

THE DINKARD

THE ORIGINAL PAHLAVI TEXT; THE SAME TRANSLITERATED IN
ZEND CHARACTERS; TRANSLATIONS OF THE TEXT IN THE
GUJARATI AND ENGLISH LANGUAGES; A COMMENTARY
AND A GLOSSARY OF SELECT TERMS

BY

PESHOTAN DASTUR BEHRAMJEE SANJANA.

VOL. VII.

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF THE

SIR JAMSHEDJI JEEJEEBHAI TRANSLATION FUND.

Bombay:

PRINTED AT THE DUFFUR ASHKARA OIL ENGINE PRESS.

87 COWASJEE PATELL STREET, FORT.

IN THE YEAR 1263 OF YEJDAJARD, AND 1894 OF CHRIST.

દીનુકંદ કેતાબ,

તેલગી

અસલ પેહલવી એબારત, જંદ અક્ષરે ઉચ્ચાર, ગુજરાતી
તથા ઈંગરેજી તરજુમો, રીરેહ, અને અગતજોગ
પેહલવી રાખદોની ફરહંગ સાથે.

ખનાવનાર,

પેશોતન દસતુર બેહરામજી સંજાણા.

દફતર સાતમું.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટ્રાંસલેશન પ્રેસના આસરો હેઠલ
છપાવી પરગટ કરાયું છે.

મુંબઈ,

દફતર આશીકાશ આર્ટલ ઈનજીન પ્રેસમાં છાપ્યું છે.

કોટ:—કાવસજી પટેલ સીટ, નાં ૮૭.

મને ૧૨૬૩ યજ્ઞદગ્ધરી.

હસિવી મને ૧૮૬૪.

સાંકલ્યું.

—૨૧૬—

	ક્રમ.
માણસનાં ગણેઆણે સાર મળદીઅસની દીનની દાનાઈ છે	૩૮૭
આદાએતાલા આતમાને આએ દુનીઆની કાયા તોખમના વસીલાથી આપનારે છે.	૩૮૭
દાદારની સાથે પેહેલો અને પાછળનો મુંબંધ રાખનારી પેદાએશ વીશે	૩૮૮
મોતમ બેહશત અને ખુરાં દોજખને લગતું કામ કરનાર આદમી વીશે	૩૮૮
હુમતે પોંહચનારાં અને તેથી પદબ્રષ્ટ થનારાં ખાતદાન વીશે	૩૮૯
(માણસનો) આતમા આદાએતાલાની બંદગી કબુલ કરનારે છે	૩૮૯
અથો અને પાપી આદમીની નીશાણુ	૩૯૦
આદમીએનો અને દુનીઆનો સુધારો કરનારા પાદશાહોની આલાદ કેહી ?	૩૯૦
ધણી મહડતે દરજ્જેની તથા ધણી ખુરી હકુમત કરનારા રાજાઓ	૩૯૨
માણસ આએ દુનીઆને સાર તેમજ આવતી દુનીઆને સાર જેવદાર અને મોતવાણુ સાથી બનેછે ?	૩૯૩
કયું માણસ પુણુ કરવા છતાં તેનો બદલો મેલવી શકતું નથી ?	૩૯૪
જમશેદ પાદશાહની લાવેલી દીનની લોકોને આણુ મમજ આપ્યાથી દેવોને આદમીએની તરફથી દુખી થયુંછે	૩૯૫
પાદશાહ જમશેદની ટોળાંનું બલું કરવાની ૧૦ શીખામણુ	૩૯૮
પાદશાહ જમશેદની નસીહતોની વીરૂધ્ધ ખલકને નોકમાન કરનારા જોહાકની ૧૦ શીખામણુ	૩૯૯
સારાં દીનથી રમ્યત ઉપર હકુમત કરનારા (રાજા)ઓ	૪૦૧
વીચાર કરીને ક્ષત્તસાફથી ચુકાદો આપવો	૪૦૨
દાદાર, હાણી પોહઆડનારી દરએક વસ્તુને સરખે દેખાણેથી દુર કરનારે છે	૪૦૩
ઉલટાં સુજવાલી અનીતીનો તરીકો	૪૦૪
લોકોની નીતીવાલી હયાતીથી ખુરાઈ જણાતી નથી	૪૦૫
આદાએતાલાની મરજી આદમીઓથી તેની પીછાણુ થવાની અને આદમીએની મરજી પોતાના આદાને પીછાણુવાનીછે	૪૦૬
એહરેમવના પાંચ દુર્ગુણ આદમીની અંદર મવાખનાં કામની રાહ મારનારછે તેથી માણસે પોતાને સુધારવું	૪૦૭
આદમીનું માલિકપણું	૪૦૮
અહુરમજ્દને માનવાની બલી દીનતા કામેનો વીચાર	૪૦૯
ખલકના લોકોને હલાકીથી છુટકારો અને ખુજોર્ગી મેલવવી એકજ દાનાઈથી છે.	૪૧૦
સલામતીવાળું આદમી બલી દીનનાં લખાણુ ઉપર વીચાર રાખવાથી છે	૪૧૧
અપ્રમાણીક અને અનીતીવાળા દરજ્જી દાનાઈવાળાં પાપી માણસો વીશે	૪૧૨
દીનને લગતી ઉલટ આપનારાં આદમી વીશે	૪૧૨
મોનાઈ દુનીઆના તથા આએ દુનીઆના નીઆધીસોના ચુકાદાને લગતો વીચાર	૪૧૩

	પૃષ્ઠ.
આતમાને લગતી સજામતીવાણાં વચ્ચેના	૪૧૩
કાયેદામરની નેકી	૪૧૪
વગર ધારતીવાણી છંદગી ..	૪૧૪
આદમીઓની પરવરથી અને તેઓના છુટકારો ..	૪૧૫
આદમીઓની અંદર ધાયુંજ ઉત્તમ અને ધાયુંજ ખુર આદમી કયું છે ? ..	૪૧૬
ગેળી મનજ મેળવવા આથ વજદોની યાદ કરવા વીથે ..	૪૧૬
આદમીઓના આતમાને નોકસાન કરનારા જોહાકની કીરતી ..	૪૧૭
મજદીઆરની દીનથી આદમીની અંદર સારા ગુણો અને યાહુદીની દીનથી દુર્ગુણોની ઉત્પત્તિ થાયેછે ..	૪૧૮
અંધે દુનીઆની ખુશીને મોટે રહસ્યને સુધારનાર તથા તેને દુઃખ દેનાર રાજા વીથે ..	૪૧૮
દાદાર અહુરમજદની પેલહા આદમી સાથની દોરતી તથા તેની તરફના માણસો ઉપર પેગામ લેહ જનનારા વજદો વીથે ..	૪૧૯
માણસને મજદીઆરની દીનના અંધ આદાઈ અકત્તની કડિઅત મેળવવાથી છે ..	૪૨૦
સારી અને ખરાબ જનતવાણાં સુખ—માણસને નેક જનતવાણું ખતવું સારી ઉત્તે અને ખુરા જોસાવાણું ખતવું ખુરી ઉત્તે છે તે વીથે ..	૪૨૧
અગમખુદિવાલો અપ્પ પોતાના શત્રુનોથી લોકોને કાયદાકારક રીતે સજાવનાર છે ..	૪૨૨
આતમાને ખાણું—પીનાથી દુશ્મીઆર રેહવું છે, તથા બદનને તેથી જાળવી રાખવું છે ..	૪૨૨
આદમીની કાયને માતવાણી તથા વગર માતની ખતવા વીથે ..	૪૨૩
માત અને એવને લગતી અપતી ઉપજનવારી કડિઅત ..	૪૨૪
અંધમજનીકિશની ઉપર અપેન્તામજનીકિશની સેવરની ક્તેહ અહતે દરજજોનાં કડિઅતથી છે ..	૪૨૪
ખુરા લોકોના માર તથા મજથી બાજા લોકોને સાચવવા તથા ખુશ રાખવા ..	૪૨૫
દુઆ અને બદ દુઆ કેમ પોંદ્યેછે તે વીથે ..	૪૨૫
લગણના તરીકાએ પાદશાહી બુનીઆદથી જનમલો શાહજાદો પાદશાહીને સાઈ લાએકેના છે ..	૪૨૭
હયાતીવાણાં (આદમી) ની કાએમ રેહનારી ખુરી અને નાખુરી તથા વગર હયાતીવાણાઓની નાખાએદાર ખુરી અને નાખુરી ..	૪૨૮
સારી અને નરસી હકુમત કરનારા હાકમાનું શેવટનું પરીણામ ..	૪૨૯
મજદીઆરની દીન એ અહુરમજદનું ફેલવું છે તેની મધાણી ..	૪૨૯
દીનથી કરનારા લોકોને આએ દુનીઆના પાદશાહઓએ સુધારવા ..	૪૨૯
આદમીનો વજદો તથા દેવો સાથનો અંધ તથા જુદાગીના અખખ ..	૪૩૧
હાકમાની લાએકે ખુરી ..	૪૩૨
શરઆતથી તે શેવટ સુધી ધરમની કડિઅત એહરેમનની ઉપર બલવંત છે ..	૪૩૩
શાશની અને અંધારાની હસ્તી ..	૪૩૫
અહુરમજદની દીન તથા એહરેમનની દીનના હાકમ તથા ધરમખુરની ખાસીઅત ..	૪૩૫
આદમીને અપાઈ અને ઈનસાફનું મજવું અહુરમજદની પખ્શમાં રેહવાથી તથા એહરેમનની પખ્શમાં નહી જવાથી છે ..	૪૩૬

ભલી અને ખુરી દીનનું મુજ.. .. .	૪૩૭
આતમાનો સંભાવ કરનાર તથા આતમાને નોકસાન પોહ્યાડનાર કોણ છે ? ..	૪૩૮
દુનીઆની આંદર ચહડતે દરજ્જેની તરણ કહિઆત છે	૪૩૮
ચહડતા અને કિતરતા ચુલુવાળા સરદારે વીથે	૪૩૯
મજદીઆસ્તી દીનની જાત—તેની અગમ બુદ્ધિ—દાનાઈ—બાજીશ—ઉદીઆગ— કામ—વીચાર—શક્તી—અને કાએદા વીથે	૪૪૧
મજદીઆસ્તી દીન તથા દેવપ્રસ્તી દીનતા પેશવા તથા આગેવાન વીથે	૪૪૨
દરએક જણને પાપથી છોડવનાર અને સવાબકાર બનાવનાર ધરમનો બાધ આપનાર દરતુર છે	૪૪૩
દરએક જરતોશતીને પોશાક પેહડવાની અને સુદરેહ કુશની વગર નાકી આવવાની ફરજ	૪૪૪
ભલી દીનનો તરીકો અને ખુરી દીનની રીતભાત	૪૪૫
દુનીઆમાં દીનનો કેલાવો કરનારી લાએક વસ્તુ કેઈ છે ?	૪૪૬
ઘણું ચહડતાં અને ઘણું ખુરાં આદમી વીથે	૪૪૭
દીનને પસંદ કરનારા તથા લોકોને યુનાહથી ફેરવનારા લોકો વીથે	૪૪૮
પેગમબર જરતોશતના હજારમાં થનારા તરણ ખુરી દીનવાળા હાકમ તથા ધરમચુએથી મજદીઆસ્તી દીનને તરણ મરતબ નોકસાન પોહ્યએ તે વીથે ..	૪૪૯
ખાદાની અકલનો ભલી દીનની સાથે સંબંધ હોવા વીથે	૪૪૯
સારા અને ખરાબ વખત વીથે	૪૫૦
ભલાં માણસનાં દીનમાં પાપની ધાસ્તી છે. અને ખુરાં માણસને તે નથી	૪૫૦
મજદીઆસ્તી દીનનો સંબંધ ધરાવનારે અગ્નિ અગ્રાહની હકુમતને પાએદાર રાખનારે અને ખુરી દીનનાં સંબંધવાળાં હમાનને નાબુદ કરનારે છે ..	૪૫૧
હયાતી ધરાવનારાઓનાં મકાન વીથે	૪૫૩
હાકમો સાથે આદમીઓના સંબંધનું રેહવું ખાદાઈ પ્રતાપથી છે	૪૫૩
સરવેથી સરસ ભલી દાનાઈવાળાં આદમીને ખાદાતાનાની તરફથી વજદોની મારફતે ખાદાઈ દોલતનું મજબુત છે અને ખુરી દાનાઈવાળાં આદમીને તેનું મજબુત નથી	૪૫૪
અપ્રમાણીક અને એવવનાં માણસના સંબંધવાળાં હરજી	૪૫૫
દીનદાર પાદશાહ જમશેદે આદમીઓને કરેલી નસીહતો	૪૫૫
ઝોરેહને જાલવી રાખનારી તથા ઝોરેહને હાંકી કાઢનારી વસ્તુ વીથે	૪૫૬
(ધનસાનનો) આતમા તેની દેહનો માલિક અને તેને મહમજ આપનાર તરીકે છે ..	૪૫૭
હકુમતની કહિઆત જેમ આદમીને કાએદો કરનારી તેમજ નોકસાન કરનારી છે ..	૪૫૭
આદમીએ આતમાને લગતું કામ કરવું અને જે કામ આતમાની વીરધનું હોએ તેને તેણે છોડી દેવું	૪૫૮
ઝોરેહવાળા દાદારની કીરતીનો આનાદર કરવાએ માણસની કીરતીનું દુર થવું છે ..	૪૫૯
ખજકની પામ્યાની અને સંભાવ કરવા વીથે	૪૬૦
આદમીની ચહડતે દરજ્જેની તથા કિતરતે દરજ્જેની કીમત વીથે	૪૬૦

(૧૧૦) માણસનાં ગણેઆણને સાઝું મજદીઅસની દીનની ૧
 દાંનાઈનાં બેહદ પ્રકરણોછે, તે વીશે ભલી દીનને
 લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, જે વસ્તુ સઘલી દાનાઈથી સીનગાર પામેલી છે, તે ૨
 મજદીઅસની દીન છે. અને તે, પેદાના કરનાર અહુરમઝદનો આભાર
 માનવા સાઝું ચહડતે દરજ્જાનાં ગણેઆણવાલી અકલ છે, તથા તે
 (અકલ), સઘલાં આદમીઓને દરએક વસ્તુને માટે એક (દાદાર) ને લાએકનાં
 ગણેઆણથી ચહડતે દરજ્જાનાં ગણેઆણવાલા બનાવનારી છે. તે (દીન) ની ૩
 અપરમપાર સહમજનું પ્રકરણ દાનાઈની શકતી ધરાવનારા દાંનાવ લોકોમાં
 નથી. સહમજ ધરાવનારાં લોકોમાં જેઓ સરવેથી સરસ સહમજ ધરાવ- ૪
 નારાછે, તેઓજ તેને લગતી સહમજ મેલવી શકેછે. આદમીની સહમજશક-
 તીની અંદર કાએદાસરનું ગણેઆણ, મજદીઅસની દીનની દાનાઈથી છે.

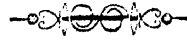
(૧૧૧) ખોદાએતાલા મીનોને લગતી પેદાએશને આએ ફુનીઆંની ૧
 કયા તોખમ (યાને યુનીઆદ) ના વસીલાથી આપનારો છે.
 તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, જેખી પેદાએશને હયાતી આપનારો ખોદાએતાલા પોતે, ૨
 બેખાલમ રીતે, (આએ ફુનીઆંની) દરએક વસ્તુને, તોખમના વસીલાથી
 કહ્યતવાલી કાયા આપનારો છે. જેમ ઉનનો દોરો કાંતવા અને વણવાથી
 ઘણીએક તરેહનાં કપડાં બનેછે, તે પ્રમાણે પાક ખોદાએતાલા સઘલી જેખી
 વસ્તુએને હયાતી આપનારો તથા બીયાંની મારફતે આએ ફુનીઆંની
 કાયા બખશનારો છે. જેમ ચહડતે દરજ્જાની ઉનથી તેને લગતા પોશાકો
 છે, તેમ આએ ફુનીઆંની કાયાએ કહેવાએલીછે.

- ૧ (૧૪૪) દાદારને લગતી તેની સાથે સંબંધ રાખનારી આગલી
અને તેની સાથે સંબંધ રાખનારી પાછલની પેદાએશ
કેહીછે ? તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

- ૨ જાણુ' કે, દાદારની સાથે આગમ્યનો સંબંધ ધરાવનારી ખુદ
દાદારના સંબંધવાલી પેદાએશ (યજ્ઞ અમેશાસ્પદો) છે. અને દાદારની
સાથે સેવટનો સંબંધ ધરાવનારી (પેદાએશ) હૃદવાલા વખતની અંદર
(યનો રીસ્તાએજની આગમ્ય) ઋશકેરેતિ (યાને છેલ્લા સુધારા) ને
માટેનું કામ કરનારા લોકોની છે.*

- ૧ (૧૪૫) સરવેથી ચહુડતે દરજ્જેની ફુનીઆંને માટેનું કામ કરનાર
તથા સરવેથી યુરી ફુનીઆંની તરફ વધારે ખેંચાનાર
(આદમી) વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

- ૨ જાણુ કે સરવેથી ચહુડતે દરજ્જેની ફુનીઆંને માટેનું કામ
કરનાર આદમી તે છે, કે જે પોતાના મુખ્ય (ખોદાએતાલા) ની તાબેદારી
કરનાર તથા તેના હોકમને માનનાર તથા તેને લગતા પાદશાહનાં
ફરમાન પરમાણે ચાલનાર અને તે વખતના જરતોશતી વડા ધરમગુરના
૩ હોકમને માન આપનાર હોએછે. જે આદમી યુરી દીનને માટેના ફરેખ
આપનારના સંબંધને લીધે પોતાના ખોદાને નહીં માનનાર છે, તે સરવેથી
યુરી ફુનીઆંની તરફ વધારે ખેંચાનાર છે, તે (આદમી) તેના વખતના
જરતોશતી વડા ધરમગુરની તથા તેને લગતા પાદશાહની નીમખહરામી
તથા નાફરમાની કરનાર છે.

* છેલ્લા સુધારાને લગતું કામ કરનારા લોકો ગયોમરદ—હોશંગ—તેહમુ-
રસપ—જમશેદ—ફરેહુન—કેખસર—સાંમ—પેશોતન—હોશિદર—હોશિદર માદ—
અને સોસીઆશને સહમજવા.

(૧૧૧) હકુમતે પોહચનારી ઝોલાદની નીશાનો તથા તે હકુમતને ૧
તેથી પાછી પ્રવાની નીશાનો વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, જે ખાનદાનવાળાઓમાં નુરનો પ્રકાશ—ખોદાઈ ૨
બુદ્ધિનું રેહકાણુ—અને બંદગીથી (ખોદાએતાલા તથા યજ્ઞ અમે-
શારૂપંદોનો) સંબંધ હોય, તેઓને હકુમતે પોહચવું છે—અને તેઓને
મોટા અને નાંધલા ઉપર બુજેરગીનું મેલવવું—તેઓની બરદાશત
કરવી—નાંધલાંથી તે મોહ્યાનું સારી રીતે સાંભલવું—ભલાઈ શાથનું
ચહડતે દરજ્જેનું કહ્યત—બેટાના ફરજંદોની ઘણી વરધી અને
(તેઓથી) ફુનીઆમાં મોતનું કમ થવું છે.

જે ખાનદાનમાંથી હકુમતનું પાછું ફરવું છે, તેની નીશાંન સારા ૩
ખવાસવાલી બુદ્ધિનું તેથી પાછું ફરવું છે—નાશકારક લડાઈનું (તેની
અંદર) રેહકાણુ થાય છે. તેમાં યજ્ઞાંની દોસ્તી રેહતી નથી—મોહ્યાથી તે
નાંધલાને તેની તરફથી ખરાબ મદદ કરવી છે—તે નાંધલાથી તે મોહ્યાનું
સાંભલનારો નથી—ચહડતે દરજ્જેનાં બેટાઓનાં ફરજંદની વરધી તેને
ત્યાં થતી નથી અને તેનીથી ફુનીઆમાં મોતનો ઘણો ઉપદ્રવ થાય છે.

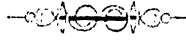
(૧૧૦) આતમા (પાક ખોદાએતાલાની) બંદગીને કબુલનારો છે, ૧
તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, જે શખસ અગમ બુદ્ધિવાલો છે, તે પોતાના આતમાને ૨
સાફ (પાક દાદારની) બંદગીને કબુલ રાખનારો છે; કારણ કે તે પોતાની
ખોદાઈ દોસ્તીવાલી જાતથી—નીરમલ સચ્ચાઈથી—કાએદાસરના વાજબી
બોલવાથી—અને ભરોસો રાખવાએગ સખુનો વાપરવાથી—દાનેશ-
મંદોની સોહ્યત રાખવાથી અને તપાસ રાખીને ઘટતે વખતે વાતચીત
કરવાથી, પોતાનો (દોખાથી) છુટકારો મેલવનારો છે.

- ૧ (૧૪૧) અશો અને પાપી (આદમી) ની નીશાંન વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાશો.

- ૨ જાણુવું કે, અશો અને પાપી (આદમી) ને લગતી ઘણીએક નશાંણીઓ છે, તેમાં અશોને નેકનામી અને પાપીને બદનામીની (ઇલાણી) છે. આતમાને લગતા જેવી જવાનો (યાને બોદ—અખો—રવાંન અને ફરોહર) ને લગતા પુરતા સુધારાથી, તે અશોની ઉપર નેકીનું પ્રકાશવું છે. અને તેની જાત રોશની વાલી સરવેથી ચહુડતે દરજ્જાનાં ઉપરી (અશો અહુરમઝદ) થી છે. તથા (મીનાઇ જોહાનમાં) તેનાં રવાનનું મકાંન ચહુડતે દરજ્જાનું છે.

- ૩ પાપીનાં રવાંનને વધારે કહ્યતદાર બનવું, અંધારાવાલાં (હોખ) ની ગંધાતી જાતવાલા સરવેથી ચહુડતે દરજ્જાના (એહરેમન) થી છે. દીનમાં જણાવેલું છે કે, જેની ઉપર યજ્ઞોનું પ્રકાશવું છે, તે અશો લોકોની અંદર વધારે કહ્યતવાલો છે, પાપીઓના ધંધાતા સરદાર (એહરેમન) ની ઉપર, અશોની અંદર જે વધારે અશો છે તે ઉનચે દરજ્જાનો છે. અને પાપીની અંદર જે વધારે પાપી આદમી છે, તેને નાસ પામનાર (એહરેમને) બતાવેલું છે.

- ૧ (૧૪૨) આદમીઓની ઓલાદની અંદરના આદમીઓને
સુધારનારા, ઘણો સુધારો કરનારા, અને (કુનીઆને)
સરવેથી સરસ જેબદાર બનાવનારા પાદશાહ-
ઓની ઓલાદ વીશે, ભલી દીનને
લગ તો ખોલાશો.

- ૨ જાણુવું કે, સઘલાં આદમીઓ ગયોમરદની ઓલાદના છે. અને ગયોમરદની અંદરથી સરવેને સુધારનારા પાદશાહની યુનીઆદના ફરવાક*થી ચહુડતે દરજ્જાના એઆર બખતાવર છોકરાઓ જનમેઆ હતા. (તેમાં એક) હોશહંગ—(બીજો) વાહુદાદે—(તરીજો) અશોદાદે—અને (ચોથો)

* ગમેલ ફરવાક—વીસે યુન્દેહશને નાંમની પેહલવી કેતાબમાં લખેલ છે તે સીઆ-મકની ઓલાદનો હતો, અને ફરવાકનાં તોખમથી પાદશાહ હોશંગ જણાવેલો હતો.

તાજ. હોશહંગની ઝોલાદની અંદર ઘણો મુધારો કરનાર ધરાની (પાદ- ૩
શાહ) ઝોનો વડીઅલ એરચ જનમેઝો હતો. અને ધરમી કામ કરનાર ૪
નેરીઝોસંગ*થી ધરાનનો યુજેરગ પાદશાહ માનુશએહર (મીનોએહર)
જનમેઝો હતો. અને આઝે દીનદાર નેરીઝોસંગની ઝોલાદના ૫
(ફનીઆને) સરવેથી સરસ જ્યદાર બનાવનાર માનુશએહરથી મોટી
યુજેરગીવાલો કયાંની પાદશાહોનો વડીઅલ કેકોબાદ જનમેઝો હતો.†

* પાદશાહ મીનાચેહર એરવ્યની દીકરીને પેટે પાદશાહ ફરેદુનના બાઇને
છોકરો. જે પરએજગાર નેરીએશંગ નામનો હતો તેની બુનીઆદથી જનમેચો
હતો. શાહનામાંની અંદર શાએર શીરદુસીએ એ પાદશાહના બાપનું નામ પશંગ
'પશંગ' કરીને લખેલું છે, તે ઉપરથી ધારવાને બનેછે કે પેહલવી વાંચણની
આંખથી **پاشنگ** નેરીકસંગનું **پاشنگ** પશંગ—થાએલું છે. એ વીશે શાહના-
માંની અંદર શાએર શીરદુસી નીએ મુજબ લખેછે :—

موران لاله رخ راز سوتا بپای
چو بر رست و آمدش هذنگام شوی
نیا نامزد کرد شویش پیشنگ
پیشنگ آنکه پور برادرش بود
کوی بود از تخم جمشید شاه
یکمی پور زاد آن هذر سده ماه
فریدون چو روشن جهانرا بدید
می روشن آورد و فرخنده جام

પાદશાહ મીનાચેહર એરચનો વારેઝ (યાને પાલક) હોવાથી કરવરદીન યશતના ૨૮ માં કરદામાં તેના નામને ફરૈદુનનાં ફરૈહરની યાદ કીધા પછી એરચની માથે યાદ કીધામાં આવેલું છે.

၁၆၈၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီခန့်တွင်

၀ နာမ ၀ ၉ ၀ ဗျာ . အဗျာသုတ္တံ . အဗျာသုတ္တံ

ફરેદુન આયતીઆનનાં અથોફરોહરની હમો યાદ કરીએ છઈએ.
મીનાયેહર એરચનાં અથોફરોહરની હમો યાદ કરીએ છઈએ.
તેમજ હાલમાં જશનની કીરીઆમાં આપણુ કદીમ પાદશાહોનાં નામની
અંદર મીનાયેહરનું નામ એરચની સાથે લીજીએ છઈએ.

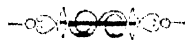
† ક્રયાંની વડિએનો વડો કેકોપાદ પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો હતો એવું દીનકરદનાં ઉપલાં જખાણમાં આવેલું છે, તેજ પ્રમાણે શરદુસી નુશીનાં શાહનામાંની અંદરખી એ પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો હતો એવું જ્યાં પહેલવાન રમતમના પછવાથી તેણે નીચે મુજબ જણાવીડું હતું :—

ز تخم فرویدون مضم کیقباد
 پدر بر پدر نام دارم یاد
 چو بشنید رستم فروز بر سر
 بخدمت فروی آمد از تخت زر
 આમે કયાંની પાદશાહની રવાનીયાદ, આપણા પેગમ્બર અશો નરતો-

દરએક ઠેકાણે લાખી મુદતવેર ને કાંઈ પાદશાહી કાએમ રહેશે તે આએ એઆર જણથી જનમ લેનારાએની આલાદથી છે; વલી દરએક તખક્કાતું રાજ જેનીથી તપતું રહેસે તે રાજ આએ એઆર આલાદમાંના કયાંની એક રાજને એકેક પછી મલતું થાશે. તેમજ ને કોઈ ક્રશકન્તને મારેની કેટલીએક દાનાઈ ધરાવનારાછે તે પણ મીનાએ-હર અને હોસંગ એ બેહુ (પાદશાહો) ની આલાદની અંદરના (ગ્રહસ્થો) છે. વલી (દીનમાં) જણાવેલું છે કે તે (ક્રશકન્તના વખત) માં જેને પાછી હકુમતતું મલવું છે, તે એજ (કયાંની) આલાદનેા સંબંધ ધરાવનારને છે. એટલેજ તે વખતમાં હકુતકેશવરના લોકો ઉપર કેખશરૂને ઘણીજ અહ-ઉતે દરજ્જેની હકુમત ભોગવવી છે.*

૧ (૪૪૩) પાદશાહઓમાંનાં જે પાદશાહઓ હંકુમતની અંદર
ઘણાજ ઓત્તમ તથા ઘણાજ પુરા છે, તે વીશે
ભલી દીનને લગતો ખાલાસો.

૨ જાણુ પુ કે, યોતમ હકુમતવાલો પાદશાહ ચહડતે દરજજેનાં
ખોરેહવાલો—(લોકોમાં) ખોદાઈ બુદ્ધિવાલા ધરમને જનમ આપનારો,—
રાજની આબાદીને જવાંન (યાને ખીલતી) રાખનારો—અને બીજા-
ઓની સંકટને પુરતી રીતે પીછાંણીને ફનીઆને શુખ આપનારો—
ખલકની પરવરશી કરનારો—ખુશીનું મુલ—ખાણસને છુટાપણું આપ-
નારો અને સખાવતથી દુરવેર પ્રકાશનારોછે. અને તેઓમાંના જે ઘણોજ
૩ બુરો હાકમ છે તે, ઘણોજ બુરા સાયાવાલો—બુરાઈના શોકીન—ઉલટા
વીચારવાલા (ઘનામીનો) ના ખરાબ મારગનો અચાવ કરનારો—અધરમીને

શ્રી, ફરવરદીન યશતના ૨૮ માં ફરદાની અંદર મીનાચેહરશાહની પછી ક્યાંની પાઠશાહનાં નામોની અંદર પેહલ્લા કરેલીછે. જેમકે:—

၀ ဂန္ထဝင်သမိုင်း . ဂန္ထဝင်သမိုင်း . ဂန္ထဝင်သမိုင်း . ဂန္ထဝင်သမိုင်း . ဂန္ထဝင်သမိုင်း

કેકોબાદનાં અશોકરોહરની હનો યાદ કરીએ છીએ.

* ક્રશકેરતી—યાને છેલા મુધારાના (યાને રીસ્તાખેજનાં) વખતમાં કેપ્પમર પાદશાહની પાછી હકુમત થયે, તે વીશેનું વરણુન જાંદે ખેહમન યશત-જાંપાસ્પનાંખે અને બ્રન્દેહશંત નામની પેહલવી કેતાબામાં આવેલું છે.

ઉત્તેજન આપનારો—(ખલકને) ઘણીજ સંકટમાં રાખનારો—અને પોતાની હકુમતથી લોકોને કમજોર કરનારો—પાપનું મુલ—ઈજા દેનાર—ખીજાઓને ઘણું દુઃખ દેનારો—ફુનીઆંને સંકટમાં રાખનારાં (લોકોને) મદદ કરનારો—(લોકોને) અશક્ત કરનારો—(પોતાના) હરીફને કલ્પિત આપનારો—અને બખીલીથી (ખલકને) ઘણીજ બંદીવાન કરનારો છે. વલી પેલા દુરઅંદેશ હાકમો વીશે કહેલું છે કે, ૪
તે પાદશાહો મોહટી નજરથી હકુમતની મારફતે સખાવત કરનારા—હીમતથી લોકોને બચાંની માફક ઉધારનારા—તેઓનું પાલણુ કરનારા—લોકોને ચહુડતે દરજ્જેના બનાવનારા—મોલુકને જ્યદાર તથા રોનકદાર કરનારા—હજુરીઓને માનએકરામ અને ચહુડતી પદવી આપનારા છે. અને (તેઓ) કુશમનોને જર કરેછે, તેઓને પછાત નાંખેછે અને (પોતે) ચહુડતે દરજ્જેની બુજેરગી મેલવેછે, અને ગેતી અને મીનોઈ (ફુનીઆં) ને લગતી સઘલી નેકીનાં કાંમ કરેછે. હાકમો આતમાને (દુખ દેવાના) કનજુસીના વીચારથી હકુમતને ખરાબ કરેછે—ફુકાલ પાડેછે—ખલકને કમજોર બનાવેછે—અને લોકોના જલકાટને ગાંખ પોહ્યાડેછે—તથા મુલકોની ખરાબ તથા બુરી અવસ્થા બનાવેછે અને (પોતાના) હજુરીઓ (યાને વજર અમીરો) ને દુખી અને પરતી દસાવાલાં કરેછે. અને જે ઉલટું કરનારા દુશ્મનો છે તેઓને વધારેછે અને સારી ચાલવાલા લોકોને હીના કરેછે. અને સઘલાઓને ખાંખીથી ચલાવેછે.

(૧૪૧) હદવાલા અને વગર હદવાલા વખતને લગતી જ્યદાર ૧
દાનાઈથી (માણસ) શક્તીવાન કેમ થાયછે? તથા હદવાલા
તથા વગર હદના વખતમાં (માણસ) મોતવાલું (યાને
ઈજા ભોગવનાર) સાથી બનેછે? તે વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, હદવાલા વખતની અંદર ચહુડતે દરજ્જેની હયાતી ૨
દાનાઈના સખબથી છે, અને માણસ સઘલી રીતનું જ્યદાર તેથી બનેછે.
દરએક બાબતમાં માણસને લાએક શક્તીવાલું થવું લાએક જીનદ-

ગીથી છે. જેમદાર દાનાઈ હોવાથી ઇનસાન સઘલી બાબતમાં શક્તી-
વાન જણાએલું છે. તેથી ખલકનું મુલ (યાને લોકોને જનમ આપનાર)
જે અશો અહુરમઝદ છે, તેને લગતા વગર હદના વખતની સરવેને
સહમજ આપનારો ધરમશુર સઘલી જેમદાર દાનાઈની અંદર પુરતો
શક્તીવાન છે. અને લોકો આસમાની દોરવાલા આએ ફુનીઆને લગતી
હદવાલા વખતની અંદર તેનીથી હયાતી ભોગવવાને શક્તીવાન થાએ છે.

- ૩ જે પાપી (એહરેમન) છે, તે આસમાની દોર વગરના વગર હદના
વખતની અંદર હમેશનું કુખ ભોગવનાર બનેલો છે. તેમજ જે પાપી
આદમી છે તે આએ હદવાલા દોરને લગતી યાને આએ ફુનીઆની
હયાતી પુરી કીધા પછી કુખ ભોગવનાર છે.

- ૧ (૧૪૦) જે કોઈ સવાબ કરવા છતાં તે કરેલા સવાબનો લાએક
બદલો મેલવવાને ઉમેદવાર રેહ છે, તે વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુનું કે, જે કોઈ સવાબ કરવા છતાં તે કરેલા સવાબનો લાએક
બદલો મેલવાને ઉમેદવાર રેહ છે, તે (સવાબ) એઆર પ્રકારના છે.
- ૩ પેહલું—સવાબ કરવાને વાસ્તેનું ચહડતે દરજ્જેનું કામ સહમજઆ
વગર, જે કામ સવાબ કરવાની સહમજને લગતું નહી હોએ તે કરે, તે
કાએદાસરનું નથી. એમ છતાં જે કોઈ તે દીનથી ઉલટું કામ કરે તો
તે કામનો બદલો તેને મુતલક પોહચતો નથી.
- ૪ બીજું—વલી જે (સવાબ) ની ઉપર તેની ઇચ્છા—શોક ધરાવનારી
નહી હોએ, પણ તેને કાંઈએક સવાબનાં કામ તરીકે ગણીને તે કરે, તો
તે અણગમતા કરેલા સવાબનો બદલો તેને મલતો નથી.
- ૫ તરીજું—વળી જે (સવાબનું) કામ કરવાને એક શખ્સ જાતે
શક્તીવાન હોએ તથા તે કામને સવાબ તરીકે તે સમજે અને તેની
ઇચ્છા તે ઉપર હોએ, તે છતાં તે સવાબનું કામ તે પોતે નહી કરે (યાને
બીજા પાસે કરાવે) તો તે સવાબનું કરેલું કામ તેને નહી પોહચે.

ચોથું—વહી જે શખ્સ એક કામને સવાખને માટેનું સહનજ
અને તે કરવાની કુશેશ તેણે પોતાની ઇચ્છા અને બલે કરવી જોઈએ, તે
છતાં તેની હીલચાલ તે નહીં કરે, તો તેને સાડું કરેલો સવાખ તેને નહીં
પોંદુએ. પણ જેને તે સવાખનું કામ સહનજ, તે સવાખનું કામ તેણે
પોતાની ઇચ્છા અને ઉલટથી કરવું જોઈએ, તે કરવામાં જમ બને
તેમ તે કુશેશ કરે તો, તે કરેલા સવાખનો બદલો તે કરનારની આસા
મુજબ તેને મળે.

સવાખ કરવાને માટેનો ઘટતો વીચાર બે તરેહનો છે. (એક) બનતી ૭
કુશેશથી સવાખને લગતાં કામને પીછાણવાનો અને (બીજો) તે ઉપર શોક
રાખવાનો, કે તેને લગતી બનતી કુશેશથી તે સવાખનો તેને સંબંધ થાઈ
શકે. જેમકે અવસ્તામાં ફરમાવેલું છે કે, સવાખને માટેની બનતી કુશેશ
કરનાર—પેહલવાનોમાં સરવેથી સરસ પેહલવાન છે.

વહી ઉપર (સવાખની) એઆર વીગત જણાવેલી છે, તે ઉપરાંત ૮
દાનાઈ—ઇચ્છા—શક્તી અને ઇન્દરીઓ ઇત્યાદીની (સવાખકારીને
માટેની) કુશેશનો રસ્તો ખોલેલો મેલનારી એઆર વસ્તુઓ છે.

(૧૪૫) આદમીઓની તરફથી દેવોને કુખ થયું, એ જમશેદના ૧
લાવેલા ધરમના કાએદાઓ વારેઘડીએ આદમીઓને જાહેર
કરવાથી છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખાલાસો.

જાણવું કે દરએક વસ્તુને લગતાં કામને કાએદા થવો, એ ૨
જમશેદને લગતા ધરમના કાએદાઓથી છે. અને તેથી રૂહીયુત તથા
અધર્મીયુતને તથા તેનાં બુરાં કામોને હાંણી પોહ્યે છે. અને (તે જમશેદનો)
ધરમી કાએદો આદમીઓની અંદર દાદારની જાતી અકલની મારફતે
સુધારો કરનારો છે. તે (જમશેદનો) ધરમી કાએદો રૂહીયુત તથા અધર્મી-
યુતની મતલબવાળા અને દેવનો ઉલટો વીચાર ધરાવનારા લોકોને ખોદાઈ
અકલથી હાંણી પોહ્યાડનારો છે. આદમીઓની અંદર ધરમને લગતી
ખોદાઈ અકલ હોવાથી તેઓ ઉલટા વીચારના દેવની ઉપર હમેશાં ક્રૂર
મેળવનારાં છે. આદમીઓને ધરમી તરીકાની ચાલચલણથી (બદીની ૩

- ૪ ઉપર) ક્રિતેહ મેળવવીછે. અને તેથી ક્રહીયુત અને અધબીયુતને નબલાઈ મેલવવી, અને લોકોને ખુબીથી રેહવુંછે. આદમીઓની અંદર તે પાદશાહ સરવેથી સરસ છે કે, જેની અંદર દાદારની જાતી અકલ વધારે હોયછે. અને તેથી તે (પાદશાહ) દરએક ઠેકાણેથી જાલેમ—ઉલટા વીચારવાળા દરજને દુર કરનારો અને હાંકી કાઢનારો છે. અને તે ખોદાઈ અકલવાળા ધરમ-ગુરુઓની ખારકતે આદમીઓને હીમતથી દીનતી સહુમજ આપી સારી રીતે ચલાવનારો છે. અને ઉલટા વીચારના મુખ્યની (યાને એહરેમનતી) નબલાઈથી દરએક ઠેકાણે આદમીઓની અંદર દેવના સંબંધ વગરની ખોદાઈ અકલની નસીહતની અસર થાયછે. અને દુનીઆમાં ધનસાફ તથા ધરમી કાએદો ચાલુ રેહછે, અને લોકો નેકીથી સુધારાવાળાં બનેછે. જમશેદની હકુમત થવાની આગમ્યતા હાકમોની અંદર દેવોનાં હુદારાપણાંથી ખોદાની અકલની નબલાઈ—અને ઉલટી અકલનું વધારે બળ હતું. અને ખોદાઈ બુદ્ધીના નીતીવાન તરીકો દેવની ક્રહીયુત અને અધબીયુતની ભુરી બુદ્ધીથી એટલો નીચે પડી ગીઓ હતો કે આદમીઓ ફાડી ખાનારાં જાનવરોનાં જેવાં હતાં. અને તેઓમાં ખોદાઈ નસીહત નહીં હોવાથી તેઓ ભુરી હાલતના બનેઆં હતાં. અને તેઓ ઉપર ક્રહીયુત અને અધબીયુતને (યાને અપ્રમાણીક તથા એબ આપનારને) ઘણી ક્રિતેહ મેલવવાથી તેઓ બેઅદબ બનેઆં હતાં. અને ધરમ વગર કામ કરવામાં—ખાવામાં—આપવામાં—સાંખવામાં અને બીજી ચાલચલણમાં ખરાબ થાયેલાં હતાં. અને તેથી દુનીઆં ગોયા આએ રીતે જણાતી હતી, કે આદમીઓની તરફથી ખોદાની ધરમી બુદ્ધીનું પાછું ફરવું અને દેવની ભુરી બુદ્ધીનું કાવવું હોય, તથા ખોદાઈ બુદ્ધીવાળા તરીકાના વિચારનું દુનિઆંમાંથી અસ્ત પામવું હોએ અને ક્રહીયુત તથા અધબીયુતના અધરમી વીચારનું આદમીઓની અંદર રેહઠાણ થયું હોએ અને દુનીઆં તેથી વેરાન તથા ખરાબ થઈ હોએ.
- ૬ દાદારની ઈચ્છાથી જમશેદને હકુમતે પોહચવું અગત કરીને દેવોની આરાધના કરવાથી આદમીઓને અશક્ત કરવા સાફ તથા તેઓને ખોદાની ધરમી અકલથી દેવની ઉલટી અકલવાળા કમારગથી છુટકારો આપવા સાફ હતું. દેવોની ઉલટી અકલવાળા ક્રહીયુત તથા અધબીયુતનો ઉપાયે આદમીઓ ધરમી કાએદાવાલી ખોદાઈ અકલથી જોઈ શકેછે, અને દરએક જગોએ દેવને આદમીઓથી આજેજ થવું—તથા

વગર મારગના બનવું અને નબલા થવું (તે ધરમી બુદ્ધિથી) છે. ખોદાતાલાની ધરમી બુદ્ધિના પ્રકાશવાચ્ચે દેવને લગતા ઋહીયુત અને અધબીયુતને હાણી પોંહ્યવીછે. અને ખોદાઈ બુદ્ધિવાલા ધરમના વીચારથી ઋહીયુત તથા અધબીયુતને (ફુનીઆમાંથી) હાંકી કાહડવાછે. અને તેથી ફુનીઆમાં સુલેહ સંપન્ન તથા બુજેરગી અને ચલકારની કહવતનું રેહવુંછે. અને તેથી ફુનીઆને આરાસ્તગી-સીનગાર અને શુખ રેહછે. પણ દાદારની ચહડતે દર-જજની ખોરહે અને બુજેરગીને આદમીની ઉપરથી લેઈ લેવામાં આવેછે, ત્યારે તે આદમીને દોખખમાં પોંહ્યવુંછે. અને તેની શુસ્ત જાતને દોખખની અંદર દેવનાં રૂપમાં હીલચાલ કરવીછે. અને તે વેળા તેનામાં દેવને મારવાની કસ્સી શક્તી રેહતી નથી. દેવો ખોરહેમંદ તથા ખોદાની આરાધના કરનારાં આદમીઓના ઉપાચેવાલા કામોથી અશક્ત થાયેછે અને પાછા હટેછે. અને દેવો પોતે મરાચેલી અને હાણી પોંહ્યેલી શક્તીના થાયેછે, તેઆરે આદમીઓથી તેઓને અશક્ત થાવું અને દુર રેહવુંછે. અને તેથી ઉલટા વીચારવાળો દેવ આદમીઓ ઉપર ગાલેઓ કરવાથી પોતાને દુર રાખેછે તથા ઉલટા વીચારના ઋહીયુત તથા અધબીયુતને તેથી નબલું પડવુંછે. અને ધરમી ખોદાઈ બુદ્ધિનું આદમીની અંદર પ્રકાશવું તથા ખલકની અંદર ખોદાઈ બુદ્ધિવાલા તરીકા તથા વીચારોને ફતેહ મેલવવીછે. અને તેથી અહુરમજ્દની પેદાચેશને હાણી પોંહ્યડવાનો અટકાવ કરવોછે. દીનમાં જણાવેલુંછે કે જમશેદના ખોલાસા ભરેલા ધરમી વીચારોથી (ફુનીઆમાં) દરએક દેકાણે દેવોનો અટકાવ કરેઆમાં આવેઓ હતા.

(પાદશાહ જમશેદે) આદમીની અંદર દાદારની ખોદાઈ અકલનો ફેલાવો આચે અને આવતી બેહુ ફુનીઆને લગતી કાચેદેમંદ આરાધના કરવા સાડું તથા આતમાને બેહુ ફુનીઆને લગતો ખોરાક આપવા સાડું અને દરએક યજ્ઞ અમેશાસ્પંદને પીછાણવા સાડું કરેઓ હતા. કારણકે (આદમીઓને સાડું) દરએક સુખને જનમ આપનારો ધરમનો કાચેદો છે. (આદમીઓને) યજ્ઞાંથી અટકાવવાં તથા તેઓની અંદર ઉલટા વીચાર ઉત્પન્ન કરવો, સઘલી હલાકીવાલી ઋહીયુત અને અધબીયુતની હમેશની વગર તરીકાવાલી દીનથી છે.

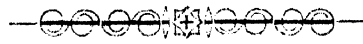
- ૧ (૧૪૪) ટોલાનું ભણું કરનારા જમશેદની આદમીઓને માટેની
૧૦ શીખામણ, તથા તે ખુબી ભરેલી ૧૦ શીખામણની
વીરૂધની પેદાએશને ઘટાડનારા જોઆકની ૧૦ શીખામણ,
ભણી દીનને લગતા લખાણ ઉપરથી.

- ૨ જાણવું કે, ખોદાઈ અકલને જનમ આપનારી, લોકોને ફાએદો
કરનારી—ભણી દીનને પસંદ પડતી દાદારની ઇચ્છાવાલી—ટોલાનું ભણું
કરનારા જમશેદની આદમીઓને ૧૦ નસીઅત (નીચે મુજબ) કરે-
આમાં આવી હતી.
- ૩ પેહલુનું—(આદમીઓએ) દાદારને ફતીઆને પેદા કરનાર તથા
ફતીઆને નહીં ખરાબ કરનાર તરીકે વીચારવો—ગણવો—કેહવો અને
તેની ઉપર (સરવેએ) એતેકાદ રાખતાં રહેવું.
- ૪ બીજું—આબાદીને માટેની કોઈખી વસ્તુને સાફ, દેવને (યાને
એહરેમનને) નહીં યાદ કરવો.
- ૫ તરીજું—પોતાની વચ્ચે ધરમને મોટો ગણવો અને તે ઉપર
વીશ્વાસ રાખવો.
- ૬ ચોથું—દરએક કામમાં (પોતાને) પ્રમાણીકપણાંથી ચલાવવું, અને
તે (ચાલચલણ) થી ફટીચુત અને અધબીચુતને વગર તેજના કરવા.
- ૭ પાંચમું—(લોકો સાથે) લાઈએની માફક લાઈઅંધ તરીકે ખાનું ખાવું.
- ૮ છઠું—ખાપની માફકનું કામ કરવાની કેળવણી લેવાની બાપે
(પોતાનાં) ફરજદોને સારી ઉલટ આપવી.
- ૯ સાતમું—બખ્શોશને લાએકનાએને (ઇઆને ગરીબોને) પોતાના
તરીકે ગણીને બખ્શોશ કરવી. અને જો તેની તરફની કોઈ બખ્શોશથી
તેઓ નહીં ધરાએ તો (તેઓને) શીખામણ દેવી.
- ૧૦ આઠમું—દરએક જણે રવાંનને લગતો નેક બદલો મેલવવા સાફ
આદમીઓ તથા જોસપદોને માતેલાં કરવા સાફ તે મકાનમાં અનાજના
કોથરાવોનો જખીરો કરી રાખવો.
- ૧૧ નવમું—(મકાનની અંદર) પખ્શીઓ તથા બકરાં અને મેહુનડાં-
ઓનાં નેજસતથી આદમીઓને નોકસાંન નહીં થાએ અને ઘણો ફાએદો

થાએ તે સાડું બદખોઈવાલી વસ્તુને ત્યાંથી દુર કરવાની (લોકોને) નસીહત કરવી.

દશમું—ગોસ્પંદ એઆર વરસની ઉમરે પોંહ્યે, તેની આગમ્ય ૧૨
ખોરાકના સામાનને સાડું તેને નહીં મારવું; કારણકે એઆર વરશ
સુધી ગોસ્પંદ—બકરાં અને મેહનડાંની જાતને પાલીને ઉધારવાનું
ફરમાન છે. તેથી એઆર વરસમાં તેના દેખાવ તથા કદને વધવા
દેવું અને એઆર વરસવેર તેને પાળવું અને તેવાર પછી તેહનો
ઘટાડો થાએ.

(૫૮૮) નેક દોલાવાળા જમશેદની આએ ઊપલી ખલકને પ્રાએદો ૧
કરનારી ૧૦ નસીઆતની સાહમણે, યજ્ઞાંની ખલકને
નોકસાંન પોહ્યાડનારા—યાહુદી ધરમના—દેવની
ઈઅધ્યાવાળા—પેદાએશનો ઘટાડો કરનારા—
ધરમગરૂ જોહાકની ૧૦ નસીહતો.

પેહલ્લું—જમશેદની દાદારને ફતીઆંને પેદા કરનાર તથા ફતી- ૨
આંને નહીં મારનારો કેહવાની (નસીહતની) સાંહમણે, જોહાકે દાદારને
ફતીઆંને હાણી પોંહ્યાડનાર તરીકે કહેઓ હતો.

બીજું—જમશેદે દેવને ફતીઆંની વસ્તુની આબાદી કરનાર તરીકે ૩
નહીં યાદ કરવાની નસીહત કરી હતી, તેની વીરૂધ્ધ જોહાકે ફતીઆંની
સરવે ચીજની આબાદી કરનાર તરીકે દેવોને ઈજ્જવા સાડું કહીઈં હતું.

તરીજું—જમશેદે આદમીઓની અંદર ઇનસાફને મોટું માન ૪
આપવા સાડું નસીહત કરી હતી, તેની સાંહમણે જોહાકે ઇનસાફ
અને ચુકાદાને હાણી પોંહ્યાડવા સાડું તથા ઇનસાફની જગોએ લોકોનો
ઉલટો ઇનસાફ કરવા કહીઈં હતું.

ચોથું—જમશેદે દરએક કામની અંદર પ્રમાણીકપણાંથી પોતાને ૫
ચલાવવા સાડું નસીહત કરી હતી, તેની વીરૂધ્ધ જોહાકે દરએક કામની
અંદર અપ્રમાણીક અને એજ આપનારી રીત વાપડવાનું (લોકોને)
કહીઈં હતું.

- ૬ પાંચમું—જમશેદે લોકોની સાથે ભાઈ તરીકે ખોરાક ખાવાની નસીહત કરી હતી, તેની સાંહમણે જાહાકે લોભ રાખવાની કેલવણી આપવા તથા જાહાકની જીનદગીથી (યાને એખલપેટાપણાથી) રેહવા સાડું કહીઈં હતું.
- ૭ છઠું—જમશેદે બાપે તેનાં બચ્ચાંઓને પોતાના જુવું કામ કરવાની સારી કેલવણીની ઉલટ આપવા વીશે નસીહત કરી હતી; તેની સાહમણે જાહાકે બાપની માફકનું કામ કરવાની કેલવણીની ઉલટ તેનાં બચ્ચાંઓને નહીં આપવા સાડું વસીચ્ચત કરી હતી.
- ૮ સાતમું—જમશેદે અખ્શોશ કરવાજોગ (ગરીબ) લોકોને પોતાની માફકના ગણીને અખ્શોશ કરવાની નસીહત કરી હતી; તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે તેને લગતી અખ્શોશને દરએક જણ પાસેથી લુટી લેવા સાડું કહીઈં હતું.
- ૯ આઠમું—જમશેદે ગોસ્પંદને પુરતી ઉમરના થયા આગમચ કાપવાની મનાઈ કરી હતી; તેની સાહમણે જાહાકે યાહુદીઓની રસમ પરમાણે શોકથી ગોસ્પંદને કાપવાની (લોકોને) કેલવણી આપી હતી.
- ૧૦ નવમું—જમશેદે કોઈ વસ્તુથી (આદમીઓ તથા ગોસ્પંદને) નોકસાન નહીં થાયે તે સાડું આદમીઓ અને ગોસ્પંદના ઘણા કાએદાને સાડું ગંદગી અથવા બદબોધને તેઓથી દુર કરવાની નસીહત કરી હતી; તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે યાહુદીના ધરમ પ્રમાણે દેવસ્થાનને ભોગ આપવા સાડું યજ્ઞદાંત્રસ્ત તથા પરહેજગાર આદમીનાં માથાને કાપવાની અગતની ભલામણ કરી હતી.
- ૧૧ દશમું—જમશેદે હુતાળા તથા શીઆલામાં (આદમીઓ અને ગોસ્પંદને) ઉધારવા સાડું અનાજનો જખીરો કરી રાખવાની નસીહત કરી હતી. તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે ઘાતકીપણાથી દીલમાં વેર રાખવા અને
- ૧૨ નવા નવા ભાએકસારીને કતલ કરવા સાડું કહીઈં હતું. આએ જમશેદની ૧૦ કાએદાકારક નસીહતની સાંહમણે જાહાકની આલમને નોકસાંન કરનારી દશ નસીહતને સારી રીતે લખીને ધરમનાં લખાણ તરીકે જોરશલમની અંદર રાખવા સાડું (જાહાકે) ફરમાવીઈં હતું.
- ૧૩ તે પછીના યાહુદીઓના ધરમશુરૂ ઇબ્રાહીમે તે લખાણથી કામ કીધું

ના થાય્છે. જેમ દાદાર આદમીઓને સલામતી ભરેલાં રાખનારો અને (પોતાનાં ભળાં કાંમથી) સીનગાર આપનારો છે, તેજ પ્રમાણે સઘળાં બદન વાળાં આદમીઓનો આગ્રહ ફુતીઆનો પાદશાહ છે. અને તેમજ દરમ્યેક બદનવાળું આદમી તેની જાત ઉપર ખાલેક છે. આદમીને રદઅતની હકુમત આપવાનો સબબ આગ્રહ છે કે, બીજાં આદમીઓને તે આગ્રહ ફુતીઆનાં (લોકો ઉપર) તેના સારા ઇનસાફથી સરદારી કરવાગ્રે દાનાઈની ઇચ્છાથી ચલાવે. અને તેઓને દુરગુણોને ટાલવાની ચહુડતે દરજ્જેની કેલવણી આપીને ઉલટા મારગથી તેઓને અટકાવે. કે જેથી સઘળા લોકોને ‘ક્રશોકન્ત’ (ઇઆને સેવટના સુધારા) ના સંતોષકારક વખતનો સંબંધ મલે, તથા ફુતીઆની અંદર તે સરવે શકતીવાન દાદારની ઇચ્છા મુજબની છેલા સુધારાને લગતી હકુમત અપાય્છે. જેને લીધે તે પાદશાહ, આદમીઓના ધર—ગામ—શેહર અને કેશવરની ઉપર, સઘળી સહમજ ધરાવનારા—સરવે શકતીવાન—બરદાસ્ત કરનારા (દાદાર) ની તરફથી, જેમ તે તેની પોતાની પેદાગ્રેશની ઉપર ખાલેક તરીકે છે, તેવી અપ્રશેશવાળી જાતનો બને.

- ૩ તે (પાદશાહ) નું કામ રદઅત ઉપર સારી રીતની નજર રાખવાનું છે, કે જેનું કામ જમશેદની માફક ખલકના સારા પાદશાહ તરીકે અતીઅત સવાબનું હોય્છે. પણ જો તે (પાદશાહ) અતીઅત ગુનાહનાં કામવાળો હોય્છે તો તે જોહાકની માફક યુરા હાકમનું નામ ધરાવનારો છે.

- ૧ (૧૧૦) ઇનસાફની મારપ્રતે વીચારથી ચુકાદો આપવા વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, વાદીએ ઇજ પાંખેઆ વગર, કોઈની પાસે ઇનસાફ કરાવવાના વીચારને સાફ નહી જાણું. પણ જો વાદી ઉમરે પોંહ્યેઆ વગરનાં (ખાજક) થી ઇજ પામવા વીશે નીઆધીસની આગલ જાગ્રે, તો તે (અચ્ચાં) ને સાફ ઇનસાફ આપવાની આગમચ તકરાર કરવી અને જેમ બને તેમ તેને ઇજ નહી દેવી.
- ૪ છુટકારાના વીચારને લગતી તે (ઓરત) છે, કે જેણીની જાત, વગર ખાવંદ તરીકેના બીજા શખ્શને બદકારીને સાફ અપાય્છેલી હોય્છે, અને

તેણીને પારકાઓની મદદ પેલા બેવડા પુરૂષથી બચાવવા સારું નહીં મળી હોય, તો ખચીત તે જોલમથી થાપલાં કામની આગમ્ય તેને મદદ નહીં મળવાનાં કારણને લીધે તેણીને નીર્દોશ સહમજવી. અને જો તેણી વગર પરણેલી હોય અને તેને બાળક અવતરે તો તેણીની ઘણી લાજનો વીચાર રાખીને તે બચ્ચાંને ખેતીઓદયથી (યાને નેકાહથી) જનમેલું કેહવું.

(૧૧૧) કોઈથી ઠેકાણે જો ખલકને હાણી પોંહચાડનારી વરતુ ૧
હોય તો, તે હાણી પોંહચાડનારી વરતુને લોકોથી દાખી
નાંખવાને ખલકની ઊપર રેહમ કરનારો દાદાર
શકતીવાન છે, તે વીશે ભલી દીનને
લગ તો ખોલા સો.

જાણવું કે, દાદાર ખલકની સાથે ઘણો સંબંધ ધરાવનારો અને ૨
બાપથી જનમેલાં ફરજંદની માફક તેની ઉપર દયા રાખનારો છે. અને જમ
બાપ પોતાનાં બચ્ચાંને હલાક કરનારો નથી અને તેને મુતલક પાપ નહીં
કરવા વીશેની અને નેકી (તેની તરફથી) થવાની ઈચ્છા રાખનારો છે, તેમ
દાદાર પોતાની પેદાએશને સારું (કામ) કરનારો છે, તેમજ તે ખલકની અંદર
હાણી તથા એબ કરનારો નથી. દાદાર પોતાની પેદાએશને ચાહનારો છે.
અને દાદારની સામણે થનારા ફુશમન (એહરેમન) થી જમ જોઈએ તેમ
તેની પેદાએશને દુર રાખનારો છે. કારણકે ફરજંદને ચાહનારા બાપથી તેનાં
બચ્ચાંને હાણી પોંહચતી નથી, પણ તે ફરજંદના બાપનાં ફુશમનથી પોંહચે છે.

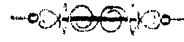
શકતીવાન દાનાઈવાળો સાહેબ યુરી બખ્શોશ કરવાને લાએક બનેલો ૩
નથી. તેમજ તે સાહેબ ખલકની અંદર વગર હલાકીએ કોઈને ઈજા
દેનારો નથી. યજ્ઞાં વગર તેઓને બેકારારીવાળા (એહરેમન) થી છુટકારો
તથા હમેશનાં સુખનું મલકું નથી. સેવટને લગતી કુશોશથી (યાને
સેવટનું સુખ મેલવવાની હીલચાલ કરવાથી) આદમી એબ આપનારા
એહરેમનને ટાળે છે, અને દાદારની મદદનો બદલો મેલવનારું થાય છે.
દાદારે ખલકનાં લોકોને તેઓનાં દુઃખને તથા તેઓનાં દુઃખવાળાં
મુળ (એહરેમન) ને ટાલવા સારું પુરતી શકતીઓ બખ્શોલી છે, જેને

લીધે દરએક પેદાએશ ઉલટાં મુળવાળા એહુરેમને દાખી નાખવાને ગાલેબ જણાયલીછે.

- ૪ જે ધરમગુરૂઓ ફુનીઆંમાં એબ અને હલાકી આપનારા અને દાદારની પેદાએશને યાહુદીના ધરમના તરીકા સાથે શરાકતવાળી બનાવનારા છે, તેઓને તે બુબ્બરગ રેહેમના સાહેબ દાદાર વીશેની સહમબ આપવી અને દરએક હલાકી પોંહઆડનારા ગુનાહનાં કામ નહી કરવાની તથા નેકી અને સવાબનાં કામ કરવાની તેઓને નસીહત કરવી.

- ૧ (૧૧૨) ઉલટા મુળવાળી અનીતીના તરીકા વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે જે કાંઈ નીતીનું મુળ છે તે દાનાઈછે અને દાનાઈનું મુળ ખોદાઈ અકલ છે; અને ખોદાઈ અકલને પેદાએશની અંદર જનમ આપનારો દાદાર છે.
- ૩ અનીતીનું મુળ ખુરી બુદ્ધી છે, અને ખુરી બુદ્ધીનું મુળ અંધમઘનીઉશની ઉલટી અકલ છે. અંધમઘનીઉશની ઉલટી અકલવાળી બુદ્ધી અનીતીનાં મુળને જનમ આપનાર છે અને તે દાદારની પેદાએશની અંદર કામ કરવાને ખાટેની નથી, પણ તેમાં એબ કરવાબ્બેગ છે. વળી અહુરમઘની તરફનો દરએક કાએદો છે, તે દરએક નીતીને જનમ આપનારો અને નીતીના પ્રકાશથી પેલા ઉલટા મુળવાળાના નાલાએક તરીકાનાં પરીણામોને જાહેર કરનારો છે. અને તે ભલાની તરફનું મુળ તેને લગતી ભલાઈથી ઘણી ભલાઈ કરનારું છે.
- ૪ જે ખુરાની તરફનું (મુળ) છે, તે તેને લગતી ખુરાઈથી ઘણી ખુરાઈ કરનારું છે. વળી ખોદાઈ અકલને લગતી જે દાનાઈ છે તે દાનાઈની અંદરની ભલી દાનાઈ છે; ખોદાઈ અકલને લગતી જે નીતી છે તે દાનાઈના તરીકાથી ભલી છે. નીતીમાંથી જે વસ્તુઓ જનમ લેનારી છે, તે આએ અને આવતી ફુનીઆંને લગતી નેકીવાળી નીઆમત છે. અને તેથી આવતી ફુનીઆંને લગતી સઘલી ખુબીઓ છે. અને આએ ફુનીઆંની નેકીની નીઆમત નીતીથી છે.

જે ખોદાઈ અકલવાળું મુળ છે, તે સઘલી નેકીઓને સારૂં ઓતમ વસ્તુ છે, અને એવી બીજી સઘલી નેકીઓનો સંબંધ (ખાણસને) તેથી છે, તથા તે (ખાણસ) ભણું, તેને લગતી ખોદાઈ અકલવાલી સઘલી નેકીથી છે. ૫

જે ઉલટી અકલવાળાની યુરી બુદ્ધી છે, તે ઉલટી અકલવાળાની યુરી બુદ્ધીથી ખાણસ યુરાઈ કરનારૂં છે. અને જે યુરી બુદ્ધીવાળું છે તે અનીતીવાળું છે અને તે અનીતીવાળી યુરી બુદ્ધીથી યુરાં કામ કરનારૂં છે. અનીતીનાં જે બચ્ચાંઓ છે તે કંગાલીઅતને લગતી બદીની અનીતીવાળી હયાતી છે. તે યુરૂં કામ કરનારૂં (આદમી) આવતી ફુનીઆંની અને આએ ફુનીઆંની સઘલી હલાકીવાળું છે. આવતી ફુનીઆંનું અને આએ ફુનીઆંનું (યાને આતમા અને બદનને લગતું) સઘણું નોકસાંન-હાણી અને દુઃખ અનીતીવાળાં ધનશાનથી છે. ઉલટા વીચારનાં મુળથી સરવેથી સરસ સઘલી હલાકી છે તથા યુરૂં કામ કરનારૂં આદમી બીજી સઘલી હલાકીના સંબંધવાળું તેથી છે, અને ઉલટા વીચારથી તેને લગતી સઘલી હાણી છે. ૬

જે ધરમયુરૂંઓ દોલતવાળાં એક મુલતા (યાને ખોદાએતાલાના) મજહુબને લગતા છે, તેઓનો મજહુબ નીતીવાન છે. તે યુરાં મુળવાળો શખ્સ (પોતાની) સઘલી યુરાઈને લીધે યુરો કેહવાએલો છે. જે સપેનામીનોને લગતી નીતીવાલો છે, તે બદકારી વગર અંબ્રમઈનીઉશનો સરદાર (યાને એહરેમનને કાએદામાં રાખનારો) કેહવાએ છે. ૮

(૧૧૧) નીતીવાળી હયાતીથી લોકોમાં યુરાઈ જણાતી નથી. તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

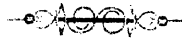
ખાણવું કે, જે આદમી ખોદાનું તાબેદાર અને પવીત્ર ઇચ્છાવાળું હોય છે, તેનીથી દરએક ઠેકાણે જ્યાં ખરાબ ઇચ્છાવાળું (ખાણસ) હોએ છે તે (નિક) ઇચ્છાવાળું થાએ છે, (અને તે સખબને લીધે) કેડે ખરાબ ઇચ્છા રેહતી નથી. જેની ઇચ્છા યુરાઈથી પાક અને સવધ છે, તેનામાં કાંઈબી યુરાઈ રેહતી નથી. અને નીતીવાન-સવધ અને પાક ઇચ્છાવાળું ખાણસ બદીને લગતું બની શકતું નથી. જ્યાંસુધી પેદાએશ નીતીવાન હયાતીવાલી છે ૨ ૩

૪ ત્યાંસુધી લોકોની અંદર ઇચ્છાની મારફતે બદી જણાતી નથી. જે બુરાં મુળથી છે, તે પવીત્ર અને સવચ્છ નીતીવાળું બની સકાતું નથી. કારણકે બુરાં મુળને એ પરમાણુ લાએક થવું હોએ કેમ ? અને ભલાઈ જે અદુરમજબી હયાતીવાળાઓનું મુળ છે, તેને જાહેર કરનાર પેલું બુરાઈનું મુળ હોએ નહીં ? અને જેનીથી લોકોને ભલાઈ છે, તે મુળ સંકટવાળાં મુળ તરીકે કેમ હોએ ?

૫ જે ધરમગુરૂઓ લોકોની અંદર બુરાઈને જાહેર કરનારા છે, તેઓ પોતે નીતીની આંખ વગરના છે. જેઓનો ધરમ હમેશની બદીથી નજીસ થાએલો હોએ તે પેલા નીતીની ઇચ્છાવાળાની વસ્તુના તરીકા વાળો કેમ હોએ ? અને જે નીતી સવચ્છ અને પવીત્ર ઇચ્છાએ કરી (માણસને સાફ) છે, તેને શુધરવું દેવની નજીસ ઇચ્છા જે બુરાઈને મારેની છે તેથી કેમ બને ? જેઓનો નીતીવાળો ધરમ છે તે બદી વગરનો કેહેવાએછે.

૧ (૧૧૧) ખોદાએતાલાની ઇચ્છા છે કે દરએક ઠેકાણે આદમીઓ તેને પીછાણે. તેમ આદમીઓની ઇચ્છા તે સાહેબને પીછાણવાની છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે દાદાર અદુરમજબની ઇચ્છા આદમીઓ તેને પીછાણે તે વીશેની છે. વળી તેજ સખખને લીધે જે કોઈ શખ્સ તે દાદારને લગતી સઘલા આદમીઓને સહમજ આપવાની શક્તી ધરાવનારો હોએછે, તેને દીનની અંદર મુખ્ય અને ઓતમ (દાદારને પીછાણવાની) શીખામણ આપનારો જણાવેલોછે. દાદારને પીછાણવાને મારેનું ભાષાણ કરવાની અમરગીવાળાં (યાને દોજખની ઇજાથી છુટકારો મેલવેલાં) આદમીઓને સાફ નથી, પણ બીજાં આદમીઓ જે લોભ—હુવસી વીચાર—દેવાંનગી—આલસાઈ—સુસ્તી અને બીજા દુરગુણોની ઇજા દેનારી દરએક ખરાબ શક્તીથી એખવતા થાએલા હોએ અને જેઓ તે પેદા કરનારને નહીં એલખતા હોએ તેઓને દીનના પેશવાએ

અહુરમઝદને લગતી સહમજ આપવી. ખોદાઈ અકલ જે આદમી (દેવની બુદ્ધિથી) ફેરવાઈ ગએલું હોય તેને પેદા કરનારની સંભાલ ભરેલી શક્તીની સહમજ આપનાર છે. અને આદમીઓને ખોદાઈ અકલની શક્તીનું મેલવવું તેને લગતી કેળવણી આપનાર (ધરમશુર) ની તરફથી છે.

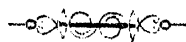
જે કોઈ આદમીઓને ખોદાઈ અકલની નસીહત શીખવનારો છે તેને તે કેલવણી આપવા સાડું દાદાર ખોદાઈ અકલનું કહ્યત બખ્શનારો છે. તેથી તે શક્તીવાન ઉસ્તાદને ઉલટા વીચાર અને બીજી એએથી નથી નોકસાન થવાનું કે નથી ઈજ્જત પોહચવાની. ૩

જે ધરમશુરો ઉલટા વીચાર અને બીજા દુરગુણોથી (આદમીઓને) આજર દેનારા તથા દુઃખી કરનારા છે, તેઓ ખોદાઈ અકલની કેલવણી આપવાની તથા નીતીની સહમજ આપવાની શક્તી ધરાવનારા નથી. પણ આદમીઓને ગુનાહ કરવાની અને નીતીથી ઉમેદવાર (પાને નીતી વગરના) રાખવાની સહમજ આપનારા છે. તેઓનો ધરમ (આદમીઓને) નોકસાન કરનારો છે. ૪

ખોદાતાલાને લગતી સહમજ ધરાવનારું અને સવાબનું કામ કરનારું આદમી, ધરમ વગરનું તથા ખોદાની એલખ વગરનું અને ગુનાનું શોકી કેહવાતું નથી. ૫

(૧૧૦) એબ આપનાર (એહરેમન) ના પાંચ દુરગુણો માણસોની જાતની અંદર (સવાબકારીની) રાહ મારનારા છે; તેઓથી (માણસોએ પોતાને) સુધારવાં તથા તે દુરગુણોને વગર તેજવાળા કરવા વીશે બલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે એબ આપનાર (એહરેમન) નાં પાંચ દુરગુણો દરએક માણસની અંદર (સવાબકારીની) રાહ મારનારા છે. અને તેથી માણસો જોલમગાર થાય છે. તેઓની વીગત :—(માણસને) ઈજ્જત દેવાની કેળવણી—ઠગાઈ—દુઃખ દેવું—બદકારી—અને જાડુઈ છે, તેઓથી આદમીએ ૨

- ૩ પોતાને સુધારવું. આદમીને ઇજા દેવાની વધારે કેળવણી, લોભની ખારફતે મહેલે; વધારે ડગાઈ કરવી, દેવોના ખવાસથી છે; અને વધારે કુઝ દેવું, વેર રાખવાએ છે; વધારે બદકામ કરવું, અદેખાઈથી છે. અને વધારે
- ૪ જાડુઈ યુરી નજરથી છે. ઇજા દેનારી કેળવણીને વગર તેજની કરનાર થવું પોતાની અંદર સંતોષને મોહટાઈ આપવાને લીધે છે; વળી બદનની અંદર સંતોષને લગતા સારા ગુણને મોહટાઈ આપવાએ, આદમીની અંદરથી લોભનો ફરગુણ ફર થાય છે; અને તેથી યુરી કેળવણીવાળી
- ૫ દરજની શક્તી માણસથી વગર તેજવાળી બને છે. ડગાઈને લગતાં (યાને દેવથી ડગાએલાં) આદમીએ પોતાની અંદર ઘણું કરીને સવાબનાં કામ કરવાને ચહડતે દરજેનું ગણવું, કે (સવાબનાં) જાહેર કામ કરવાના સારા ગુણને આદમીની અંદર ચહડતે દરજેનો ગણવાએ, દેવોના ખવાસ-વાલી એય તુટેલી થાય છે. અને તેથી ડગાઈ કરવાની યુરી શક્તીએ તે
- ૬ માણસની અંદર વગર પ્રકાષવાળી રેહ છે. જે આદમી ઇજા દેવાવાળું હોએ, તેણે પોતાની અંદર ઘણું કરીને બરદાશત કરવાના ગુણને મોહટાઈ આપવી, કે બરદાશત કરવાના ગુણને તેમાં મોહટાઈ મલવાએ, વેર રાખવાના ફરગુણને હાંણી પોંહ્યે છે. અને કુઝ દેનારા દરજની શક્તી તે આદમીથી વગર તેજની થાય છે.
- ૭ જે આદમી ખરાબ મતલબવાળું હોએ તેણે પોતાની અંદર ખોદાની તાબેદારીના વીચારને ઘણી મોહટાઈ આપવી; કેમકે ખોદાની તાબેદારીના વીચારવાળા સારા ગુણને તેની અંદર મોહટાઈ મળવાએ, અદેખાઈની આએપતવાળા ફરગુણને હાંણી પોંહ્યે છે. અને દરજની બદકારી તેની અંદર વગર તેજની થાય છે.
- ૮ જાડુઈવાળાં આદમીએ અગત કરીને પોતાની અંદર સારી નજરને (યાને લોકને સારી રીતે ચાહવાના વીચારને) મોહટાઈ આપવી, કારણકે તે નેક નજરવાળા સારા ગુણને તેની અંદર મોહટાઈ ભાગવવાએ, બદનજર (યાને લોકોને યુરાઈ પોંહ્યાડવાની મતલબ) ના ફરગુણને હાંણી પોંહ્યે છે.
- ૯ અને જાડુના દરજની શક્તી તેનાથી વગર તેજની થાય છે. જે કોઈ ભલી દીનવાળાં તથા દાનાઈની પુછપરછ કરનારાં આદમીને ઘણા ઉલટથી આએ (ઉપલી) સહમજ આપનારો હોએ છે, તે (પોતાનાં) કામથી આએ પાંચ દરજાને (યાને ઉપલી ફરગુણ શક્તીએને) હાંણી પોંહ્યાડનારો છે.

અને તે શખ્સ તેનાં ભલી દીનને લગતાં તે ચહુડતે દરજ્જાનાં કામથી, ભલી દીનને લગતી ઓતમ નામદારી મેલવનારોછે. અને શખ્તી ઉપજવનારા અધિકારની હુલાકીથી છુટકારો મેલવનાર અને ચહુડતે દરજ્જાની નેકીવાલા (દાદાર) ની સગાઈવાલો થાયછે.

(૧૧૫) આદમીનાં માલેકપણું વીસે ભલી દીનનો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે જે આદમીની અંદર તેની ઇચ્છાનો ઉપરી ખોદાએતાલા હોએછે, તે આદમી જાતે નુરવાણું છે. તે આદમી પોતાની દોલત તથા કામોથી ચહુડતે દરજ્જાનું બનેછે, તેઆરે તે પોતાને નમનતાઈના ગુણથી સુધારે છે. જેમ એક ઘોડાનો સવાર લગામની મારફતે ઘોડાને આગલ અને પછ વાડે ચલાવનારોછે, તથા જેમ એક અકલવાળો સવાર પોતે સુધરેલા અને તાબેદાર (યાને કેલવાએલા) ઘોડાને હાંકવામાં કહ્યતદાર હોએછે. અને એક બુદ્ધીવાન સવારની ઇચ્છા પોતાના છુટકારાને મારેતી તથા હાણી પોંહ-ચાડનારા હરીફથી દાનાઈએ કરી પોતાને ચલાવીને હરીફની ઉપર ફેટેહ મેળવવાની હોએછે, તથા જેમ એક ખુબીથી તપાસ રાખનારો ઘોડેસવાર પોતાના ઘોડાને કુશમનોની લડાઈમાં લેઈ જાય અને સંભાલ રાખીને તેને પાછો લાવેછે તે પરમાંણેછે. પણ જે (દિવથી) ચોરાએલી અકલવાલો છે, તે પોતે ઉલટી બુદ્ધીની ઇચ્છાથી પોતાનાં નોકસાનને સાડું અને હરીફનાં ફાએદાને સાડું સધળાઓથી હીણાતો રેહછે. અને જેમ એક ખરાબ ઘોડેસવાર તેનો જે હરીફ હોએછે તેની આગલ પોતાના ઘોડાની મારફતે મોતને સાડું પોતાને લેઈ જાયછે તે પરમાંણેના છે.

૩

(૧૧૬) અહુરમજ્દને માનવાની ભલી દીનનાં કામના વીચાર વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે ભલી મજ્દીઅસની દીનને લગતાં કામનો વીચાર લોકોમાં પ્રમાણીકપણું લાવીને, અપ્રમાણીક તથા એવ આપનારાં કામોનો અટકાવ કરવા સાડું છે. અને તેથી ખલકનાં લોકોને (દોનખથી) છુટકારો મેલવવાનું તથા પોતાને સુખ આપવાનું છે. વળી દાદાર અહુર-

૨

મજ્જે મજ્જીઅસની દીનને એહરેમનને હાણી પોંહચાડીને ખલકને તેથી સુખ આપવા સાઝં મોકલેલી છે. તે દીનની મારફતે વાળખી રીતે એહરેમનને ટાલવાએ ખલકનાં લોકોને પવીત્ર બનાવવાં અને અહુરમજ્જની પેદાએશને સઘલી સેવટની સહમજ્જથી જુદી જુદી રીતે સારી રીતને સીનગાર આપવો છે. એક ખાદાએતાલાના વીચારથી સઘલા યજ્ઞોની પ્રમાણીક કઉચ્ચત (માણસને) મલે છે. ઋહીયુતે (યાને અપ્રમાણીક), તથા અધખીયુતે (યાને એખવનતું) એ બે દુરગુણવાલા આદમીઓ, ખરાખી કરનારા એહરેમનથી હમેશાં દરૂજની (ચુરી) શક્તી ધરાવનારાં છે. એ આદમીનાં પ્રમાણીકપણાંથી અહુરમજ્જને અહડતો દરજ્જો છે. એક (ઋહીયુતે) પ્રમાણીકપણાંથી વેગલો (ધ્યાને અપ્રમાણીક) છે. અને બીજો (અધખીયુતે) અહુરમજ્જની પેદાએશથી પ્રમાણીકપણાંને અટકાવ કરનારો છે. (ફનીઆમાં) જે આદમી ઋહીયુતેથી પોતાને દુર રાખીને પ્રમાણીકપણાંથી પોતાને અલાવનારૂં છે, અને અધખીયુતેથી પ્રમાણીકપણાંને લીધે પોતાને દુર લેઈ બનારૂં હોએ છે, તે આદમી મજ્જીઅસની દીનને લગતી અગમજુદીનાં કામે કરી દરએક નોકસાનથી પોતાને બચાવનારૂં છે. માણસને સઘલી નેકી પવીત્ર ધરમની મારફતે મલે છે. વલી તે વીશે દીનના પેશવાઓએ કેહલું છે કે, સઘળાઓને સાઝં ભલી દીનને યાને અહુરમજ્જની દીનનાં શોક ઉતપન કરનારી એક વસ્તુ પ્રમાણીકપણું છે. અને એહરેમનની દીનને શોક ઉતપન કરનાર ઋહીયુતે અને અધખીયુતે એ બે જણ છે.

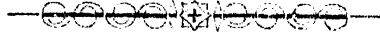

- ૧ (૧૧૪) જે એક દાનાઈથી ખલકના લોકોને (હલાકીથી) છુટકારો તથા યુજોરગી મેલવવી છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલા સો.

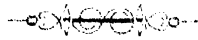

જાણવું કે, જે એક દાનાઈથી અહુરમજ્જની સઘલી પેદાએશને દરએક હલાકીથી છુટકારો મેલવવો છે તથા સઘલી નેકીની મારફતે યુજોરગ બનાવું છે, તે (દાનાઈ) દાદારની એજમતી શક્તીને સહમજ્જવાની છે. વળી સઘળાં આદમીઓને દાદારની એજમતી શક્તીની સહ-

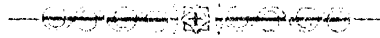
મન મેલવવાએ તેઓ સઘળાં યજ્ઞાંને લગતા રેહછે. અને સઘળાં આદ-
મીઓને દાદારની દીનમાંથી ઘટાડો કરનાર એમ આપનારો એહરેમન છે.
ખલકનાં લોકોમાંથી જે શખસ ખલકને પવીતરાઈ અને તનપસીનને
માટેનો છુટકારો આપનારો છે, તે અહુરમઝદનાં પુરતાં નુરવાળો છે.

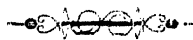
(૧૧૧) જે સલામતીવાળું આદમી છે, તે દર વખતે પોતાની જાતને ૧
આએ દીનને લગતાં લખાણો ઊપર વીશવાસ રાખવાથી
સીનગારનાઝ્ અને સુધારનાઝ્ છે, તે વીશે ભલા
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, જે સલામતીવાળું (યાને આએ ફુનીઆમાં વગર કસુરે ૨
રેહનાઝ્) આદમી છે, તે દર વખતે આએ (ભલી) દીનને લગતાં લખાણ
ઉપરનાં એકીનથી પોતાની જાતને સીનગારનાઝ્ અને સુધારનાઝ્ છે.
ભલી દીનને લગતા ફાએદાઓ (તે દીનને લગતા) ખાલેસ વીચારને લીધે
છે. જે શખસ પોતે દીનનો શોક રાખનારો અને તેની યાદ કરનારો
છે, તે આપ મતલબ વગરનો છે. અને તે દીનના પેશવાઓના લોકમને
માનનારો છે. અને ગણેયાણુવન્ત ધરમી ઉસ્તાદની હજુરમાં કેળવણી
લેઈને દીનનાં લખાણોને સારો જેમ આપનારો છે.

(૧૦૦) જે (આદમી) પ્રમાણીકયાણું વગરનું છે, તે અનીતીવાળા ૧
દરૂજની દાનાઈવાળું અને પાપી થાએલાં (એહરેમન) ની
તરખની લડાઈ કરનાઝ્ છે. અને જે (આદમી) પાપીથાલા
(એહરેમન) ને લગતું છે, તે અનીતીવાળા દરૂજની કુમખથી
જગડો કરનાઝ્ છે. (વળી) કોઈ (આદમી) અનીતીવાળા
દરૂજને લગતું હોએછે, પણ એહરેમનને લગતું નથી; કોઈ
(આદમી) અનીતીવાળાના સંબંધવાળું નહીં હોએઅ અને
એહરેમનના સંબંધવાળું હોએછે; કોઈ (આદમી) અનીતી-
વાળા દરૂજ તથા એહરેમન મધેના કોઈના સંબંધવાળું
નહીં હોતું, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, જે (આદમી) પોતાની જાતની અંદર પ્રમાણીક દરૂજ તથા ૨
દાનાઈને ઠગનારી અનીતીવાળા (એહરેમન)ની ઉલટી ચાલચલણવાળી જાતને

- રાખનારૂં હોય્છે, તે એવ આપનાર (એહરેમન) ની મદદથી લડાઈને
 ૩ બરપા કરનારૂં છે; જે (આદમી) દેવોની મોહટી શક્તીવાલું છે, તે આએ
 ફુનીઆની સપાટી ઉપર અનીતીવાળા દરૂજની મદદથી એહરેમનને
 ૪ લાએકની (યાને શેતાનની મરજી મુજબની) લડાઈ ઉઠાવનારૂં છે. જે
 આદમી અનીતીવાળા દરૂજને લગતું નહીં હોય્છે, પણ એહરેમનને
 લાએકનું હોય, તો તે આએ ફુનીઆની સપાટી ઉપર વધારે જધડે
 ૫ ઉઠાવનારૂં છે. જે (આદમી) એહરેમનને લગતું નથી, તે લાએક
 લોકોને સખાવત કરનારૂં અને બીજા સવાખતાં કાંમ કરનારૂં હોય્છે.
 ૬ જે (આદમી) અનીતીવાળા દરૂજ તથા એહરેમન એ બેહુમાના કોઈને
 લગતું નથી, તે અહુરમજ્દની મજ્દીયસની દીનને લગતી પવીતર
 માત્રેને પઠનારૂં છે.

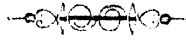

- ૧ (૪૦૧) દીનને લગતી ઊલટ આપનારાં (આદમી) વીશે
 ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, દીનને લગતી બખ્શોશ કરનારૂં આદમી દીનને લગતો
 ધરમશુરૂ છે, તે જ્યાંસુધી આએ ફુનીઆમાં આદમીઓને દીનને
 લગતો ઉલટ આપનારો છે, ત્યાંસુધી તેને (ખોલાસાની તરફથી) સારી આએ-
 પત મલેછે. પણ જે આદમીને દીનની બખ્શોશ કરનારો તે ધરમશુરૂ, તેને
 લગતી દીનની બખ્શોશને (યાને દીનને લગતો બોધ આપવાના કામને)
 પાછું રાખે તો તેને (આવતી ફુનીઆમાં) દોજખનું મકાન મલેછે.
 ૩ જે દીનદાર આદમી જ્યાં સુધી તેની દીનને લગતા (ભલા યા
 બુરા) મીનોને પોતાની અંદર રાખનારૂં છે, ત્યાં સુધી તે મીનો
 તેને આએ ફુનીઆમાં ચલાવનારો છે. તેમજ તે તેને આવતી
 ફુનીઆમાં પોંડ્યાડનારો છે. જે (ખાણસ પોતાની અંદર) ભલા મીનોને
 રાખનારૂં હોય્છે, તો તે તેહને રોશનીવાળાં મકાનમાં પોંડ્યાડેછે. અને
 જે બુરા મીનોને રાખનારૂં હોય્છે, તો તે તેને અંધારાં મકાનમ
 પોંડ્યાડેછે. માટે ખાણસે ભલા મીનોને (યાને સ્પંતોમઈનીઉશને) ખુશા
 રાખવો અને બુરા (અંધમઈનીઉશ) ને ઇજા દેવી, કે તેથી તે ખુશી
 આપનારાં મકાનને મેલવનારૂં થાયે.

(૧૦૧) મીનાઈ દુનીઆના નીઆધીશના તથા આએ દુનીઆના
નીઆધીશના ચુકાદના વીચાર વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

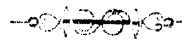

જાણુવું કે મીનાઈ દુનીઆનો ચુકાદો કરનારો નીઆધીશ, કીહાં ૨
કારણથી આદમી વગર ઇજને મારેતું અને (દોનખથી) છુટકારો મેલ-
વનારું છે, તેની તથા કોણ પોતાને લગતી (યાને આતમાને વાસતેની)
વસ્તુવાળું છે, કોણ રાહજણ (અંધમધનીઉશ) ની ઇછાવાળું છે, કોણ
ચોરીના વીચારવાળું છે, અને કોણ સાચું તથા કોણ જીદું છે. તેની
પીછાણ પોતાની રોશનીવાળી આંખે (ઇઆને જેબી સહમજથી) કરનારો છે.

આએ દુનીઆને લગતો ચુકાદો કરનારો નીઆધીશ, માણસને ૩
સાક્ષીથી છોડનાર તથા સજાથી વેગલું કરનાર છે, કારણ કે મીનાઈ
દુનીઆનો નીઆધીશ જેબી આંખે (યાને મીનાઈ શહમજ સકતીથી)
ખોલ્લી રીતે જોનારો (એટલે સહમજનારો) છે, તેમ આએ દુનીઆનો
નીઆધીશ સઘળી વસ્તુને જોનારો (ઇઆને સહમજનારો) નથી, પણ
ખાત્રીવાળો નીઆધીશ છે, તેથી તે વાદી તથા પ્રતીવાદીની સાક્ષી
સાંભળીને જે કોઈ કેદથી દુર રાખવા જોગ તથા કાએદથી સજા કરવા
જોગ હોએ તેનો સરેશતા પરમાણે ચુકાદો કરનાર છે.

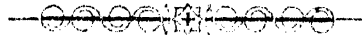
(૧૦૨) (આતમાને લગતી) સલામતીવાળા વચનો વીશે, ૧
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, (આતમાને લગતી) સલામતીના (યાને જીવને બચા- ૨
વનારા) સખુનો, દુખીઓને મારે કેહવા સજાવાર છે. કારણકે ઇરાનના
રાજાઓ, પારકા રાજવાળાઓ સાથની લડાઈના વખતમાં, પારકાઓને
સાડું, આએ (નીચે જણાવેલી) તરણ બાબતની ભલામણ કરતા હતા.

એક માણસની હયાતીને લગતી ઓત્તમ નેકીની, (ઇઆને તેઓના ૩
જનનો બચાવ કરવાની). બીજી-ગોસપંદોને ઘાસ-દાનો આપવાની. અને ૪
ત્રીજી-લડવઈઆઓ આબાદ હાલતમાં રીહે તે માટે સારો ખોરાક આપવાની. ૫.

- ૬ આએ ઓતમ રસ્તો ખતલાવનારો ધરાંનનો યજ્ઞાંપરસ્ત પાદશાહ
 ખીનાએહર હોતો. અને તેણે કેદીઓને દીનનાં ફરમાન મુજબ ખુબીથી
 રાખવા સાડું-ગોસપંદોને વગર ધાસ્તીએ રાખવા ધાસ દાંનો આપવા
 સાડું અને લડવઈઆઓને આખાદ હાલતમાં રેહવા માંટે સારો ખોરાક
 આપવાની સખાવતને લગતી ભલામણ કરી હતી. અને તે પારકાં
 રાજવાળા કુખી લડવઈઆઓને છુટકારો આપવાની તે (પાદશાહ) ભલા-
 મણ કરવાથી ધરાનીઓને બીજાં રાજવાળાઓ ઉપર ક્રોધ મલી હતી.
- ૭ દીનનાં ખરાં ફરમાન મુજબ (માણસની) જીનદગીનો ખચાવ
 કરવામાં નેકી કાએ નહી હોએ ?
- ૮ ગોસપંદોને વગર ધાસ્તીએ પાળવા સાડું ધાસ-દાનો ખોરાક તરીકે
 આપવો વાજબી કાએ નહી હોએ ?
- ૯ જે જુરા લોકોએ આગમચથી ખોરાકની વસ્તુને ખરીદેલી હોએ,
 તેઓને કીમત આપીને, રઈઅતને સુખી રાખનારા લડવઈઆઓને
 ખોરાકને સાડું તે આપવામાં (રઈઅતને) શુખ મળેલું કાએ નહી કેહવાએ ?

- ૧ (૧૦૦) કાએદાસરની નેકી વીશે, ભલી દીનને
 લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, ખલકના લોકોને કાએદાસરની નેકી સચાઈથી છે.
 અને જે લોકો સાચવટવાળા છે, તેઓ વગર શકે (આદમીના) ભલા
 મદદગાર છે અને આગમચુદ્ધીવાળા તથા સઘળી સહમજ ધરાવનારા દાદાર
 આહુરમજ્દના તાબેદાર છે.

- ૧ (૧૦૦) વગર ધાસ્તીવાલી જીનદગી વીશે, ભલી દીનને
 લગતો ખોલાસો.

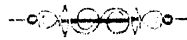

- ૨ જાણવું કે, (આએ) ધાતવાલી કુતીઆની અંદર, એક હુશીઆર
 માણસ, વગર ધાસ્તીએ (પોતાની) જીનદગી ગુજરી શકે તેવું બનેલું નથી;

કારણકે, કબુ તે વાધ અને મુજી જાનવરોથી વગર ધાસ્તીવાલું રેહી શકે, પણ ચોર—લશકર—ઉલટી દીનની કેળવણી આપનાર આશમોગ તથા બુરા હાકમથી વગર ધાસ્તીએ રેહી શકે નહીં. જો કબુ તેઓથીબી કોઈ વગર ધાસ્તીએ રહી શકેતો, તે મોતના દેવથી અને બીજી ઘણીએક ગેબી ધાતથી, વગર ધાસ્તીની જીંદગી ગુજરી શકવાનું નથી. પણ હયાતીવાળાં આદમીને ખોદાએતાલાની તરફથી આએ ફુનીઆમાં વગર ધાસ્તીએ જીવવું, તનપસીનના વગર ધાતના વખતની અંદર થાશે. કારણકે આએ ધાતવાલી ફુનીઆની અંદર જે કોઈ આદમી ધાસ્તી વગરનું થાશે, તે સેવટના તનપસીનના વગર ધાતના વખતની અંદર થાશે. આએ વેળા અહુરમઝદી વીચારની ફતેહથી (એટલે જે અહુરમઝદના વીચારો ફુનીઆમાં ફેલાવાથી) ધનસાનોની ચહડતે દરજ્જેની જીંદગી છે.

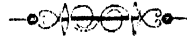
(૪૦૫) આદમીઓની પરવરશી અને તેઓના છુટકારા વીશે, બલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, બલી દીનના ઉસ્તાદની તરફથી રવાનને વાસ્તે યોત્તમ માલની તથા પવીત્રાઈને માટેની કેલવણી તથા સહમજ માણસને આપવાએ, તેનો (દાનખથી) છુટકારો થાએછે. આદમીનાં બદનની પરવરશી ફુનીઆની અંદર સખાવતથી તથા આદમીને સુખી રાખનારા સુખવંતા (પાદશાહ) થી થાએછે. સખાવતવાળા શખ્સો ત્રણ તરેહના છે અને તે આએ પ્રમાણેના છે. પેહલું—જેઓ પુણને લગતા શોકથી સખાવત કરનારા છે, તેઓનું નામ ધરમી સખાવત કરનાર છે. બીજું—જેઓ હુમજાતવાલાએને પેચ્ચારથી સખાવત કરનારા છે, તેઓનું નામ વગર એબની સખાવત કરનારા છે. અને ત્રીજું જેઓ કરજીને પેચ્ચારથી બખશેશ કરનાર હોએ, તેઓનું નામ વીસવાસુએને સખાવત કરનાર છે. જેઓ આએ ત્રણ તરીકા વગરની સખાવત કરનારા હોએચ, તેઓનું નામ બુરી સખાવત કરનાર તરીકે છે.

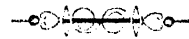
- ૧ (૧૦૧) આદમીઓની અંદર જે ધણુંજ ઓત્તમ અને જે ધણુંજ બુઝું આદમી છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, આદમીની અંદર જે ધણુંજ ઓત્તમ આદમી છે, તે ભલી દીનની સહમજથી છે. કારણકે રવાનને સાડું સરવેથી ઓત્તમ ચીજ અશોધને કહેલી છે, અને તેથી (આદમી) દોળખથી છુટકારો મેલવે છે. અને અગત કરીને બેહશતનું મકાન ભલી દીનને લગતી સહમજથી માણસને મેલે છે.
- ૩ આદમીઓની અંદર ધણુંજ બુઝું આદમી અગત કરીને ભલી દીનની સહમજ વગર બને છે.
- ૪ તે બુરાઓના રાજાઓની અંદર જે રાજા તેઓના ધરમબુઝ તરીકે હોય છે, તે અંધમધનીયુશની બરાબરના કહેવાય છે. અને તેજ કારણસર જે બુરો ધરમબુઝ મજદીઅસની દીનને લગતી એજમતી સહમજ વગરનો હોય છે, તેને દીનની અંદર બુરી સહમજવાલો ગણેલો છે.

- ૧ (૧૦૨) બેશારતની મદદ મેલવવા સાડું, જેથી યજ્ઞોની યાદ કરવા વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, ભલા મીનો યજ્ઞોની યાદ કરવાએ, માણસને તે યજ્ઞોની તરફથી બેશારત થાય છે. અને તે યજ્ઞોની મદદવાળું આદમી બેહુ ફતીઆમાં ઓત્તમ રહે છે. વળી (અશો) જરતોશતે યજ્ઞોથી ચાહેલી મોરાદ આપણને જણાયેલી છે, કે હું પેદાએશની અંદર ભલો સરદાર (યાને મજદીઅસની દીનની રહેનોમાઈ કરનાર) થાઉં, તે બખશોશ તમે મને કરો !
- ૩ બુરા મીનોની યાદ કરવાથી આદમીને દેવોની આએપત મેલે છે, તેથી બેહુ જોહાંનમાં તે ધણુંજ બુઝું હોય છે. જેમકે ખલકનો ઘટાડો કરનારા તાજની બુનીઆદના જોહાકને હેશમ દેવની યાદ કરવાએ, એહરે-

મનની તરફથી ગરદનની નીચેનાં હાડકામાંથી સર્વિગણના આકારના પેદાશને ડંખનારા કેરમે (યાને સાંપો) નીકલેલા જણાયા હતા.*

(૪૦૧) આદમીઓના આતમાને નોકસાંન કરનારા ઊપરી જોહાકની કીરતી વીશે ભલો દીનને લગતો ખેલાસો. ૧

જાણુવું કે, આદમીઓની ઉપર જોહાકની વધુ કીરતી, આપ્ને બે ૨
તરીકાથી હતી. એક તો તેનામાં યુરી દીનવાળી અકલની પુરતી ૩
કહ્યત હતી. બીજી તો તે લોકોના ઉદ્દીઓગને લગતી ઉલટને નોકસાંન ૪
કરનારો હતો. અને તે જોહાકની અંદર યુરી મદદ કરનારી બે ઘાતકી ૫
સકતી હતી. તેમાં એક તેની ઉપર હોકમ કરનાર અંધમધનીઉશની ઉલટી
બુદ્ધી અને બીજી ઉદ્દીઓગની કીરતીને ખરાબ કરનારી આલસાઈવાળી
યુરી સકતી હતી.

* શાહનામાં મધે લખેછે કે ચેતાન માણુમનાં રૂપમાં પાદશાહ જોહાકનો આવરચી થયેઓ હતો, તેનું પકવાંન જોહાકને ધણું અશ લાગવાથી, તેની જે ઇચ્છા હોય તે બખ્શવાની તેણે મરજી બતાવી, તે ઉપરથી જોહાકનાં બેહુ ખભાં ઉપર ખાસો લેવાની તેણે આદેશ જણાવી, તે જગ્યાએ ચુંભા લેવાથી, જોહાકનાં બેહુ ખભાં ઉપર બે સીંગનાંની માફકના બે આંખ નીકલી આવવા હતા. જે વીશિ શાએર શરદોસી પોતાનાં લખાણમાં નીચે મુજબ લખી ગીએછે.

بفرمود تا دیو چون جفت اوی همی بوشه داد بر کتف اوی
چو بوشید و شد بر زمین ناپدید کس اندر جهان این شکفتی ندید
دو مارسیه از دو کتفش برست غمیں کشت و از هرسوئی چاره جست

પાક અવસ્થામાં જોહાકને ત્રણ મોહડાંની—ત્રણ માથાંની અને છ આંખનેા ઇત્યાદી વીશિષણ લગાડેલાંછે, તેને જો તેની આતેનની યુરી અમજન નહી ગણીએ અને તેને ઉપલા બે આંખના રૂપમાં લીજીએ, તો અવસ્થાથીની ઉપલી આવત પ્રવાર થાયેછે.

- ૧ (૧૧૦) મજ્જ્યસની દીનના તરીકાના સંબંધથી (આદમીની અંદર) સઘળા સારા ગુણો ઉત્પન્ન થનાર છે, તેજ પરમાણુ યાહુદીની જાડુઈ (ની દીન) થી (આદમીની અંદર) બદીને લગતી દરએક એજ ઉત્પન્ન થનાર છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, મજ્જ્યસની દીનના તરીકાના સંબંધથી ફુનીઆમાં સઘળા સારા ગુણોની ઉત્પન્નતીનું ચાલુ રેહવું છે. અને દેવને લગતી જાડુઈવાળી યાહુદીની દીનથી (ફુનીઆમાં) સઘળી એબોની ઉત્પન્નતી જણાએલી છે. તેથી મજ્જ્યસની દીનવાળાથી ફુનીઆનો વધારો થવો છે અને યાહુદીની જાડુઈથી ફુનીઆની ખરાબી થવી છે.
- ૩ (માણસમાં) સંતોષ—ઉદીઓગ—ઉલટ—ખોદાની તાબેદારીનો વીચાર—મરવત—મોહોટાઈ—બરદાશત કરવાની શક્તી—નીતી—અકલની ખેદ—સાફ—સંભલાંણુ—શર્ભીયતા—મોહુદું દીલ—સખાવત—સચ્ચાઈ—વફાદારી—નેક મતલબ અને બીજા સારા ગુણો મજ્જ્યસની દીનની તાલીમ આપનારી ખોદાઈ અક્કલની મારફતે મલે છે. અને તે શક્તી ધરાવનાર આદમી ફુનીઆનો વધારો કરનાર છે.
- ૪ લોભ—વેર—વગરઉદીઓગે રેહવું—આગસાઈ—મગરૂરી—મકુતમ—તુતદી—અદેખાઈ—અનીતી—અચ્ચાનપાણું—આપમતલબ—નાફરમાની—દીનની બાબત સાંભળવાનું બહેરપણુ—બખીલાઈ—જુઠાઈ—નીમખહરામી—બદદીઆનત—અને બીજા દુરગુણો યાહુદીની જાડુઈ (વાલી દીન) થી છે. અને તે ઉલટી અક્કલવાલી નબલી કહ્યતથી ફુનીઆને નોકસાંન કરનાર છે.

- ૧ (૧૧૧) રયતને બંધે ફુનીઆની ખુશીને માટે સુધારનાર, તથા રયતને દુઃખ દેનાર (રાજા) વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

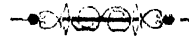

- ૨ જાણુવું કે, જે કોઈ બેહુ ફુનીઆની ખુશીને માટે રયતને શુધારનારો (રાજા) છે, તે આએ ફુનીઆની વગર એબની હકુમતવાળો છે. જે

સાડું, “સરસવક ગાએ” (યાને કાએદા મુજબ દરીઓ ખેદનારી ગાએના આકારની કીશતી) ની મારફતે દરીઆઈ મારજે લેઈ જવામાં આવેઓ હોતો.* તથા જમીન ઉપર જગો જગોએ લેઈ જવામાં આવેઓ હોતો. કે ફુનીઆમાં હક્ત કેશવરની જમીનની અંદર વસેલાં સઘલાં હયાતીવાળાં આદમીઓ ફુનીઆમાં તે દીનથી પુરતી રીતે ચાલી શકે.

- ૧ (૧૧૧) (માણસને) મજદીઅસની દીનનો સંબંધ, ખોદાઈ અકલની કહીઅતને સાડું છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, મજદીઅસની દીનની સહમજને (માણસે) કબુલ રાખવાનો સમય, ખોદાઈ અકલને નમવા (યાને માન આપવા) સાડું છે. ખોદાઈ અકલની બુજેરગી મજદીઅસની દીનના સમુનોથી જણાએલી છે. તેમજ આએ મજદીઅસની દીન ખોદાઈ અકલની કહીઅત છે. અને તેજ સમયને લીધે મજદીઅસની દીનના વચન તે ખોદાઈ અકલના વચન છે. જેઓ છે—થાઈ ગીઆ અને થાશે તે દરએકને લગતા ખોદાઈ અકલના વચન, મજદીઅસની દીનની અંદર છે. જેથી ખોદાઈ અકલ પોતે મજદીઅસની દીન છે. અને મજદીઅસની દીન પોતે થાઈ ગએલા—છે અને થાસે તેઓને લગતી ખોદાઈ અકલ છે. મજદીઅસની દીનની સચ્ચાઈ—અને ભલાઈની કહીઅતે કરી, બુરી દીનથી જે કાવનારા લોકો હોએ, તે સઘળાં આદમીઓને, તનોમંદ ફુનીઆમાં જે સુધારનારો શખ્સ છે, તે (ભલી દીનથી સુધરેલાં) આદમીના વીચાર, વચન અને કરવાના કામની અંદર, તે કામ કરનારાં (આદમીઓ) ના ખરેખરા ભાગીઆ તરીકે છે. જેઆરે તનોમંદ ફુનીઆં સઘળી રીતે સચ્ચાઈ અને ભલાઈની અંદર પોંહયશે, તેઆરે તેથી દરજો વગર તેજના થાશે. અને જે અંધમંદનીઉશ દરજના લશકરવાળો, છે તેની બદી, પેદાએશની અંદરથી તુટશે. અને કશોકરેતના (યાને છેલા સુધારાના) વખતમાં, અહુર-મજદની સઘળી પેદાએશ ફુનીઆમાં હમેશની નેકીવાળી થાશે.

* એ વીશિનું વરણન બુન્દેહશને કેતાબમાં આવેલું છે. જુલો વેસ્તરગાર્ડ મર્કે ૪૫ નો.

જે ધરમગુરુઓ તે ખોદાઈ દીનને કબુલ કરનારા નથી, તેઓ ખોદાઈ અકલની તરફ નહીં આવવાથી, તેઓ ભલાઓને લગતા નથી; પણ વરૂને (યાને ઉલટા વીચારવાળી શક્તીને) પસંદ કરવાથી, તેઓના ધરમના કલાંમો, ખોદાઈ બુદ્ધીને કજલાવનારા અને ઉલટા વીચારને વધારનારા છે. અને તેઓનો મજબૂત ખોદાઈ અકલનાં ફરમાનો અને અહુરમઝ્દના વીચારો વગરનો છે. તેઓ દેખઈતા ઉલટા વીચારવાળા (વરૂન) ના ફરમાનો વાળા તથા દરૂનના (યાને અંધમઈનીઉશના) વીચારવાળા છે.

(૪૧૬) સારી જાતવાળાં તથા અરાય જાતવાળાં મુજ વીશે—તથા ૧
સારી જાતવાળાંને નેકજાત બનવું, સારી ઊલટે કરીછે. તથા
અરાય જાતવાળાંને બુરા જોરસાવાળું બનવું, બુરા ઊલટે
કરીછે. અને ઈજા દેનારા લોકો અરાય હયાતીવાળા,
(અંધમઈનીઉશ) ને લગતા છે. તે વીશે
ભલી દીનને લગતો ખાલાસો.

જાણવું કે, સારી જાતવાળું આદમી હુમેશાં યજ્ઞને લગતું રહેછે. ૨
અને બુરા દેખાવવાળું આદમી હુમેશાં દેવને લગતું રહેછે. યજ્ઞો ૩
સઘળાં આદમીઓને સારી જાતવાળાં કરવાને માટેના છે. તથા દેવો સઘળાં-
ઓને બુરા જાતવાળાં બનાવવાને માટેના છે. આદમીને ઘાતકી બનવું, ૪
સારી જાતવાળા (યજ્ઞ) થી બુરા જાતવાળા (દેવ) ની તરફ ફરવાએછે.
માટે યજ્ઞોને લગતું (સ્વાંત) સારી જાતવાળું, અશોઈથી છે. અને (દેવને
લગતી) બુરા જાતવાળું (સ્વાંત) પાપથી છે. જે (આદમી) બુરા જાતવાળાં છે,
તે પેલા પાપી (અંધમઈનીઉશ) ને લગતાંછે. અને જે સારી જાતવાળાં છે,
તે પેલા અશો (સ્પંતોમઈનીઉશ) ને લગતાંછે. કારણકે જે સારી જાતવાળું
આદમી છે, તે તનદોરસ્તી, જવાંની, છુટાપણું, પવીતરાઈ, ખુશખોઈ,
હદીઓગ, કોશેશ, સખાવત, સચ્ચાઈ અને બીજા સારા ગુણોથી છે. તથા
જે બુરા જાતવાળું આદમી છે, તે બીમારી, જઘડી, કંગાલીઅત, નજીસી,
ગંધકી, ચેરોજગારી, આળસાઈ, બખીલી, ખોટાઈ અને બીજા દુરગુણોથી છે.
આએ સખબથી સઘળા બુરા જાતવાળાઓના તરીકાને, નેક જાતવાળાના

કેટલાએક તરીકાઓની સાંભણે ગણેલાછે. ખાટે (આદમીએ તે બુરા તરીકાથી) તુરત ફરવું ઘટારત છે. અને તેજ વીચારથી, ગોસ્પંદો અને બીજી જાતોની અંદરથી, તે (ફરણો) નાં મેલાપને જલદીથી ફેરવવો. ખરાબ લોકોને સારા મજબૂતમાં, અને સારા મજબૂતવાળાને બુરાઈથી જલદીથી ફેરવવા, કે જ્યાં તેવો સવાબને લગતાં કામ કરે.

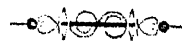
- ૧ (૪૧૭) અગમચુદ્ધીવાળો શખ્સ શખુન સાંભળનારા શખ્સને સખુન કેલવાથી, (લોકોને) પ્રાએદાકારક રીતે ચલાવનારછે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, અગમચુદ્ધીવાળા શખ્સે, તેની આગળ આવનારા સખુનની સહમજ ધરાવનાર શાગેરદને, તેની જાતને ફુનીઆમાં ફાએદાકારક રીતે ચલાવવાના સખુનો કેલવા સજવાર છે. પણ તે અગમચુદ્ધીવાળો સખુન કેલનાર, જો તેની આગળ નહીં આવનારા સખુનની સહમજ ધરાવનાર શાગેરદને લીધે, આદમીઓને પોતાના કેલવાનો ફાએદો આપવો અટકાવે, તો તે એવી રીતનોછે કે, જેમ એક ખેતીયાન (જમીનમાં) ઘણું પાણી હોવા છતાં તેને વગર ફાએદાવાળી તથા ભાજપાલા અને કાંદાનાં ફળો વગરની રાખનારછે. અને અગમચુદ્ધીવાળા સખુન કેલનારની આગળ, સખુનની સહમજ ધરાવનારા શાગેરદના આવવાએ, ફુનીઆમાં મીઠાસદાર સખુનોનું, ખુબીયંતાં પાણીની માફક ફાએદાને ખાટે ચાલુ રેલવું છે.

- ૧ (૪૧૮) આતમાને ખાણું-પીનાથી, હુશીઆર રેહેવુંછે. તથા બદનને તેથી જાલવી રાખવુંછે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

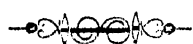
- ૨ જાણવું કે, આતમા આમેજશવાળાં બદનની અંદર સુધારો કરવાએ (પોતાની) અમરગીને વાસતેનો છે. બદનને પાએદાર રાખવું, એ ખોરાકે

કરીછે. અને બદનની પાએદારીને સારું બદનમાં ખોરાક જોઈએછે.* વગર ખોરાકે તે વગર ઉપાએનું તથા વગર જોસ્સાવાળું થાએછે. ખોરાક નહીં મલવાએ લુખના ગલખાનું તેની ઉપર ફાવવુંછે. ખોરાદાદ અને અમર-દાદને લગતા ખાણું પીનાને તેનીથી અટકાવનારો શખ્સ, તેહને હીલ-ચાલ કરવાના જોસ્સાથી બંધ કરેછે. તેને મદદ કરનારો ખોરાક લુખના ગલખાની સાંભણે લડત કરનારછે. જ્યારે બદન, ખોરાદાદ અને અમર-દાદના ખાણુંપીણુંના હીસ્સાથી બંધ પડેછે, ત્યારે ખોરાકની મદદ તેને નહીં મલવાથી, લુખનો ગલખો તેની ઉપર પડવાએ, તે વગર તેજનું થાએછે. અને આતમાથી બદનની અંદર સુધારો થાઈ શકતો નથી. અને આતમાના બદનની અંદરના સુધારા વગર, બદનને ખરણ પામવુંછે.

(૫૧૪) આદમીની કાયાને મોતવાલી અને વગર મોતની બનવા વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણવું કે, મોતવાળાં (આદમી) એની કાયાને મોતવાલી બનવું (યાને કુખવન્તી થવું), ઉલટી જાતવાળા એહરેમનના (તેની સાથના) મેલાપથી છે. અને તેથી એહરેમનના મેલાપવાળાં સતર પાયાની નીચેનાં મકાનમાં, (યાને દોખખમાં) તે (આદમી) નું રેહડાણ થાએછે. દાદારની પેદાએશવાળા-એની અંદર એહરેમનનો મેલાપ, તે (એહરેમન) નો અટકાવ તેએથી નહીં કરવાના સબબથી છે. તે એહરેમનનો આદમીએની અંદરનો ખેહડ રીતનો ચાલુ સંબંધ, તેના મેલાપથી (તેએને) મોતમંદ (યાને કુખવન્તાં) થાએ તે વીશેનો છે. લોકોને લગતો ફરશોકન્તના સંબંધને માટેનો ફાએદો, તે

૨

* વંદીદાદની ૩ ૭ પ્રગરદના ૩૩ માં ફકરામાં પાક દાદારે આએ રીતે ફરમાવેલું છે કે:—

જો આદમીની કાયાને મોતવાલી બનવું, તે (આદમી) નું રેહડાણ થાએછે. દાદારની પેદાએશવાળા-એની અંદર એહરેમનનો મેલાપ, તે (એહરેમન) નો અટકાવ તેએથી નહીં કરવાના સબબથી છે. તે એહરેમનનો આદમીએની અંદરનો ખેહડ રીતનો ચાલુ સંબંધ, તેના મેલાપથી (તેએને) મોતમંદ (યાને કુખવન્તાં) થાએ તે વીશેનો છે. લોકોને લગતો ફરશોકન્તના સંબંધને માટેનો ફાએદો, તે

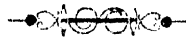
ખરેખર મુઘળી કાયાવાળી પેદાએશ આધાથી જોઈએ અને વગર ખાવે મરેછે; વગર ખોરાકે કોઈને મુકતી રેહતી નથી. વગર ખોરાકે નેકાનાં કામ કરવાને—ગુરૂપતી મેળવવાને અને ફરજની દોલતને લાએક કોઈ થાઈ શકવાનું નથી,

એહરેમનની એબ અને મોતવાલી નોકસાનકારક ઇચ્છાથી, પોતાને પાછું ફેરવવાએ છે. જ્યાં સેવટે એહરેમન પોતે મોતવાળો (યાને દુઃખવંતો) છે.

- ૩ (માણસોને) અમરગી, અમેશારૂપંદોની સાથના સંબંધે જીંદગી ગુજરનારાં થવાથી, અને સતરપાયા—માહપાયા અને ખોરશેદ પાયાનું ચહડતે દરજ્જેનું રેહકાણું મેળવવાથી છે. અને ખલકનાં લોકોને તે કાએદો કરનારા, ફશકરેતેને (યાને છેલ્લા સુધારાને) લગતા લોકોને ભાષાણની મારફતે દર વખતે સહમજ આપનારા અને સેવટનો સુધારો કરનારા (પેગમબરો અને પાદશાહો) છે.

- ૧ (૪૧/૮) મોત અને એબની સખતી ઉપજવનારી કહીઅત વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, મોત અને એબને લગતી સખતી ઉપજવનારી કહીઅતો આએ પ્રમાણેની છે, જે કોઈ મોતવાળો છે તે એબની સહમજ મેલવેલો છે. મોતની લડાઈ ખેમાલુમ રીતે કુશેશ કરનારી છે. આએ ફુનીઆનું દરએક માણસ પોતે મોત અને એબની તરફ દોડનારું છે. જેમકે ફરેબ આપનાર (એહરેમન) થી, જોહાક પોતે મોત અને એબની તરફ, દાદારની તરફની આપેલી ફરમાનની સહમજ છતાં ફરેબો હતો. અને પોતાની ઇચ્છાથી આએ ફુનીઆનાં માણસોની હયાતીને વગર ફરઆંદેશીએ અને વગર જરૂરે ખરાબ કરનાર તરીકે જણાયો હતો.

- ૧ (૪૧/૯) અંધ્રમઈનીઊશની ઉપર રૂપેનામીનોની શેવટની પ્રતેહ, ચહડતે દરજ્જેના કહીઅતથી છે. તે વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, અંધ્રમઈનીઊશની ઉપર રૂપેનામીનોની શેવટની પ્રતેહ ચહડતે દરજ્જેના પુરતાં કહીઅતથી છે. કારણકે, અંધ્રમઈનીઊશની ઉપર રૂપેનોમઈનીઊશ, તેની સધલા ઉપાએએને લગતી એક સંપુરણ સહમજના

વીશેશ બલના વધારાથી છે. અંધ્રમધનીઉશને તેના અંતને માટેનો ઉપાયે કેહવી રીતનો છે, તેને લગતી સહમજ નહી હોવાથી, અંધ્રમધનીઉશ પોતાને લગતો ઉપાયે આગમચથી કરી શકવાનો નથી.

(૧૧૦) ભલા લોકોને ખુરા લોકોના માર તથા ઈળ દેવાથી સાચ- ૧
વવાએ તથા ખુશ રાખવાએ, (આદમીને) ચહડતે દરજજેનો
બદલો મેળવવોછે. અને ભલા લોકોને મારનારા તથા ઈળ
દેનારા ખુરા લોકોના સંભાલ કરવાથી તથા (તેઓને) ખુશી
રાખવાથી, (આદમીને) મોહટી સજા ખમવીછે. તેવીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, દરએક ભલાને જાલવવાનું તથા ખુશ રાખવાનું જે કારણ ૨
છે, તે ઘણાએક ખુરાએને (ખુરાઈ કરવાથી) સાચવી રાખવાનું અને
તેઓને રાજી રાખી કાએદાસર ચલાવી લાએક બનાવવાનું છે.
અને ઘણાએક ખુરાએને સજા કરવાનું અને ઈળ દેવાનું કારણ,
તેઓને કાએદાસર નહી ચાલવાને લીધેછે.

જેમ દરએક ભલાને સજા કરવા અને કુખ દેવા કરતાં ઘણીએક રીતે ૩
તેને અમરગીને સાફ સુધારવાનો દેખઈતા સબબ છે. તેમ ખુરાંઓના
માર અને કુઃખથી ભલાઓને જાલવવાનો અને તેઓને ખુશ રાખવાનો
બદલો ઘણો ખુબરગ છે. અને ખુરાઓથી ભલાઓને મારવા તથા કુખ દેવા
સાફ (ખુરાઓને) જાલવવા અને તેઓને ખુશ રાખવાની મોહટી સજા છે.

(૧૧૧) કુઆ અને બદ કુઆ પોંહચવા વીશે, ભલી ૧
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, નેક કુઆ તથા બદ કુઆની અસર, તેને લગતા વખત ૨
ઉપર પોંહચી શકેછે. નેક કુઆ કરવી—નેક કુઆને માટેના કામને સાફ છે.
અને બદ કુઆ—તેને લાએકનાં કામથી છે. નેક કુઆ અને

બદ દુઆનું લાગવું, જે શખ્સ તેના કામથી નેક દુઆ અને બદ દુઆને લાએકનો હોએ છે તેને તેના વખત ઉપર છે. જેનું કામ જેનું હોએ, તે માફક તે ઉપર નેક દુઆ કરવી છે. દુઆ કરનારાઓની અંદર ફરેકન (પાદશાહ) નેક દુઆ કરનાર તથા બદ દુઆ કરનાર તરીકે હોતો; સબબ કે ફરેકને નેરીઓસંગ* ની હજુરમાં ખોદાતાલાથી માંગીઈ હતું કે, “ઓ ખોદા ! પેલા પશચમના હાકમો તરીકે ગણાએ છે, તેઓની ઉપર તું અને હીમતવાન કર. (એટલેજે તુરાન અને ચીનના રાજા તુર અને સેલમની ઉપર હું ફતેહ મેલવું તેવી હીમત તું અને બખ્શ). કે તેઓનું દરજવાણું કામ (યાને હકુમત) તેઓથી દુર થાએ. અને તે દરએક છોકરાને તેની

* નેરીઓસંગ—આફ્રીને અરદાફરઅશમાં તથા આતશ નીઆએશના પાક અવસ્તામાં ‘નેરીઓસંગ’ નામના આતશને સરવેથી બુજેરગ ગણેલો છે. ‘બુન્દેહશને’ માં પાંચ જાતના આતશોનું વરણન આપેલું છે, તેમાં એ આતશનું નામ આપેલું નથી. પણ આતશ નીઆએશમાં તેને પાદશાહી ખાનદાનને લગતો કહેલો છે. જેમ કે :

ફતેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ.

ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ.

‘સુધળા આતશોની અંદર અહુરમજ્દનાં અંકસવાળા નેરીઓસંગ યજ્ઞને લગતો પાદશાહી ખાનદાનનો સંબંધ ધરાવનારો આતશ છે.’

ઉપલા અવસ્તાની પેહલવી શરેહની અંદર ‘પાદશાહી ખાનદાનનો સંબંધ ધરાવનાર’ એખારતનો ખોલાસો એવી રીતે કરેલો છે, કે તે નેરીઓસંગ યજ્ઞને લગતાં અહુરમજ્દી નુરના પ્રતાપથી, માબાદાર અને પ્રતાપવાળા હાકમો—પાદશાહો—પરેહજગાર લોકો અને બુજેરગવારોની ઓલાદ તથા ખાનદાનને (પરાય અવસ્થામાંથી) પાછું સુધરવું છે.

ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ.

ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ. ફરેહનું હોઈ.

આએ નેરીઓસંગ નામના આતશને પેશદાદીઆંન પેહલા પાદશાહ હોશંગના વખતમાં સરવેથી પેહલાં આએ ફુનીઆમાં પાહડ ઉપર જશન કરીને કેબલા તરીકે તખ્તનશીન કરેઓ હતો. અને તે જશનને પાદશાહ હોશંગે جشن شیده ‘જશને સદે’ કરી નામ આપીઈ હતું. પણ ફારસીમાં جشن شیده જશને શીદે—ને બદલે جشن شیده થાએલું છે; કેમકે અવસ્તાના 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬎𐬌—એલ ઉપરથી جشن શીદે નુર અથવા રોશનીને વાસ્તે વપરાએલો છે. શાએર શીરદોસીએ વીણે પોતાનાં બનાવેલા શાહનામા મંવે નીચે મુજબ લખી ગીઓ છે :—

همین آتش انکاد قبله نهاد

که او را فروغی چنین دیدم داد

پروستید باید اگر بخروید

بکفتا فروغیست این ایزدی

بسی باد چون او دگر شهریار

ز هوشنگ ماند این سده یادگار

કુઆથી (યાને ફરેકુનના આશીરવાદથી) મળેલી જાહોજલાલી જતી રહે.” આએ હાએ અફસોસ સાથની બદ કુઆની અસર, તેના ઘટતા વખત ઉપર (તેઓને) પોંહચી હતી.

વળી ફરેકુને તેના તે છોકરાઓને (પાદશાહી આપતી વખતે) પોતાની તરફથી કુઆ કરીને કહીકું હતું કે “હું તમારી ઉપર પાદશાહ છેકું, આએ દોલત તમોને હુંએ આપેલીછે, જાંહાંસુધી તમો યજ્ઞી ખોરેહ અંને નુરથી ફરસો નહી, (યાને પાક દાદારનાં અંને માહરાં ફરમાંન મુજબ ચાલસો) ત્યાંસુધી જ્યાં દોલત તમો મારી પાસે માંગશો તે દરએક વસ્તુ હું તમોને આપશ. અંને હવે પછે જ્યાં દોલત તમોને મલે તે દરએક વસ્તુ તમોને મુબારક થજે.” આએ પરમાણુ જે નેક કુઆ કરનારો હોએછે, તે બદ કુઆ કરનારો થાએછે. વળી જેમ નેક કુઆવાળાઓને નેક કુઆ લાગેછે, તેમજ તેઓને બદ કુઆખી લાગેછે. નેક માણસની કુઆનું કામ, જે કોઈ તે નેક કુઆને લાએકનું હોએછે, તેને કારગર થાએછે. તેમજ તેની બદ કુઆના કામની પણ અસર થાએછે. સારી કુઆવાળું માણસ જેઆરે બદ કુઆને માટેનું થાએછે, ત્યારેજ તેને બદ કુઆ લાએકની થાએછે. અંને બદ કુઆની યોગીયતાથી તે બુરો થાયછે. તથા તે બુરો, ઇજા અંને કુખ ભોગવેછે. એજ પરમાણુ લાએકી-વાળો કાએદેમંદ શખ્સ ખુશ રેહવાજેગ ભલાઈવાળો રહેછે.

(૪૨૮) પાદશાહીને સાઈ, લગણના તરીકાએ પાદશાહી બુનીઆદથી જનમેલો શાહજાદો છે. અંને પાદશાહી બુનીઆદથી નહી જનમેલો, પાદશાહીને માટેનો નથી. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખેલાસો.

જાણવું કે, પાદશાહીને સાઈ, પાદશાહી બુનીઆદથી પરણેલી ઔરતને પેટે જનમેલો શાહજાદો ઘણોજ અતલગનો છે. જેમ પોતાના હથીઆરથી જમીનની અંદર ખેતી કરવાએ ઉગેલી વસ્તુ, તે સઘળી જમીન તે ખેતી (કરનાર) ની પોતાની હોવાને લીધે વાજખી ગણાએછે, તેજ પ્રમાણે આથવીઆંતના ફરેકુનની પાદશાહી એલાદ પોતે, (પુરયવીની) હકુ-

- મત કરવાને લાગેકની છે. અને તે ચોલાદથી નહીં જનમેલો કોઈ શાહજહા-
 ૩ પાદશાહીને મારેનો નથી. કારણકે એક જમીન પોતાની નહીં હોય, તેમાંની વસ્તુ વાજબી રીતે તેનો પોતાનો સંબંધ રાખનારી કેમ હોય ?
 ૪ તેજ પ્રમાણે બેકાએદે જનમ લેનારો બેટો કાએદાસરનો નથી. પાપી અંધકાર (એહરેમન) ને તેજ આપનારું આદમી, (પાદશાહીથી) રદ થાયેલું છે. જ પ્રમાણે આથવીઆંતની પખ્શ (યાને બુનીઆદ) ના બુરા તરીકાવાળા-ઓ, (ધરાનની) હકુમતને મારે જનમેલા નથી.* તેજ પ્રમાણે જાંઘીને હાંણી પોંહ્યાડનાર જીહાકની બુનીઆદનાઓ, પાદશાહી ચોલાદને લગતા નથી.

- ૧ (૧૧૧) હયાતીવાળાં (આદમી) ઓની કાએમ રેહનારી ખુશી અને નાખુશી તથા વગર હયાતીવાળાઓની પાએદાર નહીં રેહનારી ખુશી અને નાખુશી વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ* કે, હયાતીવાળાં (આદમી) ઓની કાએમ રેહનારી ખુશી આવતી ફનીઆંને મારેની ખુશીના સંબંધની સાથે જોડાયેલી આએ ફનીઆંની ખુશી છે. અને વગર હયાતીવાળાં (આદમી) ઓની નાપા-એદાર ખુશી, આવતી ફનીઆંની ખુશીથી કપાયેલી આએ ફનીઆંની ખુશી છે.
- ૩ હયાતીવાળાં (ખાણસ) ઓની કાએમ રેહનારી નાખુશી, આવતી ફનીઆંને મારેની ધાસ્તીની સાથે જોડાયેલી આએ ફનીઆંની દીલગીરી છે. અને વગર હયાતીવાળાઓની નાપાએદાર દીલગીરી, આવતી ફનીઆંની ધાસ્તીથી કપાયેલી, (યાને આવતી ફનીઆંની દરકાર વગરની) આએ ફનીઆંની દીલગીરી છે.

* તુર—સેલમ—અફરાસીઆબ—અરજાસ્પ હત્યાદી.

† આએ જગોએ હયાતીવાળાં અને વગર હયાતીવાળાં આદમીના અર્થ દીનદાર અને વગર દીનવાળાં આદમીના સહમજબો.

(૧૧૧) સારા હાકમ અને નરસા હાકમની હકુમતનું સેવટનું ૧
પરીણામ (કેહવુંછે ? તે) મલવા વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, જે સારો હાકમ છે, તેની હકુમતનું પરીણામ તેની ૨
સારી હાકમીથી ખુશી, છુટાપણું, અને મોહટાઇને મારેનું છે. અને તે
(હાકમ) થી ધનસાફની મારફતે ફનીઆનાં લોકોને જમશેદ પાદશાહની
માફક નેકીનું પોંહચવુંછે.

જે ધુરો હાકમ છે, તેની હકુમતની ધુરી હાકમીનું પરીણામ ૩
ધનસાફની મારફતે ધન, અને પસ્તાવાને લગતુંછે. અને તે હાકમ
દીનમાં જણાવેલા જોહાકની માફક ફનીઆનાં લોકોને હલાક કરનારો છે.

(૧૧૦) મજદીઅસની દીન તે હોરમજદનું કેહવુંછે. તેની ઈધાણી ૧
વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

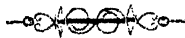

જાણવું કે, મજદીઅસની દીન એ અહુરમજદનું કેહવુંછે, તેની ૨
ઘણીએક ઈધાણીએમાંની આએ (નીચે જણાવેલી) ત્રણ મુખ્ય ઈધાણી છે.

એક તો (મજદીઅસની દીન) સંપુરણ દાનાઈવાળી છે. બીજું ૩-૪
તે સઘળી (દીન) ઉપર વધારે સાચી છે. ત્રીજું—દીનના ઉમેદવારને ૫
દાદારની હયાતીને લગતી સંપુરણ સહમજનો ખવાસ તે પોતે આપનારી છે.

(૧૧૫) મીનાઈ જોરથી (યાને ખોદાઈ દીનથી) પ્રરનારા લોકોને, ૧
આએ ફનીઆના પાદશાહે સુધારીને ચલાવવા વીશે,
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, સઘળી પેદાએશ કાએદાસરની, પેદાના કરનારની બખ્શેશ ૨
થી છે. આએ ફનીઆમાં આદમીએને હયાતી આપનારો અહુરમ-

- નદ છે. અને સઘળાં આદમીઓની અંદર તેઓને કાએદાસર અને સકતીવાન રાખનારો એક ખુબીવંતો હાકમ, શેહરોનો પાદશાહ છે. તે (બેહુ) ના સંબંધ અને બંધાનથી જે કોઈ ફરેછે, તે ફરેલા લોકોને પેલા પાદશાહે કાએદાથી કેમ ચલાવવા, તે વીસે (દીનમાં) એમ જણાવેલું છે કે, તે પાદશાહની તરફથી નેક ઇચ્છાવાળા લોકોને સારી મદદ આપવી. અને જે લોકો બુરી (યાને હવસી) ઇચ્છાવાળા હોએ, તેઓને બુરી મદદ આપવી (એટલે જે શીખશા કરવી). અને તે આદમીઓને અકલના શોકથી, અમરગીને ખાટેની દાનાઈવાળાં બનાવવાં. અને તેમ કરવાથી ઉલટા વીચારના (વઝન) ના એરાદાવાળી બુરી બુદ્ધીને તેઓથી
- ૩ અટકાવીને તેઓને બંધ (યાને કાયદા) માં રાખવાં. ખાણસોને આએ સારા ખવાસથી અને દીનને લગતી કાબેલીઅતથી જેબદાર બનવું છે. અને (તેઓને) તે સુધરેલા ખવાસથી તથા ભલી દીનને લીધે (દોનખથી) છુટકારો
- ૪ અને (બેહુશતની) બુજેરગીનું મેલવવું છે. સારો ખવાસ નજસ થવાથી અને દીન બુરી હોવાથી, નોકસાનકારક ખવાશનાં અને બુરી
- ૫ દીનવાળાં (આદમી) ને દોનખની ઇજા છે. આદમીને સખાવત કરવાથી (લોકોમાં) આબરૂ અને ચલકાટ છે. અને તેથી દુનીઆને ફરાગતનું મલવું છે. (આદમીઓને) નહીં બખ્શોશ કરવાની બખીલીથી એબ છે. અને તેથી
- ૬ ખલકને સંકટનું પોંહવું છે. (પાદશાહનાં) સુખ આપવાથી, દુનીઆમાં
- ૭ સુખનો વધારો છે. અને તેથી ખલકની આબાદી છે. અને તેનાં દુઃખના
- ૮ વીચારથી, દુનીઆની ખુશીનું ધાસ્તીમાં રેહવું છે. અને તેથી ખલકને
- ૯ ઘટારો છે. જેમ દુનીઆમાં પવન, હવાઈ વાદળાં, અને વરસાદને વરસાવનારાં વાદળાં, દુનીઆની ઉપર સખાવત અને કીરતીવાળું કામ કરનાર છે, અને તેને ઘણી કહઅતમંદ રાખનાર છે. તેજ વીચારને મલતો (આએ દુનીઆમાં) પુણવંતો નેક પાદશાહ છે. સઘળા લોકોને આવતી દુનીઆનાં અને આએ દુનીઆનાં કહઅતથી ચલાવવાં, એ “જેઓ દુઃખી હોએ તેઓને ખુશી કરવાથી છે.” આએ અવસ્તા, સપંદ નુસ્કની પરગરદના પેહલવા ફકરામાં જણાવેલા છે.

(૧૧૧) આદમીના દરએક યજ્ઞની સાથના સંબંધ વીશે તથા ૧
તેઓ વચેની જીદાગી વીસે, તથા દેવોના (સંબંધ અને
તેઓથી જીદું પડવાના) સખખ વીશે, ભલી દીનને
લગ તો ખોલાસો.

જાણુવું કે, આદમીનો દરએક યજ્ઞની સાથનો જે કાંઈ સંબંધ ૨
છે, તે એક બીજા સાથની મોહબતના સખખને લીધેછે. અને તેઓને
એકબીજાથી જીદું પડવું તથા મોહબતનું દુટવુંછે, તે તેઓની અંદર
લોભ, ગ્રેસો, અદેખાઈ અને વેરના ગાલેખ થવાથી તથા દેવોની
મારફતે યજ્ઞાંતી અકલ તેઓથી ચોરાવાએછે.

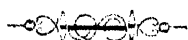
દેવોનો આદમીની અંદર એક બીજા સાથનો સંબંધ, તેઓની ૩
સાથે મલીને આદમીઓને ઇજા તથા નોકસાંન કરવા થકીછે. પણ
જેઆરે તે આદમીઓ, નોકસાંનને તોડવા સારૂ તથા તેઓની
જાળવણી કરનારા (યજ્ઞો) નો પેઆર મેળવવા સારૂ પેલા દેવોની
ભુરી જાતથી છુટા થાએછે, ત્યારે યજ્ઞો પાછા તેઓની અંદર
પોંદુએછે. અને તેથી દેવો આદમીઓને હલાક કરવાથી નાઉમેદ થાએછે.
અને તેઓ જીદાઈને લીધે (આદમીનાં) સંબંધમાં જતા નથી. સારી
ચોકસી રાખનારા (યજ્ઞો) ને, છેલ્લા સુધારાને સારૂ આદમીઓ સાથના
પેઆરથી ફરવું નથી. તે (છેલ્લા સુધારાના વખત) માં દેવોનો આદ-
મીઓને હલાક કરવાથી નાઉમેદી સાથે અનંત આવવો છે. અને દેવોને
નવી નવી ઇઉકતીથી માણસો સાથે પુછપરછ કરવા જવાનું બંધ
પડવાએ તથા તેઓને હલાકીને મારેના બનાવવા સારૂ તેઓમાં
વારેધડીએ દોડવાથી અટકવાએ, તેઓનો ઘટાડો થવોછે. તે (છેલ્લા
સુધારાના વખત) માં અહુરમજ્ઞની પેદાએશ સુધરેલી રેહશે. તથા
ખલકના લોકો હુમેશની નેકીથી હુમેશાં વગર ધાસ્તીવાળાં બનશે.

જનદગીને વગર ધાસ્તીએ તથા બેહશતને લગતા વીચારથી રાખનારા હતા. અને છેહલ્લા શુધારાને લગતું જે કાંઈ કામ બલકના લોકોના મોહટા ક્ષએદાવાણું હતું, તેને જળવી રાખનારા હતા. જે પ્રમાણે ૩
ચહડતે દરજ્જેના પાદશાહો આરંજનાં શરખતી ખોરાકે ખુશ થાએછે, તે પ્રમાણે પાદશાહોની તરફથી સઘળા લોકોને ચહડતે દરજ્જેનો ધનસાફ મળવાથી (તેઓને) ખુશી ઉપજે.

(૪૪૧) ધરમની કહ્યત, શરૂઆતથી છેલ્લા સુધારાના વખત ૧
સુધી, એહરેમનની ઉપર બલવન્ત છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, ધરમની કહ્યત ઘણી ભલાઈને લીધે એહરેમનની ૨
ઉપર બલવન્ત છે. અને તે (કહ્યત) ના સંબંધવાળું આદમી આતમાને લગતા ચહડતા દરજ્જેથી રેહનારું છે. તથા તે (આદમી) યજ્ઞોના મેલા-પને લીધે, વગર ઘટારાવાળી કહ્યતનાં મુળવાળું (યાને સપન્તોમેઈનીઉસને લગતું) છે. અને તેને (નીતીની) દાનાઈને લીધે, લોકોમાં (આએ ફુનીઆને ૩
લગતા) વધારા તથા ઘટારાનું જણાવું નથી. (એટલે જે આએ ફુનીઆની અંદરનો જે ચહડતો અને ઉતરતો દરજ્જે છે, તેની તે દરકાર કરતું નથી.) વલી (જાણસને) દરજ્જની તરફ ઘેઆન નહીં આપવાએ, એહરેમનની કહ્યતનો (ફુનીઆમાં) ઘણો ઘટારો થાએછે. (ફુનીઆમાં) દરજ (ધઆને ફરગુણ) નું નહીં જણાવું, જ્યાંસુધી (જાણસો) દરજ્જની તરફ ઘણું ઘેઆન નહીં આપતાં ત્યાંસુધી છે. ફરગુણની ચાલુ કહ્યત વગર, વધારે ભલી કહ્યતવાળાં આદમીને રોશનીવાળા ખોરશેદની માફક અંધ-કારની ઉપર પ્રકાશવું છે. અને હમેશાં તેને ચહડતા દરજ્જેથી રેહવું છે. અને તેથી દરએક મુળ (યાને ખાનદાન) ને આખાદ હાલતમાં આવવું છે. તથા સઘળી આલમને ખોતાનાં ઉપરીપણાંથી કાએમ રાખવું છે, અને દરએક મુળને તેનીથી આખાદ હાલતની અંદર આવવું છે. જાંહાંવેર ફુનીઆની ઉપર યુરી શીકલ (યનો યુરો ઘરેહ) યા વાદળનો સાથો નથી, ત્યાંસુધી તે ખુબીવનતી રેહછે; પણ જ્યારે (તે તેઓના)

સાચાવાળી થાયછે, ત્યારે તે ખોરશેદના વગર દેખાવવાલી બનેછે. અને તે (સુરયના) નહીં દેખાવાનાં સખબને લીધે, તેને લગતી સઘળી વસ્તુઓને દાખી નાખવાની અંધકાર (એહરેમન) ને કહ્યત મલેછે. અને તે જોરાવર થાયછે. વલી જેમ રોશનીની સાથે અંધારું હોયછે, તેમ સઘળા નીતીની કચ્ચતવાળાઓની અંદર એહરેમનનું બળ રેહછે. તથા સચાઈનાં મુળવાળો ઘટાડના મુળની કહ્યતવાળો, (એટલે જે અહુરમઝદી દીનવાળો એહરેમનની દીન ધરાવનારો) થાએછે. અને તે (હોરમઝદી દીનવાળા) ની અંદર નજીસ મુળની અસર થવાથી, તે નીતીની કહ્યતવાળો પોતાને હાંણી પોંહ્યાંડનારો બનેછે. અને તેને અસલ મુળવાળાં કહ્યતમાં પાછું જોડાવું નથી. (એટલેજે સ્પેનામી-નોની તરફેણવાળું બનવું નથી.) સઘળી સચ્ચાઈવાળાં મુળથી, હમેશાં માણસ તેનાં સાચાં મુળને લગતી ઘટતી ઇચ્છાવાળું થાયછે, પણ તે (સાચાં મુળ ઉપર) નહીં ધેચ્ચાન આપવાએ, માણસો ડુનીઆમાં બુરા વીચાર, બુરાં વચન અને બુરાં કામની મારફતે, દેવોની ઘણી આરાધના કરનારાં બનેછે. તેમજ (આદમીઓ) નેક વીચાર, નેક વચન અને સારાં કામની મારફતે, યજ્ઞદાંની આરાધના કરનારાં થાએછે. આએ ડુનીઆમાં બદકારીથી ૬૦૦૦ વરસ લોકોમાં તે ઘાત જણાઈ હતી. દીનની અંદર જાહેર કરેલું છે કે, પેહલો હજરો જમશેદનો નીતીથી પુર કીરતીવાળો, ડુનીઆની અંદરની ઘાતને તોડનારો અને (એરેમન) ની કહ્યત વગરનો કેહવાએલો હતો. જોહાકના બીજા હજરાની અંદર, બુરા જોહાકની ભારી દેવપર-સ્તીથી ઇરાન વેરાણ થયું હતું. ત્રીજો* જરતોશતનો હજરો કેહવાયલોછે, તેમાં મોહટી ઇજ્જતોનો અંત આચ્છો હતો. અને તે (વખતમાં) એહરેમનની સઘળાં જોરવારી હકુમત, જે એરેમનની દીનની કેળવણી, ડગાઈ અને ખોટા-રાંને લગતી મોટાઈવાળી હતી, તેનો છેડો આચ્છો હતો. અને તે હજરામાં યજ્ઞદાંની ભલી યાદ લોકો કરવા લાગા હતા. અને એહરેમનની દીનની કેળવણી તથા ડગાઈને યજ્ઞદાંની ભલી યાદ કરવાથી જાંખ પોંહ્યેઓ હતો. ચોથો હજરો હોશેદનો. અને પાંચમો હજરો હોશેદર માહનો કેહવાયછે. અને છઠો હજરો

* આએ જગોએ પેહલવી કેતાબમાં નક્ક કરનારની નજર ચુકથી ત્રીજને બદલે ચોથો અને ચોથાને બદલે પાંચમો અને પાંચમાને બદલે છઠો દોર લખેઆમાં આવેલોછે, તે હમોએ અસલ મુજબ પેહલવીમાં રેહવા દીધુંછે, પણ જદ અને મુજરાતી તરજુમાં હમોએ તે શુધારેલુંછે.

સોસીઓશનો કેહવાયછે. તે વખતમાં સઘળા (દેવદરજો) નો સેવટનો ઘટારો થવો છે. અને તે વખતમાં અહુરમજ્દની પેદાએશનો દોખખથી છુટકારો થવો તથા એજમતી ઉપાયથી ક્ષકરેતિ (યાને સેવટનો સુધારો) થાશે. અને ખાણસોને છેલ્લી કાયા મલશે.

(૧૧૦) રોશની અને અનધારાંની હસ્તી વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે, રોશનીની હસ્તીનું જાણુવું, તે રોશનીને પખરાવ-
નારી જાતના દેખાવને લીધે તથા તે પ્રકાશ આપનારી જાતનો દેખાવ
આદમીની આંખની અંદર એક બીજાના દેખાવ તરીકે પોંદ્યવાએછે.
અનધારાંની હસ્તીનું જાણુવું, તેની જાતથી નથી. (એટલેજ અનધારાંની
કોઈ જાત નથી); પણ તેનું કારણ (ઇનસાનની) જોવાની શક્તી અંધ થવાએ
તથા જોનારને તે રોશની આપનારી જાત નહીં દેખાવાએછે. દાનાઈવાળાં
આદમીને આંખની જોવાની શક્તી અંધ થવા છતાં દાંનાઈની રોશની રહેછે.

૨

૩

(૧૧૧) અહુરમજ્દની દીનવાળા હાકમ તથા એહરેમનની
દીનવાળા હાકમ અને અહુરમજ્દની દીનવાળા ધરમયુરૂ
તથા એહરેમનની દીનવાળા ધરમયુરૂની
ખાસીઅત વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે અહુરમજ્દની દીનવાળા હાકમનો ખવાસ, (પોતાનાં)
કહ્યતથી (લોકોમાં) ભલા વીચારવાળાની દાનાઈ—પવીતર ઇનસાફ—અને
ખરદાસ્ત કરવાની શક્તીને ઉત્પન્ન કરવાનો છે. અને એહરેમનની દીન-
વાળા હાકમની આદત, પોતાની કહ્યતથી (આદમીની અંદર) નેકીને
હાંણી પોંદ્યાડનારની યુરી યુદ્ધી—ગેરઇનસાફી અને ઘાતકીપણાંને જોરાવર
કરવાની છે.

૨

- ૩ અહુરમઝદી દીનવાળા ધરમગુરુનો ખવાસ બલા વીચારવાળા (ખેહ-મન) નું જાહેર (યાને સવાખનું સાચું) કામ કરવાનો છે. અને એહરેમનની દીનવાળા ધરમગુરુની ખાસીઅત ઉલટા વીચારવાળા (અકોમન) નું છુપીયું (યાને ગુનાહનું) કામ કરવાની (ખાણસને) આદત પાડવાનું છે.

- ૧ (૪૪૧) દરએક આદમીને એક જે અહુરમઝદ છે, તેની (પખ્શમાં) ચલાવવાના અને એક જે (એહરેમન) છે, તેની (પખ્શમાં) નહી ચલાવવાના સખખથી, સચ્ચાઈ અને ઈનસાફ છે. તે વીરો ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

- ૨ જાણવું કે, અહુરમઝદ સરવેને જોવાની શક્તીથી સચ્ચાઈવાળો તથા સરવેનો ઈનસાફ કરનારો છે. અને દરએક સાચ્યા ખાણસને ઈનસાફ તેનીથી છે. વલી જેઓ સઘળાંને જોનારા નથી, તેઓ સઘળાઓને સાચ્યો ઈનસાફ આપનારા નથી. તેથી સઘળાઓને જોવાની શક્તી વગરના શખ્સો, દરએકનો સાચ્યો ઈનસાફ નહી થવાનાં ઉલટાં કામ વીથે લાચાર થાય છે. પણ દાદાર, જે આદમીની ઉપર વગર જોવે (ચુકાદાનું) ઉલટું કામ થયું હોય છે, તેનો ઘટતો ઈનસાફ કરનારો છે. તેથી જેઓ આવતી (ખીનોઈ) ફનીઆના તરીકાને જોઈ શકનારા તથા તેની સહમજ ધરાવેલા હોય, તેઓએ ગુનેહગારને લગતો વાજખી ચુકાદો કરવો. કે જેથી આવતી ફનીયામાં તેઓનો ચુકાદો વાજખી ગણાય. વલી જે કોઈ વગર જોવે વાજખી ચુકાદો કરનારો નહી હોય, પણ તે યજ્ઞાંની ઈચ્છાવાળો અને સાચ્યી દીઆનતનો હોય, તો તે કાયદાસર ચાલનારો ગણાય છે. અને તે સાચ્યી ચાલચલણવાળો કાયદાસર હોવાથી, (દોખખથી) છુટકારો મેળવનારો છે.

(૮૮૮) ભલી અને ખુરી દીનનાં મુલ વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, ભલી દીન—એ અહુરમઝદના નેક ખવાસવાળી જાતને ૨
લગતી રોશની છે. અને તેનાં મુલનું જણાવું અહુરમઝદને લગતા
વીચારે કરીછે. અને અહુરમઝદને લગતા વીચાર માથેનું સમરણ
(યાને અવસ્તાની બંદગી) અને આતમાની હયાતીનાં પ્રમાણીક કાંમ
કરવાએ છે. વલી તે અહુરમઝદનાં મુલના વીચારવાલી ભલી દીનનું તે કાંમ
કરનારને જણાવું દારમના જાહડની જડ તથા મુલીયું જે જમીનની
નીચે વગર દેખાવે રેહછે તે માફકનું છે. અને સમરણને લગતાં
કામને સાડું જેમ જમીનની ઉપરનાં દારમના જાડનાં પાતરાં તથા ફલથી
તે જાડની જરી તથા તેની રીશાનું તેના લેનારને જણાવુંછે, તે પ્રમાણે છે.

ખુરી દીન—એ અન્ધકાર દરૂજ (યાને એહરેમન) ની જાતની ૩
બદબોધ છે. અને તેનું મુલ તેની પ્રસ્તેશ કરનારો ઠગારો આશમોગ
(યાને ખુરી દીનનો ધરમચૂર) જેની અંદર (તે એહરેમન છે) તે છે.
(ખુરી દીનને લગતાં મુલનું) જણાવું, તે દીનવાળાનાં ખોટારાંને પસંદ
કરવાથી છે. ખુરી દીનવાળાનું કામ એહરેમનની ખુદ જાતને લગતા
ઠહીયુતે (અપ્રમાણીક) અને અધબીયુતે (યાને એબવનતા) ને લગતું છે.
અને તે ખુરી દીનનું મુલ, ખુરી દીનવાળા ઠગારા અને ખુરા ધરમચૂરની
અંદર, સાંપની અંદરના જેહરની માફક રેહછે. અને તે (જેહર) નું
જણાવું—જેમ બદનની અંદર સાંપના દંખ મારવાથી મોતનો
સમય છે, તેમ (ખુરી દીનવાળા) ના ખોટારાના શોકથી, તેનાં ખુરાં કામની
ધંધાનું જણાવું છે.

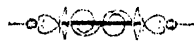
- ૧ (૧૧૧) આત્માનો સંભાળ કરનાર અને આત્મા(ની રોશની)ને હાંણી પોંહ્યાડનાર વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આત્માનો સંભાળ કરનાર—જે (સમ્પશ પોતાના) વીચાર—વચન—હાથ—મોહકું અને કમરને બદકારીથી જાલવી રાખનારો હોય તેને ગણવો. અને આત્માની રોશનીને હાંણી પોંહ્યાડનાર દેવની હીલચાલવાળાં મકાનને જે ચહડતે દરજ્જેનું સહમજતો હોય તેને ગણવો.

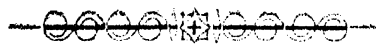

- ૧ (૧૧૦) ફુનીઆંની અંદરની ચહડતે દરજ્જેની ત્રણ કહ્યત છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, ફુનીઆંની કહ્યતની અંદર કામને લગતી ચહડતે દરજ્જેની ત્રણ કહ્યત છે. (તેમાં) એક—દાનાઈની કહ્યત છે, અને તેનું મુળ અહુરમજદની ભલી દીનના દસ્તુર છે. બીજી—કામને લગતી કહ્યત છે, અને તેનું મુળ પાદશાહીને પ્રકાશ આપનારો પાદશાહ છે. ૫ ત્રીજી—વસ્તુઓને માટેની કહ્યત છે. અને તે (ત્રણે કહ્યત) થી ફુનીઆં એતેકાદવાળી (યાને જીંદગી ગુજરવા માટે ભરોસાદાર) છે. ૬ કારણકે દાનાઈથી તેને (દરએક વસ્તુને) પીછાણવાની સહમજ મલેછે. હકુમતની મારફતે ચહડતે દરજ્જેનાં જોરાવર કામ થાયેછે. અને ફુનીઆંની અંદરની વસ્તુઓની મારફતે વસ્તુઓને લગતાં કામોની કહ્યતનું (યાને ધંધા રોજગારનું) લોકોમાં માલુ રેહવું છે. અને તેથી ફુનીઆંમાં સુધારો થાયેછે. આયે ત્રણ (જાતની) કહ્યત દાદાર અહુરમજદે પોતાના બંદાઓને આપેલીછે. લોકોની અંદર એહરેમનની તરફથી અપાયેલી કહ્યત, જે કાંઈ વસ્તુઓ હમણું કાએમ રહેલીછે, તેને નોકસાત કરવા થકી તથા દાનાઈથી કામ કરનારાં આદમીઓને નબળાં બતાવવા થકી છે. અને તે નબળાઈથી, જે કાંઈ કહ્યત હમણું (ફુનીઆંની)

વસ્તુઓની અંદર કાચેમ રહેલું છે, તેની ચહડતે દરજેની સહમજ લોકોને આપનારા ધરમ ગુરૂને તેનાં કામથી પાછો ફરવા તથા તે કામથી આજ્ઞે કરવા સારું છે. (ફનીઆનાં લોકોને) ઈજ્ઞ દેવી, એ આતશ— પાણી—જમીન અને આડપાણીની અંદર પ્રકૃસ્તરોની જાતને નાખવાના સખખથી છે, અને (તે ચીજોમાં પ્રકૃસ્તરોનો મેલાપ) સાંપના તીખ્શણ જોડરની માફકનો છે. અને તે પ્રકૃસ્તરોના રોગની ઘણીએક દવા તથા ઉપાય આદમી ઉપર કરવા છતાં તેની ઈજ્ઞ તથા નખલાઈનો સખખ તેમાં રહે છે. આદમીઓની અંદર દાનાઈ અને કામને લગતી કેટલીએક વસ્તુઓની કહ્યત પાછી લાવવા સારું અને તે વસ્તુઓની કહ્યત ખોદાઈ મુજવાળી ભલી દીન ધરાવનારની અંદર પાછી ચાલુ કરવા સારું, નેક હાકમને ચાહુરમજદ દાનાઈ બખશે છે. અને તેથી આતમાનું (બદનની અંદર) કાચેમ રહેલું છે. ખોદાઈ મુજ (યાને દીન) વાળાને, વસ્તુઓને માટેની કહ્યતનો વધારો ખોદાઈ દીનને લીધે છે. અને આદમીની અંદર ખોદાઈ દીનની મારફતે સંપુરણ સહમજ રહેવાએ તથા સેવટને લગતું કાંમ કરવાએ તેના ગુનાહનું દુર થવું છે. ચાહુરમજદની તરફથી પેદાએશને એહરેમનથી છુટકારો મેલવવો, ફનીઆનાં લોકોમાં તેઓને માટેનો છેલ્લો સુધારો કરવાથી તથા લોકોને હમેશની પુરતી ખુશી તથા રોશનીવાળાં બનાવવાથી છે.

(૧૧૫) (ફનીઆમાં) ચહડતે દરજેનો ઊલટ રાખનારા, ગુણવન્તા સરદારો છે. અને ઊતરતે દરજેનો ઊલટ રાખનારા, અબદાર ઘણીઓ છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, પેહલવાંનો અને હાકમોના ઓતમ ખવાસ ચહડતે દરજેના ગુનવંતા ઉલટ સાથના છે. અને તેની વીગત આએ પ્રખાણેની (યાને નીચે લખેઆ મુજબની) છે. જેમકે, નીતી—બલ—મદદગારી—નવાંમરદી—સખાવત—યજદાંની ઈચ્છાવાળો વીચાર—સાચું ખોલવું—

હીમત—કુશેશ—જાહેર કામ કરવું* અને બીજા હુકુમતને લગતા
 ૪ સારા ખવાસો છે. ચહુડતે દરજ્જાના એરાદાવાળા અથોરનાનના ગુણે
 ૫ ખોદાની બંદગીને લગતા એતમ ખવાસોને માટેના છે. જેને લગતી
 વીગત આએ પ્રમાણેની છે. ધરમને માટે ખમવું—બંદગીના વીચારની
 અંદર જોરાવર રેહવું—ઇજ્જતદારને મદદ કરવી—સારી ઇચ્છાને માટેની
 જવાંમરદી રાખવી—આતમાને લગતો ખોરાક તઇઆર કરવો (એટલે જે
 ઇજ્જતને આરાધના કરવી.) સખાવત કરવી—ફાએદા ભરેલું ખોલવું—
 સાચું ખોલવું—નમનતાઇ—હીમત—સંતોષ—કુશેશ—ધરમના આગે-
 વાન તરીકેનાં જાહેર કામ કરવાં અને બીજા દરએક સારા ખવાસની
 તાબેદારીમાં જોડાયલા રેહવું.

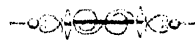
૬ ઉલટા એરાદાવાળા મુખ્ય દુરગુણો બુરી દીનની કેળવણી આપનારા
 ૭ હાકમના ખવાસ છે. અને તેની વીગત આએ પ્રમાણેની છે. ધરમનાં
 કામોને દુસ્મન તરીકે ઇજ્જત દેનાર થવું—ધરમને સાડ ખમનારની
 બરાતરૂતની માફક દુસ્મની કરવી. નમનતાઇની સાંહમણે થનારા બરા-
 તરૂત (યાને પાપી) ના ગોરસાની શક્તીવાળું બનવું—ઇજ્જતની સાંહમણે
 થનારી બરાતરૂતને મદદ આપવાની બદકારી—ભલી ખસલતને આડે
 આવનારી પાપીને લગતી બદકારીને માટેની દલેરી—જાંદગીને લગતા
 ખોરાકની સખાવતને આડે આવનારી પાપીને લગતી બખીલી—સમારેલા
 સખુને કરી યજ્ઞાંતી ઇચ્છાને નોકસાન પોંહઆડનારું ચહુડતે દરજ્જાનું
 ખોલવું—ફાએદાને લગતું કેલવાની સાહામને થનારું પાપીના ફાએદા-
 વાળા વીચારનું સાચું ખોલવું—ખોલટાં દીલની સાહામને થનારી મગરૂરી.
 સંતોષની સાહામને થનારી પાપીના લોભવાળી કુશેશ. જેમ અને તેમ ભારી
 ગુનાહોની મારફતે ઘણાં સવાબનાં કામને ઓછાં કરવાની પાપીની જાહેર
 બખ્શેશ તથા જાહેર કામો. પેહુલલા ધરમવાળા જમશેદના સારા ખવા-
 સોને આડે આવનારા બરાતરૂતને લગતા બીજા દરએક એખવાળાએના

* જાહેર કામ કરવું—એ મજદીયમની દીનને લગતાં દરએક મારાં ટોળાને
 ઉપીઓગી અને આએ તથા આવતી દુનીઆમાં માંલુમને શુખ આપનારાં નેક
 કામોને શુભમજાવાં. પાક અવસ્તામાં ફરમાવેલું છે કે, “અહુરમજ્દની ખુશી મેલ-
 વવાનાં અને એહરેમનને તોડવાનાં જાહેર કામોછે (એટલે જે ખોદાનો પેઆર
 મેલવવાનાં અને શેતાનને હાંણી પોહઆડવાનાં સવાબનાં કામોછે.) અને તે (માંલુ-
 મના) છેલા શુધારાની ઇચ્છાને લગતાછે.”

કુરુગુણો. એ પ્રમાણે ઉપર જણાવેલા બેહુ તરેહના ગુણો એક બીજાને
આડે આવનારા છે. ઉલટા એરાદાવાળા સરદારોના કુરુગુણો નેકીને હાંણી ૮
પોંહ્યાડવાને લગતા છે. અને તે ખવાસોની વીગત આપ્તે (નીચે જણા- ૯
યા) પ્રમાણે છે. ધરમીપણની આડે આવનારી પાપીને લગતી ચોરીની
બરદાશત કરવી. બાહુકુરીને આડે આવનારી પાપીને લગતા વેરી વીચાર
વાળી નમનતાઇ. ખોદાની તાબેદારીને આડે આવનારી પાપીની બેશરમી.
જવાંમરદીને આડે આવનારી પાપીની વેર રાખવાની છુપી કરણી.
સખાવતને આડે આવનારી જીંદગીના ખોરાકને લગતી પાપીની
કંજીસાઇ. ચહુડતે દરજેના વીચારને આડે આવનારો પાપીની
તાબેદારીના હીણ વીચાર. ઉદીઓગને આડે આવનારી બરાતશતના
સંતાપવાળી આગસાઇ. અને એ (ઉપરાંત) બીજા સઘળા ઉલટા એરાદા-
વાળા પાપીના કુરુગુણો ઉપલા સારા ગુણવાળાઓના હરીફ તરીકે છે.

(૪૪૧) મજદીઅસની દીનની જાત, તેની અગમખુદી—અખશેશ— ૧
દાનાઈ—ઉદીઓગ—કામ—વીચાર—શકતી અને
પ્રાએદા વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

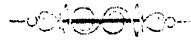

જાણવું કે, મજદીઅસની દીનની જાત—તે અહુરમજદની અગમખુદી ૨
છે. અને તે અગમખુદીની અખશેશ—દાનાઈવાળાં કામો છે. વળી તે અગમ- ૩-૪
ખુદી સઘળા હાજતમંદોને સઘળી રીતે ચહુડતે દરજે સુધારનારી દાનાઈની
ખાણુ અને અહુરમજદના સઘળા જાતી ખવાસોની હયાતી છે. તેને લગતો ૫
ઉદીઓગ—ખલકનાં કુખનું નીવારણ છે. તેનું કામ—વીચાર શકતીથી ૬
દાનાઈની મારફતે દરએક વસ્તુની અંદર અપાએલી શકતીને પીછાંણીને
તે વસ્તુઓનો ઘટતી રીતનો ઉપીઓગ કરવાનું છે. તેનાં કામની કહ્યવત— ૭
વસ્તુઓની અંદર (કુદરતની તરફથી) અપાએલા જોરને સવધપણથી
રાખવા સાડું લોકોની અંદરથી એહરેમનના સંબંધવાળાં ગુનાહનાં
કામોને દુર કરવાની અને તેથી લોકોનાં આપ્તે ફુતીઆને ખાટેના તથા
આવતી ફુતીઆને ખાટેનાં કુખનું નીવારણ કરવાની છે. તેને લગતો ૮
કાએદો—છેલ્લા સુધારાની હદની અંદરના વખતમાં, વખતની અંદરનાં

કામોને લગતી કેટલીએક સહુમજ મેળવીને, નેક પેદાએશને સુધારવાનું ચાલુ રાખવાએ છે. અને વસ્તુઓની અંદરની સઘળી કલ્પતને પીછાણવાએ તે (છેલ્લા સુધારા) ને લગતાં કામને સરંજમ પોંડ્યાડવું છે. તથા કામની મારફતે ખલકનાં લોકોની અંદરથી એહરેમનનાં કુખોનું નીવારણ કરવાએ, તેઓને સંપુરણ અને સલામતીભરેલાં હમેશનાં સુખથી સુધારવું છે.

૧ (૧૧૪) મજદીઅરની દીનના પેશવા અને દેવપ્રસ્તી દીનના આગેવાનને લગતો ભલી દીનનો ખોલાસો.

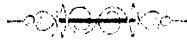
૨ જાણવું કે, મજદીઅરની દીનના પેશવાએ (યાને દસ્તુરો), ધરમની મકતબમાં તરબીઅત કરનારા પેલા અશો અને સાચ્યા ઉસ્તાદની (યાને પેગમબર જરતોસ્તની) કેળવણીથી તેના એલા તરીકે સલામતીવાળી દીનની સહુમજ મેલવીને, અહુરમજદની ઉપર એતેકાદ રાખવાથી, તેની દીનના વડાને (યાને પેગમબરને) દીનના સરદાર તરીકે અંતકરણથી માનનારી કલ્પત ધરાવનારા (એટલેજ પેગમબર જરતોશત ઉપર ખરો વીસવાસ રાખનારા) છે. અને તે કેળવણી લેનારા અશો શાગેરદો, (યાને કેળવાએલા દસ્તુરો), નેક હાકમ તથા પાદશાહની સાથની સારી દોસ્તીથી, તેને દીનને લગતા ખવાસ સાથેના બનાવવાએ તથા ભલી દીનનો કુનીઆમાં તેની પાસે ફેલાવો કરાવવાએ, આદમીઓને તેને લગતો ફાએદો પોંડ્યાડનારા અને જીંદગીવાળાં બદનો ઉપર સારો ચાહ રાખીને તે ઉપર દીનને લગતી હાકમી કરનારા તથા તેઓનાં રવાનને છેલ્લા સુધારાને લગતાં સુખને સાડું જળવી રાખનારા મજદીઅરની દીનવાળા અશો પેશવા તરીકે નેકનામી મેલવનારા છે.

૩ દેવપ્રસ્તી દીનના આગેવાનો, પેલા જોહાકની દીનના ઉપરી તરીકે છે. તેઓ અહુરમજદની ઉપર એતેકાદ નહીં રાખવાએ ઉલટી કલ્પત મેલવનારા છે. અને તેને લીધે તેઓ તે યુરી દીનના ઉપરીને (યાને જોહાકને) માનનારા છે. તથા તેના શાગેરદ તરીકે લોકોને યુરા (એહરેમન) ના યુરા ખવાસની કેળવણી આપનારા છે. અને (યુરા ધરમની) મદરેસામાં લોકોને દોખખનાં કામની તરબીઅત તથા સીનગાર આપનારા છે. અને તેઓ લોકોને ડગવા સાડું યુરી

દીનવાળા હાકમની દોસ્તી કરવાએ તથા તે બુરી દીનવાળા ખવાસના હાકમનો પેઆર મેલવવાએ, તે હાકમને ગુનાહુબરેલી હીલચાલ કરાવવાથી આતમાને લગતી દીનને તથા આદમીએને નોકસાન પોહ્યાડનારા છે. તથા ફુનીઆને એખવન્તી કરનારા છે.

(૧૪૧) દરએક જણને પાપથી છુટકારો આપનાર અને પુણ્યના સંબંધવાળું કરી શકનારા (વિરમ બોધ આપનાર) વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

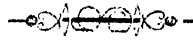

જાણુ કે, (આદમીને) પાપથી છુટકારો આપવો અને પુણ્યના સંબંધવાળું બનાવવું, એ એક વસ્તુની મારફતે બેહુ (કામ) થાય છે.* અને તે વગર ગુનાહે રેહવાએ તથા સવાબકાર બનવાએ. સવાબકારીની સહમજ આપનારો અશો મરદ (યાને પાક ધરમગુરુ) છે. અને તેથી પેદાએશની હયાતીની વસ્તુને (યાને આતમાને) ઘટતી રીતે રેહવું છે. દરેક માણસે કીયું કામ કરવું અને કીયું કામ નહીં કરવું તે વીશેની સહમજ મેળવવી દીનના દસ્તુરથી છે. ફુનીઆમાં માણસને વગર ગુનાહે રેહવાની સહમજ પુણ્યવતતા માણસને દુઃખ નહીં દેવાથી છે. અને તેથી (તે માણસ) અદુરમજદના ચાહવાળું બને છે. સઘળાં આદમીએને તે દરએક વસ્તુને લગતી વાજબી સહમજ આપનાર (દશતુર) નહીં હોવાથી, તેની અંદર અદુરમજદની—ધરમની અને સવાબની સહમજ હોતી નથી. (દીનને) સહમજવાનો શક્તી વગરનાં માણસને, તે સહમજવનારા ઉપરી વગર નેકીનું વીચારવું કેમ હોય? જેને સાડું માણસોમાંનો દરએક જણ, પાપથી છુટકારો મેળવવાની તથા પુણ્યના સંબંધ મેળવવાની શક્તી આપનારાં એક માણસની (યાને વડા ધરમગુરુની) જરૂરવાળું છે. ૨

* એટલેજ વગર ગુનાહે રેહવું એજ દોજખથી છુટકારો મેળવવાનું કામ છે. અને દોજખથી રસ્તગારી મેળવવી એજ સવાબકાર બનવું છે.

- ૧ (૧૫૦) જેમ અને તેમ કપડાં વગર બદનને રાખવું નહીં. અને શુદ્ધરેહ કુસ્તી વગર ચાલવું નહીં. તે વીશે ભલી દીનને લગતી નસીહત સાથેના ખોલાસો.

- ૨ ખાણુવું કે, ભલી દીનને લગતો સરવેનો સુધારો, એક (અહુરમઝદ), કે જેના સરવે તાબેદાર છે, તેની દાનાઈથી છે. જે (દીન) ની અંદર આપમે ફુતીઆની એલખ અને આવતી ફુતીઆને લગતી સહમજ છે. અને તે આપમે ફુતીઆને લગતી સઘળી ચલુતે દરજે કબુલ રાખવાએગ સાચી દાનાઈ તથા આવતી ફુતીઆના ખોલાસાવાળી સહમજ છે.
- ૩ તે (દીન) ની આવતી ફુતીઆને લગતા ખોલાસાવાળી સહમજ, અને તાંહાંસુધી આદમીને નાગાં બદને નહીં રેહવાની છે. સખબ કે તેનાં નાગાં બદનને જોવાએ, જાહુગરો તેને ઘણી હાણી પોંહચારી શકેછે. તેથી કાયદાસરનો (ખાણુસે) ખોશાક પેહુડવો સખવાર છે. વળી તે આદમીનું સઘળું બદન નાણું હોવાએ, તેનો દેખાવ કદરૂપો અને ગેરસરેશતેનો દેખાએછે. તે કદરૂપા અને ગેરસરેશતાવાળા દેખાવનું આદમી તેના કુશમન દેવ દરજાને કહ્યત આપનારું છે. તે કહ્યત આપનારાં (આદમી) થી આદમીનાં બદનને હાંણી પોંહચાડવામાં દેવ દરજો ફાવેછે.
- ૪ શુદ્ધરેહ કુસ્તી વગર નહીં ચાલવા વીશે (દીનની) નસીહત છે, કારણકે તેથી ફુતીઆનાં લોકોને (દિવોથી) બેમાલુમ રીતે હાંણી પોંહચેછે. અને તે વગર શુદ્ધરેહ કુસ્તીએ ચાલનાર શખ્સ ગોપા આપમે ફુતીઆનાં લોકોને નોકસાન અને હલાકી પોંહચાડનારો છે.* વલી કુસ્તીના બંદ વગર તે શખ્સ પોતે જીવદીન તરીકેનો છે અને તે ભલી દીનવાળો ગણાતો નથી.†

* આપણી દીનની અંદર બદનને શુદ્ધરેહ વગર અને શુદ્ધરેહને કુશતી વગર રાખવાને યુનાહખરેલું કાંમ કહેલું છે. દમનુરાંત દમનુર આદરબાદે પાક અવસ્તાને આધારે જોડેલી પતેત પશોમાંનીની અંદર બદનમાં શુદ્ધરેહ અને કુશતી નહીં રાખીને ચાલવાના યુનાહને અખુર ગમ્યું. 'વરહાનેદવારશની' નું નામ આપેલું છે. અને શુદ્ધરેહ રાખી તે ઉપર કુશતી બાંધેલા વગર ચાલવાના યુનાહને અખુર ગમ્યું. નું 'વશાદે દોબારશની' નું નામ આપેલું છે. જેમકે :

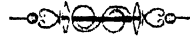
ગમ્યું ડોબાર ગમ્યું. ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું

ગમ્યું ગમ્યું. ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું ગમ્યું

† વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદના પાક અવસ્તાની અંદર એક જરતોશતી તરણ વરસેર શુદ્ધરેહ કુશતી પોતાનાં બદનમાં રાખેલા વગર રેહ તથા ગાથા-

(૫૫) ભલી દીનનો તરીકો અને યુરી દીનની રીતભાંત વીશે,
ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

૧

જાણુવું કે, ભલી દીનનો તરીકો મીનાઈ દુનીઆંને લગતાં ચહડતે ૨
દરજાનાં કામ અને નેકીને માટેનો છે. તે દીનવાળો જાતે અહુરમઝદને
પોતાનાં અંતઃકરણમાં પાઘશાહ તરીકે રાખનારો અને મીના યજ્ઞોને
લગતાં સવાખનાં કામ કરનારો છે. અને આએ દુનીઆંનાં પ્રમાણીક ૩
સુખથી પોતાને સીનગાર આપનારો છે. તથા જાહેર કામો કરવાએ
આએ દુનીઆંનાં બેહુદ આદમીઓની ઉપર મોહુબત રાખવાએ અને એક
સરખી રીતે સખાવત કરવાથી દુનીઆંને આબાદ કરનારો તથા તેને
કાયદો પોંહચાડનારો છે.

યુરી દીનની રીતભાંત લોકોને આવતી દુનીઆંનાં દુઃખ અને ૪
કશદીને માટેની છે. અને તેથી (મીનાઈ જહાંનની) યુજેરગીને હાણી
પોંહચાડવી અને જાણી જોઈને દુનીઆંની નેકીનાં સુખને રદ કરવું તથા
ગુમરાહીથી આદમીઓને ઠગાઈનો શોક રાખનાર તરીકે બનાવવાં છે.
યુરી દીનવાળાને સુખ અને ખુશી, ચોરીથી—તથા છુપી રીતે (લોકોને) ૫
હાણી પોંહચાડવાથી અને પવીતર અંતઃકરણથી દુર રેહવાએ છે. અને
તેની જાત તેથી અપ્રમાણીક દેખાવ આપનારી છે.

વાણી નહીં પઢે, ભક્તોં પાણીથી આંગને પવીતર કરીને પેદાના કરનારની બંદગી
નહીં કરે, તેને દાદાર અહુરમઝદે યુરી દીનવાળા ઠગારા આશમોગનું નામ આપે-
લું છે. અને તેને છુપી રીતે (દીનની) ખરાખી કરનારો કહેલો છે. તથા આપણી
હકુમતના વખતમાં તેને કતલ કરવાની મજા ફરમાવેલી છે. ૨

૧ જુઓ વેરર ગીઆડના ઇપાવેલા વંદાદાને સર્કે ૪૫૮ મે ફકરે.
૮—૧૦ મો.

જુઓ વેરર ગીઆડના ઇપાવેલા વંદાદાને સર્કે ૪૫૮ મે ફકરે.
૮—૧૦ મો.

- ૧ (૧૫૧) દીનનો (ફુનીઆમાં) ફેલાવો કરવાને લાએક વસ્તુ (કેહીછે).
તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખાલાસો.

- ૨ જાણુડું કે, દીનનો ફુનીઆમાં ફેલાવો કરવાને ખાટેની લાયક વસ્તુ
ચાર છે. જાતી બુદ્ધી, દીનની સહમજ, લોકોને દીનની સહમજ
આપવી અને લોકોને દીન કબુલ કરાવવી. જેમ આદમીનાં ટોળાંને
વાળખી રસ્તે ચલાવનારો અનજુમનનો વડો છે. અને તે વડાની
નસીહતને આદમીઓ માનેછે; તેમ ગોસ્પંદનાં ટોળાંનો વડો ભરવાડ છે.
અને તે ભરવાડ પોતાની જાતી બુદ્ધીથી ગોસ્પંદને ફેરવવા તથા ચરાવ-
વાથી તેઓના પેશવા તરીકે છે. જેમ આદમીઓના ટોળાંને સાફ
દીનના પેશવાને દીનને લગતી સહમજ છે. તે મુજબ ગોસ્પંદને
- ૩ ખાટે ભરવાડને દીનને લગતી સહમજ છે. જેમ અનજુમનનો પેશવા
આદમીઓને આએ ફુનીઆમાં ચાલવાની દીનને લગતી સીખામણ
આપનારોછે, તેમ તે ભરવાડ ગોસ્પંદનાં ટોળાંને ફરહર કરવાની અને
ચારો ચરવાની તરખીઅત આપનારો છે. અને તેથી તે ગોસ્પંદના વડા
- ૪ તરીકે કબુલ રાખવાએછા છે. જે એક ભરવાડને ગોસ્પંદને તરખીઅત
કરવાને લગતી જાતી દાનાઈથી દીનને ખાટેની સહમજ નહી હોય,
- ૫ તો તેને ગોસ્પંદનાં ટોળાંનો ગોવાલીઓ કરવો નોકસાનકારક છે. જે
આદમીના ટોળાંનો દીનનો પેશવા દીનની સહમજથી નાવાકેફ હોએ, તો
તે અનજુમનને વીખરાવી નાખેછે. અને તેના કેહવાને કોઈ માનવું નથી.
- ૬ જે ભરવાડ (ગોસ્પંદનો ઉપરી) નહી હોએ, તો ગોસ્પંદ વગર
કાએદાના—વગર કાએદાની હીલચાલવાળાં અને ચારો ચરવામાં વગર
મદદના થાઈ પડેછે.
- ૭ જે દીનની વાકેફકારીવાળો દસ્તુર (આદમીઓનો ઉપરી) નહી
હોએ તો, આદમીઓ ખોદાઈ બુદ્ધીની સારી શક્તી મેલવવા વગરના અને
દીનને નહી માનનારા બનેછે.
- ૮ વળી જે આદમીઓનું ટોળું નહી હોએ, તો દીનની સહમજ ધરાવ-
નારો દસ્તુર એમલો પડેછે. અને તેને દીનની સહમજ આપવાને ખાટેનો
કોઈ શખ્સ હોતો નથી તથા તેની દીનને કબુલ કરનારો કોઈ રેહતો નથી.

જો ગોસ્પંદનું ટોળું નહી હોય, તો ગોવાલીઓ વગર દોલતનો— ૯
હીલચાલની પદવીથી પદભરશટ થાયેલો હોય. અને ગોસ્પંદાને મારેનો
મારો નકામો થાઈ પડે.

જો રેહુનોમા (દસ્તુર) ખોદાઈ અકલ વગરનો હોય, તો તે દીનની સહ- ૧૦
મજનાં બળ વગર તથા દીનને માનનારાઓ વગર નકામો છે. કારણકે ૧૧
જો પેશવા દીનનો ખોધ આપવાને લાયકનો નહી હોય, તો તેથી લોકો
વગર કાયદાના અને સવાબનો બદલો મેલવેઆ વગરના રેહુ.

જો ગોસ્પંદાનો ઉપરી ગોસ્પંદાને ચલાવી શકનારો (યાને તરખી- ૧૨
અત આપી શકનારો) નહી હોય, તો તેથી ગોસ્પંદા કાયદા અને કાયદા
વગરનાં—બંદીવાન—અને ચરવાનાં ચારાની મદદ મેલવેઆ વગ-
રનાં રેહુ.

જો દીન ઉપર એતેકાદ બેસાડનારો પેશવા નહી હોય, તો ખોદાઈ ૧૩
અકલ નકામી—દીનને લગતી સહમજનો ફુકાળ અને લોકો તેને મેલ-
વેઆ વગરના રેહુ. તેમજ દીન ઉપર એતેકાદ બેસાડનારા દીનના ૧૪
પેશવાની બુઝેરગી ભરેલી પદવી તેથી નકામી થાયે, અને ટોળાંને
કાયદો મલતો નથી.

જો ચરનારાં જાનવરોનો ચારો નહી હોય, તો ગોસ્પંદાનો ટોળો ૧૫
વગર ખોરાકે હાણી પામનારો—બેચેની ભરેલો અને બંદીવાન રેહુ.
અને તેઓની હીલચાલ ફોકટની થાઈ પડે.

(૮૫૫) ઘણું ચહુડતે દરજેના તથા ઘણું બુરાં આદમીઓ ૧
વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, ભલી દીનનાં લખાણ મુજબ, ઘણું ચહુડતે દરજેનાં ૨
આદમીઓ, સઘળાં આદમીઓના ખુબીવંતા હાકનો અને રાગાઓ તથા
દીનની દાનાઈવાળા જમાનાના દસ્તુરો છે. ઘણાંજ બુરાં આદમીઓ, ૩
બુરા હાકનો તથા જમાનાના બુરા કેળવણી લીધેલા ધરમગુરુઓ છે.

ઓત્તમ અને સારા થાઈ ગયેલા હાકનોની અંદર જમશેદ (પાદશાહ) ૪
ઘણો સારો અને સરવેથી ચહુડતે દરજેનો હાકમ થાઈ ગીઓ. તે પાદશાહ

આએ ફુનીઆનાં આદમીઓને રવાંનને માટેનાં તેમજ બદનને માટેનાં કામોની (એટલેજે આએ અને આવતી ફુનીઆની) ઘણી સારી સહમજ આપનારો હતો.

૫ દીનના ઓતમ દસ્તુરોની અંદર સરવેથી ચહડતે દરજજેના દસ્તુર તરીકે સ્પીતમાન જરતોસત હતો. જે આદમીઓને રવાનને લગતી (યાને મીનાઇ ફુનીઆની) સરવેથી સરસ સહમજ આપનારો હતો.

૬ સરવેથી યુરા હાકમોની અંદર જમશેદનું મોત લાવનારો સરવેથી યુરો જોહાક (પાદશાહ) હતો.

૭ સરવેથી યુરા ધરમગુરુઓની અંદર અતીઅંત યુરો ધરમગુરુ ઇજા દેનારી જાતવાળો જરતોશતની જાતનું મોત નીપજવનાર તુરેબરાતરૂક હતો.

૮ હવે પછી થનારા ક્રશોકન્તને લગતાં (યાને છેલ્લા સુધારાને લગતાં) કામ કરનારા સરવેથી ઓતમ ભલા હાકમો તથા દીનના દસ્તુરોની અંદર સોસીઓસ સરવેથી ઓતમ છે. અને તેના ક્રશોકન્ત કરવાને માટેના દોસ્તોની અંદર કેપસરૂ છે.

૯ (ક્રશોકન્તના વખતને લગતા) સરવેથી યુરાઓની અંદર ઇજા દેનારી જાતવાળા તુરેબરાતરૂકની ઓલાદનો ‘ગદરોસ’ છે. અને સરવેથી યુરી ધરમની કેળવણી લીધેલા ધરમગુરુઓની અંદર જોહાક છે. ભલી દીનની અંદર જણાવેલું છે કે તેઓને મારનાર તથા હાર ખવાડનારો જે છે, તે ફતેહમંદ સોસીઓસ છે.

૧ (૮૫૫) દીનને પસંદ કરનારા તથા (લોકોને ગુનાહની) ઈચ્છાથી ફેરવનારાઓ વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, ભલી દીનને લગતી નસીહત છે કે, લોકોએ નેક કામોને લગતી જરૂર ઈચ્છા રાખવી. અને સવાબનાં કામોની અંદર મોટે દરજજે પોંહચેલાઓએ બીજા લોકોને ગુનાહનો શોક કરવાથી પાછાં ફેરવવાં.

(૧૧૭) જરતોસ્તને લગતા હજારાની અંદર, ત્રણ બુરી દીનવાળા ૧
હાકમોથી તથા ત્રણ બુરી દીનવાળા ધરમગુરૂઓથી, મજદી-
અસની દીનને ત્રણ વખત નોકસાન પોંહ્યશે તેવીશે,
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, જરતોસ્તના હજારાની અંદર (એટલે જે પેગમબર જરતો- ૨
શત પછી હોશેદરનો વખત પોંહ્યશે ત્યાં સુધીમાં) બુરી દીનવાળા હાકમોથી
માજદીઅસની દીનને ત્રણ વખત સખત નોકસાન થવાનું છે. તેમાં પેહલું ૩
નોકસાન કરનાર તુરકી (પાદશાહ) અરજાસ્થ અને બીજા હાણી પોંહ-
ચાડનારા તેના સાથીઓની તરફથી છે. બીજી વખતે (નોકસાન કરનાર), ૪
બુરી નામદારીવાળો બુરો હાકમ સેકંદર રૂમી અને તેના સાથીઓ છે.
અને ત્રીજી વેલા (નોકસાન કરનાર) પેલો ખોલલા બાલવાળો સાઅદ (નામનો ૫
અરબ સરદાર) અને તેના સાથીઓ છે. તેમજ જરતોસ્તના હજારામાં ૬
બુરી દીનને લગતા ત્રણ ધરમગુરૂઓથી દીનને નોકસાન પોંહ્યશે, તેમાં
પેહલો ધરમગુરૂ રૂપેરી જાતવાળો.* બીજો ધરમગુરૂ સંકટને મદદ આપનારો
મજદક, અને ત્રીજો ધરમગુરૂ મહમુત છે.

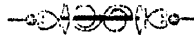
(૧૧૮) ખોદાઈ અકલની સાથે ભલી દીનનો સંબંધ હોવા વીશે. ૧

જાણવું કે, તે ખોદાતાલાની ચહુડતે દરજ્જેની દાનાઈના સમુનો, ૨
માજદીઅસની દીન (આએ ફુનીઆમાં) આવેઆની આગમજ તથા તે
પછી, જે કોઈ જુદા જુદા મુલુકના સારા વીંદવાનો હતા તેઓને સાડું
યજ્ઞોની મારફતે મોકલેઆમાં આવેઆ હતા. અને તે બીજા જુદા જુદા
ખંડોની અંદરના દાનાઓનો માજદીઅસની દીનને લગતી સમાઈના
સંબંધ આએ પ્રમાણે થયો હતો કે, તે લોકો માજદીઅસની દીનવાળાઓની
માફક ભલી દીનને લગતી ખોદાઈ અકલના સંબંધથી તે દીનના વીચાર
અને લખાણથી વાકેફ થયા હતા.

* રૂપેરી જાતવાળો ધરમગુરૂ એ ધારવામેજે માંની હોયો જોઈએ.

- ૧ (૧૧૬૧) ઘણા સારા અને ઘણા ખરાબ વખત વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, જ્યારે દુનીઆમાં સઘળાં રાજોની અંદર ભલી દીનથી રચા ઘટતી રીતે શુધરેલી હોય, અને રાજની મારફતે ભલી દીનની કહ્યત યકીનથી ચાલુ રહેલી હોય, ત્યારે લોકોની અંદર નીતીનું પંથરાવું અને દુનીઆમાં આબાદાનીવાળી તથા જનદારો કાએમ સુખવાળાં—વગર ધાસતીનાં અને સારી જનદગીવાળાં—દાનાઈમાં ચહુડતે દરબજેનાં—સાડુ સુખ ભોગવનારાં—જ્યદાર અને સારી રીતભાંતથી શીનગાર પામેલાં તથા આદમીઓની અંદર સખાવત—સચ્ચાઈ—વફાદારી અને ઘણાએક સારા ઓત્તમ ગુણો હોય છે.

- ૩ જ્યારે (દુનીઆમાં) જુરાં રાજોની રહ્યત જુરી દીનની કેળવણીના શુધારાવાળી—જુરી દીનની કહ્યત અને યકીનથી પોતાને ચલાવનારી હોય છે, ત્યારે લોકો અનીતીનો ફેલાવો કરનારા થાય છે. તથા દુનીઆમાં ઉગડ—અને લોકો જુરી જનદગી ગુજરનારાં—દુઃખવાંતાં—જુરી બુદ્ધીથી પસ્તદરજેનાં—ગુરું સુખ ભોગવનારાં—રખડતાં અને જુરી ચાલચલણથી ખરાબ દેખાવનાં રેહ છે. અને આદમીઓની અંદર પાપ—બખીલી—નીમખહરાંમી અને ખરાબ મતલબનો ફેલાવો કરવાથી તેઓ ઘણી જુરી એબોથી ઘણાજ ખરાબ બને છે.

- ૧ (૧૧૬૨) ભલાં માણસની અંદર આતમાને લગતાં (પાપની) ધારતી રેહ છે. અને જુરા લોકોની અંદર આતમાને લગતું પાપી કામ કરવું છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, ભલાં માણસનું કામ આતમાને લગતાં (પાપની) ધારતી રાખવાનું છે. અને જુરા લોકોની અંદર આતમાને લગતું પાપી કામ કરવું છે. (જેને સાડું) પેહલવાને બદનની અંદર

તેને લગતો વીચાર પેવસ કરી તનની સલામતીને સાડું રવાનની
 યાદ રાખવી—ખોદાની તાબેદારી કરવી—બદનના ઘણાજ હાજતમંદ
 ભાગોને ખાટેના ભેદ ભરેલા વીચારો જખાંતની ખારકતે જાહેર
 કરવાછે. જેઓ યુરા છે, તેઓને તેઓના પેદા કરનારથી હાજત ૩
 અને પોતાની જાતને ખીનોઈ ફુનીઆમાં છુટકારો મેળવવાની ઉમેદ નથી.
 તેથી તેઓ પોતાનાં રવાનને ખાટેની એકીનદારીના વગર વીચારને લીધે
 તનને લગતા છુપા જોસ્સાઓની અસરથી યુરી કહ્યતવાળા થાયછે.
 રવાનને લગતી નેકી અને હકુમતના વીચારથી ખાણસ પોતે (દોજખથી) ૪
 છુટકારો મેલવનારૂં છે. અને દેવોની દાંતાઈથી આદખી સઘળા યુરાઓનાં
 અહડતે દરજજેના કહ્યતવાળું તથા પુરતું દુખ દેનારૂં બનેછે. ખાણસને ૫
 યજદોની મદદથી અકલને લગતું દેખાયછે—(અને) (તેનાં) દીલને કહ્યત
 મલેછે. તથા લોકોના કાએદાને ખાટે હીમતથી ખોલવા શારૂ (તેની) જખાંત
 ખોલવી થાયછે અને તેથી દેવોને ગમગીની તથા યુરાઓને દુઃખ પોહ્યેછે.
 યજદોને લગતી દાનાઈથી (ખાણસ) નામને જેખ આપનારૂં તથા નેકીની
 ઈજજતવાળું અને દાદારની ઈચ્છાના સારા વચનવાળું બનેછે.

(૪૫૧) મજદીઅસની દીનનો સંબંધ ધરાવનારો શખસ, ૧
 અશોઈ (યાને નેકી) ની હકુમતને પાએદાર રાખનારો અને
 યુરો દીન સાથનાં ઈમાનને નાણુદ કરનારો છે.
 તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુતું કે, આએ વસ્તુથી (યાને મજદીઅસની દીનનો સંબંધ ૨
 રાખવાએ અને યુરી દીનના એતેકાઈથી દુર રેહવાએ) આદખી ઉલટ-
 વાલું—આએ ફુનીઆની આખાદી—જનતત—ચાલાકી—દબદબો—
 ભલી ઈચ્છા અને સુખને મેળવનારૂં થાયછે. જે કોઈ તેહની (યાને મજદી-
 યસની દીનની) હકુમતના સંબંધવાળું હોએછે, તે મજદીઅસની દીનને લગતી
 ઘણી લાએક ભલી શકતી મેળવેછે, જેવી કે નીતી—આખાદી—સુધારો—
 જેખ—ચાલાકી—દબદબો—ભલી ઈચ્છા અને સારાં સુખને લગતી. આએ
 ફુનીઆનો દસ્તુર હાકખની ખાફક આદખીઓને ધરખી—સુધરેલાં—

જેબદાર—ચાલાક—દબદબાવાળાં—લલી ઇચ્છાનાં—અને સુખવન્તાં કરેછે. અને તનની અંદરના હાકમ (યાને રવાંન) ની હુકમતને ઉલટ આપતો રહેછે. મજદીઅસની દીન એ રયતનાં રાજની કહ્યત છે. જે રાજ કેટલેએક દરજ્જે મજદીઅસની દીનની કહ્યતવાળું હોએછે, તે રાજ ચહુડતી પદવીનું—અને રાજને કાએમ કહ્યતથી શુધારનારું છે.

૩ બુરી દીનવાલાઓનું બલ લોકોને પોતાનું વેર લેવાની લડાઈ કરવા સાડ ઠગવાનું છે. તેથી તે રાજે પોતાની રહ્યતને શુધારવી અને લોકોને છુટાપણથી ચલાવવાં તથા જે લોકો નાલાએક અને ધીકારવા બેગ હોએ તેઓને જેબદાર—શુધરેલા—ચાલાક—લલી ઇચ્છાવાળાં અને સ્તુતી કરવાબેગ સુખવન્તાં કરવાં. તથા તે લોકોનાં જંગલી—કંગાલ અને નગનપણવાલા બદનને ઇજા પોહચવાથી સુધારવાં.

૪ જે સખતી ઉપજવનારાં અને હાંણી પોહચાડનારાં ફાડી ખાનારા જાણુવરોથી ફુનીઆંને સુધારવી હોએતો, રાજની તરફથી હમેશાં જેમ જેએ તેમ ફુનીઆંનો સુધારો કરવા સાડ ઉલટવાલી ઇચ્છા રાખવી.

૫ માણસની ફુનીઆમાં ખેરખાહી તથા સુખ, જેથી તેને મેહનત પડતી હોય, તે સખતીઓને દુર કરવાથી છે. ફુનીઆંમાં તે બુરી દીનવાળાઓની હુકમતને તાએબેની રહ્યત સખતી ભોગવનારી અને છુટાપણું વગર નાતવાંન થાએછે. અને તેથી તે હુકમત કેટલેએક દરજ્જેની મોહતાબદાર રહેછે, તેને પાછી સુધારવી તેથી બુરી દીનના એબવન્તા તરીકાનો સંબંધ દુર કરવાએ, તેમજ બુરી દીન સાથે એક મળતા રેહવાથી દુર રેહવાએછે. કારણ કે આદમીઓને રાજની ઉપર ફાવવું અને રહ્યતને રાજને તાએબે નહી રેહવું અને ફુનીઆંમાં રાજને કેટલીએક વખત ધુજાવવું, કેટલાએક આતમાને ઠગનારા—અને દુઃખ ઉપજવનારાઓથી હોએછે. ફુનીઆંમાં બુરી દીનવાળાઓથી સંકટછે. માટે લોકોએ તે દીનને છોડી દેવી. કારણકે સંકટથી ફાડી ખાનારાં જાનવરોથી બેજાંન થાએછે. સઘળા સંકટવાળા લોકોથી બુરી દીનની હસ્તી છે. અને તેવું રાજ રહ્યતને નકામું થાએછે. અને તેને લગતી હુકમતનો ઘટારો થાએછે.

(૧૦૦) હયાતી ધરાવનારાઓની હકુમતનાં મકાંન વીસે ભલી ૧
દીનને લગતો ખોલાસો.

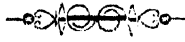
જાણુવું કે, હયાતી ધરાવનારાં આદમીઓની હકુમતવાળું મકાંન, ૨
તે આદમી (સવાબે કરી) ચહડતે દરજ્જેનું હોવાથી તથા તેના આતમાનો
દોષખથી છુટકારો થાઈને તેને હમેસ્તગાનમાં તેને પોંહચવાથી છે.

બીજી એથી ચહડતો દરજ્જે ગેબી યજ્જોની સાહેતાથી હમેસ્તગાં- ૩
નમાંથી તેને બેહશતની અંદર પોંહચવાએ છે.

તરીજી સરવેથી ચહડતે દરજ્જેની હકુમત અમેશાસ્પંદોની સાહે- ૪
તાથી બેહશતની અંદરથી ગ્રોથમાનમાં પોંહચવાએ છે.*

(૧૦૧) યજ્જોના નેક પ્રતાપથી તથા તેની મેહરબાનગીથી, ૧
હાકમોની સાથે આદમીઓના સંબંધનું રેહવું છે.
તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, યજ્જોના નેક સાયાથી અને તેની મેહરબાનગીથી ૨
સારી હકુમત કરનારો પાદશાહ યજ્જોના સંબંધવાળો રેહ છે. અને
યજ્જોના સંબંધ રાખવાના સબબને લીધે તે (પાદશાહ) ની રહઅતને
તેની તરફ યકીનથી ટકી રેહવું છે. અને વલી તેઓની જાતને તથા ખાલ-
ખતાને ઇનસાફી હાકમોની આગળ દીલોજાનથી રાખવી યજ્જોના
નેક પ્રતાપથી છે. તેમજ તે પાદશાહ યજ્જોની તરફની મેહરબાનગીવાળો
યજ્જોના સંબંધથી છે. જે પાદશાહ ઇનસાફવાળો છે, તે યજ્જોના નેક
સાયાવાળો અને ખોદાની મેહરબાનગી મેળવેલો છે. અને તે (પાદશાહ)
તેની રયતની જાત—તથા દોલતનો ઉપરી છે. અને ફુનીઆના લોકો
ધણાં ફાએદાવાળાં તેની દીન અને તેના હાકમને માનવાથી હોએ છે.

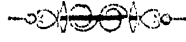
* આએ લખાણ ઉપરથી આપણને ખોદી રીતે જાણાએ છે કે, એક રવાંન
તેની પાછલ થાએલાં સવાબનાં કામેથી દોષખથી છૂટીને હમેસ્તગાંનમાં જગો
લીએ છે. અને તેથી વધારે સવાબ તેની પછવાડે થવાએ હમેસ્તગાંનમાંથી બેહશ-
તનાં મકાંનમાં જાએ છે. અને તેથી તેની પછવાડે વધારે સવાબનાં કામે
થવાથી તે બેહશતની અંદરથી સરવેથી ચહડતે દરજ્જેનાં ગ્રોથમાનની અંદર જાએ છે.

- ૧ (૫૦૨) આદમીઓમાંનાં દાનાઈવાળાં (આદમી) ને ખોદાતાલાની તરફથી યજ્ઞદોની મારપ્રતે યજ્ઞદી દોલતનું મલબુંછે અને બુરી દાનાઈવાળાં આદમીને તેનું મલબું નથી. તેના સખબ વીસે ભક્ષી દીનને લગતો ખોલાસો.

૫૦૦

- ૨ બાણુનું કે, આપ્પે દુનીઆનાં લોકોમાં દાંનેશમંદ આદમીને કોટલીએક વખત તેની હુયાતીને મારેની ફાએદાવાળી દોલત યજ્ઞદોની તરફથી મલેછે. અને યજ્ઞદોથી તે નહીં મલવાએ ચહુડતે દરજ્જેનો ભલો વીચાર તથા કોટલીએક દરજ્જેની દોલત આદમીએને મલવાનો તથા તેની દોલતને લગતાં મુખ્ય કામનો અટકાવ કરેઆમાં આવેછે. અને તેના આતમાને કહ્યવત મળવાના ખોરાકની મદદને મારેનો વીચાર, (યજ્ઞદોના) મેલાપ વગર (પોતાની) ઇચ્છાથી માણસને આવતો નથી. અને તેને લગતી જે દોલતથી તે શખસને તાકત છે, તે તાકત વગર તથા તેને લગતી ઇચ્છા વગર તેને ઉતરતી હાલતે પોંહચવાનો વીચાર આવવોછે. આદમીના આતમાને મારેની સઘળી દોલત જે યજ્ઞદોથી છે, તે તેને નહીં મળવાથી, સંતોશ અને કરારવાળું સુખ તથા શુકરગુજરી તેને હાંસેલ થતી નથી. વળી આદમીએની અંદરનાં બુરી બુદ્ધીવાળાં આદમીને આપ્પે દુનીઆને લગતા યજ્ઞદોથી (યાને આસમાની સેતારાઓથી), ઘણીએક દોલત મળવી જોઈએ તેમ કોટલીએક વખત તેને તે મળેછે. પણ તેથી મીનો યજ્ઞદોના વખતસરના વીચારનું આદમીની અંદર પોંહચવું થતું નથી. તેને લીધે હુમેશાં યજ્ઞદોની તરફની આતમાને મારેની દોલતનું આદમીને મળવું દુઃખ અને સંતાપભરેલું થાયછે. અને તે નહીં મળવાથી આતમાની સંકિત નારાજ અથવા વગર સંતાપની રેહછે.
- ૪ આપ્પે ઉપર જણાવેલા સસખનાં કાંમને લીધે, સઘળાં ગણીયાંણી આદમીઓ યજ્ઞદોની મદદથી સારો બદલો મેળવવાને લાયકનાં તથા સારો બદલો મેળવવાની ઉમેદવાળાં રેહછે. અને બુરી બુદ્ધીવાળાં આદમીઓ નેક બદલો મેળવવા સાડું વગર લીયાકતનાં તથા વગર ઉમેદના રેહછે.

(૧૭૧) અપ્રમાણીક તથા એખવન્તાં માણસના સંબંધવાળી ઇચ્છા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

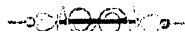
જાણુ' કે, માણસની પ્રમાણીક ઇચ્છા, પોતાની જાતને ખાટેનાં લાએક અને પાએદાર દરજવાળાં કાંમ કરવાને ખાટેની છે. અને તે પાએદાર દરજવાળાં સઘળાં કાંમે સવાએ કરીછે. અને તેથી આતમાને લગતો સંતોષ અને તેને લગતો સામાન મેલવવાની કોશેશ કરવીછે. ૨

અપ્રમાણીક (માણસ) ની મુખ્ય ઇચ્છા, વગર જેવે પોતાને નાપાએદાર વસ્તુની તરફ લેઇ જવાની તથા પોતાની જાતને નાપાએદાર સીનગાર તથા દરજે આપવાની છે. પાપને લગતી દરએક વસ્તુ આતમાને સાડું વગર સંતોષનો અને લોભને લગતો સામાન મેલવવાનીછે. ૩

એખવન્તાં (માણસ) ની મુખ્ય ઇચ્છા, પોતાની જાતને પાએદારીને ખાટે ચહુડતા દરજને લાએકની ખતાવવાની નથી. પણ દરજવાલાં સવા-ખનાં કાંમની ઇચ્છાને થંડી કરવાનીછે. અને તે (ઇચ્છા) આલસાઈનાં મુલવાળી હાંણી પોંહચાડવાને લગતી (યાને પાપની) જે દોલત ફેલવાએછે તેને લગતી છે. ૪

(૧૭૨) જમસેદે આદમીએને આએ (યાને નીચે જણાવેઆ પરમાણેની) નસીહત કરેલીછે તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણુ' કે, પાદશાહ જમશેદની આદમીએને આએ (યાને નીચે લખી જણાવેલી) સીખામણ છે. એક પોતાના પેદા કરનારની તરફ ધીકાર ખતાવવાનો પસ્તાવો કરવો. બીજું એ કે આવતી દુનીઆમાં તમોને ચહુડતે દરજજેનાં મુખની મદદ મહે તેને સાડું જે કામો છે તે સવાખનાંછે. તરીજું—જે તમારી ઇચ્છા આએ દુનીઆને લગતી નોકસાનકારક દોલતને સાડું રાખશે તો તમોને બુજેરગી અને આખરૂ મલવાની નથી. ચોથું એકે તમારો ખવાસ દાનાઈવાળો તથા તમારી જખાંન સાચું ખોલવાને લગતી ૨ ૩ ૪ ૫ ૬

- ૭ હોશે તો, તમારી કીરતી પાએદાર રેહશે અને વધતી જશે. પાંચમું—તમે આદમીએ જીતું મુતલક બોલતા માં, કારણકે તેથી તમારી કીરતી જાંખ મારે-
 ૮ લી અને વગર ઇજતવાળી થાશે. છઠું—સઘળાં આદમીએને યજ્ઞોની સાહે-
 તાથી આવતી ફુનીઆમાં પોંહચવું છે. જે યજ્ઞોનો સંબંધ આદમીની સાથે રેહતો નથી તો તેને મીનાઈ ફુનીઆમાં પોંહચવું નથી. તેને બેહશતની અંદર જવાનો રસ્તો યજ્ઞોની નેક કહ્યતથી દેખાએ છે. એટલેજ માણસ તેથી ગુમારાહ તથા ખરાબ અવસ્થાવાળું બનતું નથી. કારણકે જ્યારે જમશેદ (દેવોથી) ગુમારાહ થયો અને હકુમત જવાનાં સુખને પસંદ કીધું, ત્યારે તેનાં સવાબને લગતું પાએદાર (સુખ તેથી) જતું રહીઈ. જો કીર્તીને જળવનારી સાચું બોલનારી જમાનને કીરતીને હાંણી પોંહચાડનારાં જીતું બોલવામાં તેણે વાપરી હતી. જ્યારે તેણે તેને નુર અને રોશની બખ્શનાર પેદાના કરનાર અને ખરદાસતના કરનારા બોદાતાલાની તરફ અબીમાન બતલાવીઈ, ત્યારે તેથી મીનો યજ્ઞોનો તેની સાથનો મેલાપ દુર થયો હતો.

- ૧ (૧૭૭) ખોરહને જાનવી રાખનારી તથા ખોરહને હાંકી કાહડનારી વરતુ વીસે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ ખોદાનો દરએક બંદો તે કીરતી બખ્શનારા બોદાતાલાનો વીચાર રાખવાથી, પોતાના આતમાને જળવી રાખનારો છે. તેથી હુયાતીવાળાં ધનસાનોએ તે દાદારનો આભાર માનવો તથા પોતાનાં ઉદ્દીઓગમાં ઉલટવાન રેહવું સજવાર છે.
- ૩ ખોરહ હાંકી કાહડનાર—આતમાને બખ્શનારનો ધીકાર કરવા એ તથા તેનો આભાર વીસરી જવાએ અને પોતાના ઉદ્દીઓગથી પાછું રેહવાએ છે.

(૧૦૫) (ઈનસાંનનો) આતમા તેની દેહનો માલેક અને તેને સહમજ ૧
આપનાર તરીકે છે. તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, પેદાના કરનારે (યાને દાદારે) કામને સાડ પેદાએશને ૨
પેદા કરેલી છે. અને દરએક પેદાએશને તેનાં કામથી દેખઈતી બનાવેલી
(યાને પ્રકાશવન્તી કરેલી) છે. અને તે કામને પેદાએશની અંદર ચાલુ
રાખનારો તેની જાતને લગતો આતમા છે. તે આતમાથી બદનવાળાં
(ઈનસાન) ને તેનાં કેટલાંએક કામો ચલાવવાની સહમજ મળે છે. અને
આદમીને (આએ ફુતીઆમાં) પોતાને ચલાવવું તથા પોતાને સુધારવું
તે (આતમા) ને લગતી દાનાઈવાળી કેટલીએક જાતોમાંની એક જાતથી છે.
અને તે દાનાઈવાળી એક (અહુરમજદ) ની જાત છે, તેનીથી કેટલાંએકો
દાનાઈવાળા છે. જે પ્રમાણે એક શખ્સ એક ઘરથી ઘણાં ઘરવાળો—એક ૩-૪
મોહલાથી ઘણા મોહલાવાળો—એક ગામથી ઘણાં ગામવાળો—એક ૫-૬
શેહરથી વધુ શેહરવાળો અને એક કેશવરથી ઘણા કેશવરવાળો થાય છે. ૭
જેમ હકતે કેશવરની જમીન તેની ઉપર હીલચાલ કરનારી શુધરેલી ૮
દાંનેશમંદ પેદાએશથી છે, તેમ સઘળી હકતે કેશવર જમીનના કેટલાંએક
દાંનાઈવાળા લોકો સારા પ્રતાપથી પેદાએશનો શુધારો કરવાએ તે દાદારની
પેદાએશ તરીકે છે. અને તે કામનો અટકાવ થવો, સઘળાં આદમીઓના
ઉપરી તરીકેની એક જાતથી (યાને યુરા ધરમશુર તથા પાદશાહથી) છે.
જેમ એક પુરૂથવીથી હકત કેશવર જમીનનાં મકાનોનું બંધારણ છે તેમ
(એક મુખ્ય પુશથી ઉલટા વીચારનો લોકોને આધાર મલવો છે.)

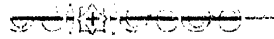

(૧૦૬) હકુમતની કઠિઆત આદમીઓને પ્રાએદો તથા તેઓને ૧
નોકસાંન કરનારી છે. તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, એમ આપનાર (એહરેમન) ને લગતાં આદમીઓની ૨
અંદર (એહરેમનનું) ભેલાણુ થાય છે, તેથી તે આદમીની અંદર
તેના આતમાને ખરાબ કરવા સાડ એહરેમનને લગતો લોભ આપેઆમાં

- આવેલોછે. તે લોભથી આતમાનો બચાવ કરનાર તરીકે (માણસની
- ૩ અંદર) દાદારની તરફની ચકલ છે. લોભ પાપીને લાચકનો નેટલો નેધએ તેટલો સામાન મેળવવાને લાચકનો છે. અને તેથી તે પાપી દોલત તથા હકુમતને માટેનો સંબંધ ધરાવેછે. અને લોભનો જોર વધારે હોવાએ તે આદમી ખોદાઇ નુર (પાને આતમા) નો સંભાલ કરવા સાડ ખોદાઇ બુદ્ધીને માટે ઘણું ઉમેદવાર રેહ્યું.
- ૪ જો આદમીની અંદર લોભ જેવી નેધએ તેવી હકુમત તથા દોલત વગરનો હોએછે, તેઆરે તે પ્રમાણીકપણાને તામે રેહ્યું. અને તેથી આદમીની અંદર ખોદાઇ નુરનો સંભાલ કરવાને માટેની ખોદાઇ બુદ્ધી હમેશવેર રેહ્યું. અને તે લોભ તેથી ટુટેલો થવાએ, પેલું આદમી કાએદાકારક હકુમતવાળું તથા નફાભરેલી દોલતવાળું થાયેછે.
- ૫ જો આદમીની અંદર ચહુડતે દરજજેના સંબંધવાળી લાચક કહ્યત હોએછે, તો ખોદાઇ ચકલ સેવટ સુધી તેમાં રહે, અને તે તેને ઘણી કહ્યત બખ્શોછે, અને તેને નુરો બળવાળું કરેછે. જાંહાંસુધી નેટલી નેધએ એટલી ખોદાઇ બુદ્ધીનું બળ તેમાં હોએછે, ત્યાંસુધી તે આદમી ખોદાઇ નુરનો તેને લગતા યજ્ઞોની તામેદારીથી સંભાળ કરી સકેછે. પણ જોઆરે તે આદમી અપ્રમાણીક (એહરેમન) ને લગતી હકુમત અને દોલતથી અનીતીવાંન થાયેછે, ત્યારે તેની કીસ્તીવાળાં ખોદાઇ નુરને હાણી પોહ્યેછે અને તે આદમી અપકીસ્તીવાળું થાયેછે. અને તેને લગતી હકુમત તથા દોલતને જવાબ પોહ્યેછે.

- ૧ (૪૦૮) આદમીના આતમાને માટેનું કામ આદમીએ પોતે કરવું, અને જે કામ આતમાની વીરૂધ્ધનું હોએ તે કામને તેણે છોડી દેવું (સબવાર છે) તે વીસે ભલી દીનને લગતા ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આદમીના આતમાને માટેનું ચહુડતે દરજજેનું કામ આદમીએ પોતે કરવું નેધએછે. જે કામ આતમાને માટેનું હોએ અને જો આદમી તે નહીં કરે, તો તેને માટેનું તે કામ બીજો કોઈ શખ્સ

તેને સાક્ષી કરી સકવાનો નથી. એ વીસેનો વીગતવાર ખોલાસો એ છે કે, અબલનો ઉપરી માણસનાં રવાનને ગુનાહથી દૂર રેહવા અને સવાખનાં કામ કરવાને માટેનો માણસની ગરદનમાંનો ફાંધો નાખી દેવા હોતો નથી. (એટલે જ આદમીની ગરદનમાં ઉપલી બાબત વીસે નાખેલો જ બંદ છે, તેને સવાખનાં કામ કરવાએ તેની ગરદનમાંથી પડવા હોતો નથી.) અને જમ તે આદમીને મોતના બાહાનાંથી તુરત મારી નાખીને (આએ ફુતીઆમાંથી) ઘસડી લેઈ જાય છે. એટલેજ અબલનો ઉપરી તે બંદથી તેનાં રવાનને દોષ તરફ ખેંચીને લેઈ જાય છે.* અને ત્યાં રીસ્તાખેના વખત સુધી તેને સજા ભોગવવી— ફુખી થવું અને ઘણો સંતાપ ભોગવવો છે. અને તે હાંણી પોંહવા બેગ બદલવાળા રવાનને દોષથી છુટવું અને ઉંચે દરજ્જેનું શુખ મેળવવું તથા રાહત પામવી અને ખુશી થવું અશો લોકોની સાધના સેવટનાં ઇમાને કરી છે. તેને સરવેથી નીચાં મકાનની અંદર સગાં-વાહાલાંથી જુકું રાખે છે. તે (આદમી) પોતાના આતમાને તે મકાનમાં એખલું અને તાખેદાર વગરનું રાખે છે. જેમ આએ ફુતીઆમાં હકુમત દોલત—મોરાદનું મેલવવું અને ખુશી માણસથી જતી રેહ છે, (અને તે એખલું રહે છે તે પ્રમાણે.) જે આદમીના ઉપરી લાએક યજ્ઞ છે, તેઓ યજ્ઞોની ઉપર એતેકાદ રાખવાથી આએ પ્રમાણેનું હોએ છે કે, તે આદમીની યજ્ઞો એટલી તો મદદ કરે છે કે, જોએઆ તેઓથી તે ભલાઈવાળું અને ઘણું ફાયદાકારક થાય છે.

(૧૭૧) ખોરેહવાળા દાદારની કીરતીનો એનાદર કરવાએ,
(માણસની) કીરતીનું દૂર થવું છે. તે વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

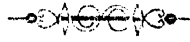
જાણવું કે, દાદારે (પોતાની) પેદાએશને કામને સાક્ષી પેદા કરેલી છે, માટે યજ્ઞોની મદદથી તે પેદાએશ દાદારને લગતાં સારાં કામ કર-

* વંદીવાદની ૧૯ માં પ્રગરદના ૨૯ માં ફિકરામાં પાક દાદારે જાણવેલું છે કે જે આદમી પાપી હોએ છે અને તે પાપનું નીવારણ કરી આ વગર આએ ફુતીઆ છોડી જાય છે. તેનાં ગલામાં કુદરતી એક ફાંસો રહે છે તે ફાંસાથી પેલાં પાપી રવાનને 'વીન્દેશ' નામનો દેવ દોષખમાં ઘસડીને લેઈ જાય છે.

- નારી છે. (માણસની અંદર) કામનું ચાલુ રેહવું આત્માને લગતા ઉદ્ધી-
 ૩ યોગને લીધે છે. ઉદ્ધીયોગ એ પોતાના આત્માને ખોદાતાલાના તાબે-
 દાર તરીકે વીચારવામાં છે. ઉદ્ધીયોગથી પેદાના કરનારનાં કામનું ચાલુ
 રેહવું છે. અને પેદાના કરનારને લગતું કાંમ તે સાહેબની ઇચ્છાને
 સહમજીને કરવાનું છે. (એટલેજ કીયું કામ કરવાથી દાદારની તરફથી
 તેને આયોપત મલશે તે ઇચ્છા જાણવા પછી તે કાંમ કરવાનું છે.)
 ૪ જેઓ ઉલટો ઉદ્ધીયોગ કરવાયે, તે (પેદાના કરનાર) નો અનાદર
 કરનાર છે, તેઓની કીરતી જતી રેહ છે. અને તેથી દાદારનાં કામથી
 આયોપત મેળવવાની તેને મારેની ઇચ્છા દુર જાય છે.

- ૧ (૧૫૦) ખલકની પાસખાંતી અને સંભાળ કરવા વીશે,
 ભક્તી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આત્માને અપ્પશનારો દાદાર, પોતાની પેદાએશને લગતા
 દરએક આત્માનો સંભાળ કરનાર, તે પેદાએશની તરફના આત્માને
 ૩ લગતા સાચા પેચ્ચાર—સ્તુતી અને આભાર માનવાથી છે. પણ જે કોઈ
 તે આત્માને અપ્પશનાર (દાદાર) ની દોસ્તી—સ્તુતી અને આભાર
 માણવો વીસરી જાય છે, તો તેના વગર સંભાળ કરવાજોગ આત્માને
 (સંભાળ વગર) છોડી દીધામાં આવે છે. અને તેના (ઇચ્છાને દાદારના)
 વગર સંભાળે તે આત્માને તેના સંભાળ નહીં થવાયે દરૂન તેને
 નોકસાંન કરે છે. અને તે ખરાબ થાય છે તથા તે આત્માને દરૂનનાં
 કામથી હાણી પોંદાય છે.

- ૧ (૧૫૧) આદમીની ચહડતે દરજ્જેની તથા ઊતરતે દરજ્જેની
 કીમત વીશે, ભક્તી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આદમીની કીમત તેના આત્માને લગતી કેટલીએક
 દાનાઈથી છે. અને તે આત્માને લગતી દાનાઈ તેના કેટલાએક સારા
 ઉદ્ધીયોગથી છે. તે આત્માને તેને લગતો સારો ઉદ્ધીયોગ અતલાવનારી

દાનાઈ સરવેથી ચહડતે દરજજેના તેના ઉપરી યજ્ઞોથી તેને મલેછે. અને તેથી તેની પોતાની કીમત ગણાયેછે. જે પ્રમાણે એક અશો મરદની પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને જાડપાણી ચહડતે ઉતરતે દરજજેની કીમત છે. અને તેનાં મધ્યમ કામ પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને ૩
 જાડપાણીની ખરાબરનાં છે. અને પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને જાડ-
 પાણીથી ઘણી વધારે મોટાઈનું કામ, આસમાન અને જમીનને લગતી ઉલટી ચાલથી (કુનીઆને) એક ત્રીયાઉન્સ હાણી પોહાયેલી હોય તેને તોડવાયેછે. અને તેની બેત્રતીઆઉન્સને લગતી કીમતવાળું કામ, જાનદારોને વગર ૪
 મરકીના તરીકાઓથી ઉધારવાનું છે. અને સરવેથી કીમતી કામ જેમ ૫
 ભલી દીનની અંદર અશો મરદ અને નેક હકુમતવાળા પાદશાહની તરફ-
 થી (કુનીઆના લોકોની) સઘળી રીતે પરવરશી કરવાનું છે તેને ગણેલું છે.

આદમીની નીચ હાલત, તેના આતમાને લગતી નીચ ઇચ્છાથી ૬
 તથા તેના આતમાને લગતા કેટલાએક ખરાબ ઉદીઓગથી છે. માણ-
 સને ખરાબ ઉદીઓગ બતલાવનાર, તેના આતમાના આરામને ખરાબ કરનારો ઉપરી (યાને એહરેખનનો ઉલટો વીચાર) છે. જ્યાંસુધી આદમીના આતમાને લગતી હુમેશગીની અકલનું તેથી કુર રેહવું છે, ત્યાંસુધી તે આદમીને સાડ નીચ દરજજેની કીમતવાળો અસબાબ છે. ૭
 જે (આદમીઓ) કુનીઆની કહ્યતને પોતાનાં ઉલટાં કામોથી હાંણી પોહયાડવાનારાં છે, તેઓનું બદન વગર આબાદાનીના કામોએ કરી વગર છંદગીવાળું છે. અને રવાન સરી ગયેલું હોવાને લીધે દોષખી છે.

**આએ પુરાતક સાતમાને ઘપાતાં યાએલી જુલને લગલું
ગુજરાતી શુદ્ધી પત્રક.**

સંકે.	સંતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૩૮૭	૧૪	કયા	કાયા
૩૯૭	૧૫	ગાલિમો	ગલિમો
૩૯૭	૨૮	ઉજટા	ઉજટો
૪૦૨	૩	ડુન્નીઆનો.. . . .	ડુન્નીઆનો માલિક
૪૦૬	૫	નહી ?	નહી.
૪૧૦	૮	એ	એક
૪૧૦	૧૨	૩
૪૧૧	૨૭	પ્રમાણીક	અપ્રમાણીક
૪૧૨	૨૫	મકાનમ.. . . .	મકાનમાં
૪૨૦	૨૩	લશકરવાલો, છે	લશકરવાલો છે,
૪૩૬	૪	(માણસને)..	અને (માણસને)
૪૩૬	૪	આદત.. . . .	દેવળી આદત
૪૫૪	૨૪	સમ્પ.. . . .	સમ્પ

CONTENTS.

	PAGE.
The wisdom of the Mazdayasnian faith is for the knowledge of men...	425
God gives mortal strength to the soul according to its origin	425
About those that are connected with God before and after creation...	426
About the man who does heavenly and about him who does hellish things	426
About the families that are to attain royal power and those that are to lose it	427
The soul of man recognizes the value of prayer to God	427
The distinguishing signs of a pious and a sinful man	428
What families of kings are the reformers of men and the whole world?	428
The kings that rule very well and those that rule very badly	430
How does man become powerful and how he becomes mortal? during finite and infinite time?	431
What man does not obtain the reward of a virtuous act?	432
The <i>Ders</i> are injured by men owing to the spread of the knowledge of the faith brought by king Jamshid	433
The ten good commandments of king Jamshid	436
The ten evil commandments of Zohak against those of king Jamshid.	437
The kind rulers of people	539
About giving judgment after due consideration	440
God keeps injurious things away from his Creation	441
About immorality which is of evil origin	442
Vice is not known where people are virtuous	443
The desire of God that men should know Him and the desire of men to know Him	444
Men should save themselves from the five vices of Ahriman which destroy virtue	445

	PAGE.
The supremacy over men	447
The object of the work of good religion	447
The same wisdom which frees men from sin, obtains for them the experience of age	448
A man is safe by his faith in the writings of good religion	449
About the sinful men who have the wisdom of the immoral Druj ...	449
About the man who inspires zeal for religion	450
The ideas of the justice of the judge of this world and of that of the next	451
The precepts which concern the safety of life	451
The regular virtue	452
About the safe life	452
The protection and salvation of men	453
About the best and worst among men	454
About remembering the spiritual Yazads for obtaining spiritual assistance	454
The great power of Zohak who injures men's souls	455
The Mazdayasnian faith produces virtuous qualities in men, and the Jewish religion produces wicked qualities	455
About the king who reforms his subjects for happiness in this life and the next, and about him who injures them	456
The friendship of Auharmazd with the first man and about the Yazads who are his messengers to men	457
Man is related to the Mazdayasnian faith by obtaining the strength of divine wisdom	458
About good and bad origin—man becomes virtuous through righteous zeal and vicious through wicked zeal.	459
A fore-sighted man leads men beneficially by his words	460
The soul is kept fresh by food and the body is thereby preserved ...	460
About the mortality and immortality of man's life	461
The injurious strength connected with death and sin... ..	462
The final victory of Spento-mainyu over Angro-mainyu is owing to his superior strength	462

	PAGE.
Good men should be preserved from the attacks of evil men and kept in joy	462
About the efficacy of blessings and curses	463
The prince born in wed-lock of royal origin is worthy to fill the throne	465
The eternal joy and sorrow of mortals (men) and the evanescent joy and sorrow of the inanimate creation	466
The final end of good and bad rulers	466
The evidence for the Mazdayasnian faith being the word of God ...	467
The rulers of this world should reform perverts	467
The reasons for man's connection with and estrangement from Yazads and Devs	468
The proper joy of rulers... ..	469
The strength of the faith always prevails over Ahriman from the beginning to the end	470
The existence of light and darkness	472
The nature of the priest and the ruler of the faith of Auharmazd [and of those of the faith of Ahriman	473
Man becomes just and truthful by adhering to the side of Auharmazd, and by keeping aloof from that of Ahriman	473
The origin of the good and of the bad faith... ..	474
The saviour and the destroyer of souls	475
Three kinds of superior strength in this world	475
About superior and inferior leaders	476
About the nature-foresight-wisdom-gifts-diligence-work-thought- power-and advantages of the Mazdayasnian faith	478
About the chief and leader of the Mazdayasnian and of the demono- latrous faiths	479
The priest is the saviour of every one from sin and the impartor of virtuous religious knowledge	480
The duty of every Zoroastrian to put on clothes and always to have the <i>Sudrêh</i> and <i>Kêsti</i>	480
The ordinance of the good faith and of the bad	482

What is the proper thing for spreading the knowledge of the faith in the world ?	482
About very good and very wicked men... ..	484
About those who prefer the faith and dissuade people from sin ...	485
About the three rulers and priests of the evil faith that are to come in the millenian period of the prophet Zoroaster, and the injury to come therefrom three times to the Mazdayasnian faith	485
About the good religion being connected with divine wisdom	486
About good and bad times	486
A good man has the fear of sin ; a bad man has it not	487
A follower of the Mazdayasnian faith strengthens the rule of purity and destroys the faith of the evil religion	488
About the abode of mortals	489
The connection between the rulers and the ruled is by the grace and power of God	490
The most virtuous man obtains spiritual wealth from God through the Yazads ; but the wicked men do not obtain it	490
The desire of an unconscientious and wicked man	491
The advice of the pious king Jamshid to men	492
About the things that preserve lustre and those that destroy it ...	492
The soul of a man is the lord and director of his life	493
The power of rule is beneficial as well as injurious to men	493
A man should do good works for the sake of his soul and omit those that injure it	494
Man's glory is destroyed by destroying the glory of the glorious Lord	495
About preserving and garbing the world	495
About the superior and inferior value of men	496

(૧૧૭) **Exposition in the good religion regarding the** 1
fact that there are innumerable forms of the
wisdom of the Mazdayasnian religion for
the knowledge of man.

Be it known that the thing embellished by all kinds of 2
wisdom is the Mazdayasnian faith. And this faith is the
sense of a superior order of knowledge for thanking the
Creator Auharmazd ; and this sense renders all men better
versed in the knowledge about the Almighty.

A knowledge of the transcendent wisdom of this faith 3
is not possessed by the ordinary learned men. Among the 4
intelligent learned, only those who are most so can under-
stand it. The knowledge within the limit of the (pure)
human reason can be obtained (only) through the wisdom
of the Mazdayasnian faith.

(૧૧૮) **Exposition in the good religion regarding the** 1
question : By virtue of what origin does the
Almighty give strength to the invisible
creation ?

Be it known that God himself the Author of the 2
invisible creation, is the giver to all (earthly) things in an
invisible manner of the principle of strength by virtue of
its origin (*i.e.* according to its origin). Just as many kinds
of clothes are made by spinning and weaving the thread of
wool, so the Almighty creates all invisible things and
endows them with the seed of earthly strength. The vari-
ous kinds of earthly strength (*i.e.* existence) are distinguished,
just as superior kinds of wool produce superior clothes.

- 1 (rvv) **Exposition in the good religion regarding those that were already in existence at the time of the creation (of this world) and those that will be at its end.**
-

- 2 Be it known that the yazads and ameshaspands (angels and archangels) were created by and were in communion with the Almighty before the creation of this world. The creatures who shall be in communion with God till the end of creation, are those who endeavour to bring about the Renovation of the World (Frashokereti) within the limits of finite time.
-

- 1 (rv^a) **Exposition in the good religion as to who are those that prepare themselves for the highest grade of existence and those that are misled towards the lowest or worst (perdition.)**
-

- 2 Be it known that he who is obedient to his Creator and submissive to His commands, who respects the orders of His vicegerent the king, and who orders his life according to the precepts of the supreme Zoroastrian religious authority of his time, is the man who prepares himself for the state of supreme happiness. Whilst he is led to perdition who does not believe in God owing to his listening to the temptation of the false religion, who disobeys and is ungrateful to both the supreme Zoroastrian spiritual and the temporal authority.
-

(੨੧੧) **Exposition in the good religion regarding the qualities** 1
 which mark the race and family destined to bear
 rule among men and the indications appearing
 when the ruling power departs from it.

Be it known that the scions of the family wherein 2
 shines the splendour of light, wherein resides divine reason,
 which is in communion through prayer with God and the
 angels, are the ones marked out for supremacy (in the
 state.) They are to have the precedence over high and
 low, to take care of them, and listen (to their wants and
 complaints.) They possess great righteous strength. They
 are to be blessed with abundance of male offspring.
 Through them mortality decreases in the world.

When however supremacy is to pass away from the 3
 family, it is deserted by right reason, and is the hotbed of
 ruinous quarrels. God loves not such a family. It helps
 for evil the high and the low who are not listened to by it.
 It is barren of male issue. It is instrumental in increas-
 ing mortality among men.

(੨੧੨) **Exposition in the good religion regarding the soul's** 1
 belief in the efficacy of prayer to God.

Be it known that the man who is far-sighted (who 2
 looks to the other world) believes in the efficacy of prayer
 to God for the salvation of his soul; because he hopes
 to be saved from damnation by being in the good graces
 of the Almighty on account of his perfect veracity, his
 proper sense of justice, his fidelity to his plighted word,

his companionship of the wise, and by his wariness in giving out his opinions and thoughts only at the proper time.

- 1 (۲۸۱) **Exposition in the good religion regarding the distinctive characteristics of the good and the bad.**
-

2 There are many distinctive characteristics of the good and the bad whereof virtue distinguishes the former and vice the latter. By the perfect refinement of the spiritual youths (*i. e.* principles *viz.* Bôdh, Akhô, Ravân and Fravâhar) belonging to the soul, the light of virtue shines upon the good man; his species (*i. e.* person) is rendered resplendent by the supreme Head (Auharmazd.) He occupies after death the abode of supreme felicity in the other world.

3 The soul of the sinner is very hardened by the leader (Ahriman) of the infernal host of bad odour. It is revealed that *he* is more powerful among the good on whom angels shed their lustre; he who is distinguished for piety even among the good, prevails over the leader (Ahriman) of the wicked of bad odour. He who is notorious even among the wicked for his vices, is given over to perdition through him (Ahriman).

- 1 (۲۸۲) **Exposition in the good religion about the race of those monarchs in the history of mankind who have been great civilizers and those who have shed a great lustre on this earth.**
-

2 Be it known that all men are descended from

3
4
5

1 According to the Bundahish, Fravak was descended from Syamak, and was the father of Hoshang.

2 King Minochehr was born of the daughter of Irach and the saintly Neriosang the son of Faridun's brother. Ferdusi has written his father's name in the Shah-Namah as پشنگ Pashang, which may be explained as a misreading, owing to his ignorance of that language, of the word Neriosang in the original Pahlavi. Ferdusi mentions Minochehr in the following verses in his Shah-Namah :

مران لاله رخ راز سر قا بپای
چو بر سرست و آمدش هنگام شوی
نیدا نامزد کرد شوی پیشنگ
پیشنگ آنکه پور برادرش بود
کوی بود از تخم جمشید شاه
یکمی پور زاد آن همدرد ماه
فریدون چو روشن جهانرا بدید
می روشن آورد و فرخنده جام

King Minochehr being the heir of Irach, his name is thus mentioned with Irach's after that of Faridun in the 28th para. of the Farvardin Yasht :

[illegible]

"We remember the holy spirit of Faridun the son of Athvian, we remember the holy spirit of Minochehr the son of Irach."

ancestor of the Kayânian kings, Kaikobâd.¹ Every royal race that shall rule for a long time, shall be descended from these four. And the dynasty that shall flourish in every epoch shall in its form resemble the Kayânian which is one of these four dynasties. Those also who have knowledge about Frashôkart, are of the race of these two kings, Minochehr and Hoshang. It is stated too in the scriptures that he who will reign again at the time of Frashôkart will be of the same Kayânian race, that is Kaikhushru² will at that time wield supreme authority over the nations of the world.

- 1 (१८३) Exposition in the good religion about those
kings that are the best of rulers and of those
that are the worst.

- 2 Be it known that the best king is he who is noble in glory, who creates divine faith among the people, who keeps the state ever prosperous, who sympathising with the afflictions of others makes the world happy and looks to the welfare of all, who is the source of delight to others,

1 As it is mentioned above that Kaikobad the chief of the Kayanian dynasty was descended from Faridun, so also in Ferdusi's Shah-Namah he is made to mention this his descent from Faridun in answer to an inquiry from the valiant Rustam.

ز تخم فروزون منم کیقباد
چو بشنید رستم فروزون مهر

پدر بر پدر نام دارم یاد
بخندمت فروزون آمد از تخت زر

Our prophet holy Zarthust has mentioned this Kayanian king's name immediately after Minochehr's as the first of this race of kings, in the 28th para of the Farvardin Yasht, as follows:

[illegible]

"We remember the holy spirit of Kaikobad."

2 Mention is made of the prophecy that at the time of Frashokereti or final renovation and Rista-khez King Kaikhushru will reign again, in the Zand-i-Bahman Yasht, the Pahlavi Jamasp-namah and the Bundahesh.

who bestows freedom upon man and shines far and wide by his philanthropy. The worst ruler is he who has an evil appearance, who loves evil and defends the ways of the evil doers, who encourages the godless, who keeps the world in distress, who debases his subject by his rule, who is the source of all evil and injury, who oppresses others as well as aids those who oppress the world, who weakens his subjects but gives strength to his enemies, and who renders the world helpless through his meanness. It is also said of those wise and far-seeing rulers that they magnanimously do charitable acts during their rule, they foster and maintain their subjects like their own children and raise them to a high level, they render their country renowned and beautiful, they adorn and embellish their countries, they subdue and outstrip their foes, they attain to a high order of wisdom, and practise all the earthly and heavenly virtues. Whilst bad rulers abuse their authority through mean motives, cause famine and starvation, weaken the people and tarnish their renown; the country fares badly under them, and their nobles and courtiers degenerate and become unhappy. They advance the enemies of virtue and degrade the righteous, and are wrong in their treatment of all the people.

(२१९) **Exposition in the good religion as to how man becomes powerful through glorious wisdom about finite and infinite time and how he becomes mortal or suffers pain during finite and infinite time.**

Be it known that in finite time (*i.e.* this world) man rises in the scale of existence and becomes glorious through

wisdom. In every matter man becomes able through leading a worthy life. Man is known to be powerful in all things by possessing glorious wisdom. Thus the divine who imparts to all the knowledge of the infinite time pertaining to the holy Auharmazd the source of creation (or the Creator of man), is well versed in all glorious wisdom. And men are enabled by means of this (knowledge) to lead heavenly lives during finite time.

- 3 The chief sinner (Ahriman) is doomed to suffer eternal pain during infinite time. Likewise the sinner is doomed to suffer pain after his existence in this world during finite time.

1 (۲۸۵) **Exposition in the good faith as to expecting rewards for good deeds done.**

- 2 Be it known that there are four cases of expecting rewards for good deeds done, *viz.*
- 3 *Firstly.*—It is not lawful if without knowing what constitutes a virtuous act one does an act which is not virtuous. But if in this way one does an act which is opposed to the faith he gets no reward whatever for his act.
- 4 *Secondly.*—One does not get any reward for an unwilling good act which he has done not because he liked it as virtuous but simply because he considered it as somehow virtuous.
- 5 *Thirdly.*—If a man be capable of doing personally a good act, knowing it to be such and desiring to do it, yet does not do it himself or has it vicariously done for him by another, he gets no benefit out of this act.

Fourthly.—If a person knowing an act to be virtuous 6
does not endeavour or wish to do it personally as he ought,
he gets no credit for the virtuous act done for him or on his
behalf. He ought to do willingly and zealously any act
that he knows to be virtuous; if he endeavours to do this,
he may hope to get due reward for it.

Two mental conditions are necessary for a virtuous 7
act: first to know by all possible means what act is virtu-
ous, and secondly to have the love of doing it; so that if a
person endeavours by all efforts to fulfil these he gets credit
for the virtuous act. Thus it has been ordained in the
Avesta that the man who exhausts all possible means of
doing virtuous acts, is to be ranked with the greatest
heroes.

Beside the four rules above given about virtuous acts 8
there are also four things which help in the efforts to do
virtuous act, *viz.*, wisdom, desire, ability and faculties.

(۲۸۹) **Exposition in the good religion about the 1**
fact that injury is done by man to evil spirits
owing to the frequent declaration to men
of the religious commandments originally
brought by Jamshid.

Be it known that it is owing to the religious com- 2
mandments of Jamshid that every thing is successfully
done, and that Frehibut and Aibibut and their evil deeds
are injured. These commandments aim to reform men
through divine knowledge. By this divine knowledge
they injure the followers of Frehibut and Aibibut who are
similarly minded to the evil spirits or Devs. Men always

triumph over the wrong-minded Devs owing to their
 3 possession of divine knowledge regarding religion. Men
 have to overcome vice by religious conduct. Therefore
 Frehibut and Aibibut should be weakened and men should
 4 live righteously. He is the best ruler among men who
 possesses much of divine wisdom, by which he is able to avoid
 and expel from everywhere the violent and wrong minded
 Druj. He leads men on the path of righteousness by cour-
 ageously having the religion expounded to them through
 wise and learned divines. Owing to the weakness of the
 source of all evil (*i.e.* Ahriman) the preaching of divine
 wisdom removed from all evil, has everywhere good effect
 upon men. Justice and religion continue to sway the
 5 world, and people become better through virtue. Under
 the rule of the kings before the time of Jamshid, owing
 to the lawlessness of Devs, godliness was weak and wicked-
 ness was powerful. The moral standard based on divine
 wisdom had fallen so low on account of the evil genius of
 the Devs, Frehibut and Aibibut, that men had become like
 beasts of prey. Owing to the absence of godly advice they
 had fallen into evil ways. Frehibut and Aibibut (*i.e.*,
 dishonesty and wickedness) having completely conquered
 them they had become lawless; and men sunk in irreligi-
 ousness being engaged in mere eating and giving and receiv-
 ing and other godless things. It then seemed that in this
 world divine religious knowledge had fled from men and
 evil inclinations had prevailed with them, that all righte-
 ousness had departed from this earth and the wickedness of
 Frehibut and Aibibut had become deep rooted among men,
 and that owing to all this the whole world had become
 6 vicious and desolate. By the wish of God Jamshid was

placed on the throne especially to prevent men from following the Devs, and to liberate them from the evil ways of godlessness and unrighteousness. Through the divine wisdom of the religion men can see their way to oppose the wicked Frehibut and Aibibut of the Devs; and it is owing to this wisdom that everywhere the Devs are vanquished by men and become helpless and weak. By the splendour of the divine religious wisdom wicked Frehibut and Aibibut are injured, and by this they are to be driven out from the world. And then peace and the brilliance and wisdom of age will become strong in this world which thus will become beautiful and happy and remain so. But when the divine superior dignity and aged experience are withheld from man, he is damned and his wicked race has to move in hell in the shape of Dev. Then he has no power whatever to overcome the Devs. These are rendered helpless and have to retire before the resources of dignified and God-fearing men. When the Devs are in an injured and defeated condition they have to fly helpless from men. Then the evil Dev keeps clear of mischief to men and Frehibut and Aibibut are weakened. Then also divine wisdom shines upon men and ideas of righteousness triumph upon this earth, and thus the creation of Anuharmazd is kept free from injury and damage. It is expounded in the faith that everywhere in this world the Devs were rendered helpless by the explicit religion of Jamshid.

King Jamshid spread the divine faith among men in order that they may make a beneficial provision for the soul which may have its pabulum in this world as well as the next, and that they may recognise every yazad and amesha-spand, as the religious commandments are the source of

every happiness to men. To keep men from following God and to start wrong notions among them is the eternally irreligious and lawless work of the wicked Frehibut and Aibibut.

- 1 (۲۸۷) Exposition in the good religion of the ten precepts of philanthropic Jamshid for the good of men and the ten precepts of Zohak the diminisher of creation against these ten good ones.
-

- 2 Be it known that the following ten precepts were given to men by their well wisher Jamshid, as originating divine wisdom, doing good to men, and as being consonant to religion and the will of God.
- 3 *Firstly*.—Men should consider and call Almighty God the Creator of this world and One who cannot do it any harm; and all should have faith in Him.
- 4 *Secondly*.—They should never think of the Dev or Ahriman on account of obtaining things necessary for worldly prosperity.
- 5 *Thirdly*.—They should think highly of religion among themselves and should trust in it.
- 6 *Fourthly*.—They should conduct themselves conscientiously in every matter and by such conduct should put Frehibut and Aibibut to shame.
- 7 *Fifthly*.—They should partake of food with other people in a brotherly manner.
- 8 *Sixthly*.—The father should encourage his children to receive such education as would fit them later to perform their duties as fathers in their turn.

Seventhly.—Those who deserve patronage (*i. e.* the 9
poor) should be patronised as one's own; and if they are
not satisfied with such patronage, then they should be ad-
monished.

Eighthly.—In order to be rewarded in the next world, 10
every one, should lay by large quantities of corn in his
house for feeding fat men as well as cattle.

Ninthly.—People should be admonished to remove to 11
a distance from the house dirt arising from keeping birds
sheep and goats lest men should be injured thereby.

Tenthly.—A sheep or goat should not be killed for 12
food before it reaches the age of four, for it is ordained
that their kind should be reared for four years. Therefore
they should be allowed during this period to grow in ap-
pearance and size; afterwards their number may be dimi-
nished (by killing for food).

(२८८) The ten precepts of the priest Zohak of the 1
Hebrew religion who is an injurer of God's
world, a diminisher of his Creation, and who
is wickedly inclined against the above ten
universally beneficial precepts of Jamshid of
the good faith.

Firstly.—Against the precept of Jamshid that the Al- 2
mighty is the creator and protector of the universe, Zohak
has called him the injurer of the universe.

Secondly.—Against the precept of Jamshid not to look 3
to the Dev as the bestower of worldly prosperity, Zohak has
advised men to worship the Devs as bestowers of all
worldly goods.

- 4 *Thirdly.*—Against the precept of Jamshid to hold justice as of high import among men, Zohak has spoken against justice and upright decision and has advised people to do injustice instead of justice.
- 5 *Fourthly.*—Against the precept of Jamshid to behave conscientiously in every matter, Zohak has advised people to act unrighteously and disgracefully in every matter.
- 6 *Fifthly.*—Against the precept of Jamshid regarding eating with people in a brotherly spirit, Zohak has advised people to be greedy and to lead lives like his own (*i.e.* selfish.)
- 7 *Sixthly.*—Against the precept of Jamshid to the father to encourage his children to receive such training as would enable them to perform their duties as fathers later Zohak has advised the father to do no such thing.
- 8 *Seventhly.*—Against the precept of Jamshid to patronise the poor as one's own, Zohak has advised the powerful to deprive such people of their presents and patronage.
- 9 *Eighthly.*—Against the precepts of Jamshid not to kill for food goats till they had reached a mature age, Zohak has taught people to kill such goats according to the Hebrew usage.
- 10 *Ninthly.*—Against the precept of Jamshid to remove dirty and malodorous things at a distance from men and cattle lest they be injured thereby, Zohak has specially recommended, according to the Hebrew religion, the bloody sacrifice of godly and pious men before the shrine of Devs.
- 11 *Tenthly.*—Against the precept of Jamshid to lay by corn in summer and winter for men and cattle, Zohak has advised people to be cruel and revengeful and to slaughter men.

have been called in the Avesta the lords of all men with bodies (*i. e.* mortals); and this means that they have complete authority over men. Just as God is the protector and by his good deeds the adorning of all men, so also He is the earthly king of all mortals. And every man can be the lord of his race. The reason of giving a man ruling power over his race is that by ruling over his fellow-creatures in a just manner he may lead them wisely, and may prevent them from going wrong by training them up to resist evil temptations; so that every one may be able to participate in the happy Frashokant (*i. e.* final reform) and may be governed in this world in the happy manner which is to come at the time of the final Doom. Owing to which the earthly king may become such a beneficent ruler over men's houses, villages, cities, and the whole world in the capacity of the omniscient, all-powerful, all-protecting God's representative, as He Himself is the benignant Lord of all his creation. It is the duty of the king to look well after the good of his subjects, and this duty is very virtuous as that of Jamshid the good monarch of this world. But if the king be a great evil-doer, he has the name of a bad monarch like Zohak.

1 (२१०) **Exposition in the good religion about giving our judgments thoughtfully and justly.**

2 Be it known that a man should not unless injured go
 3 as a plaintiff to any one for justice. If a man complain before a judge of having been injured by a minor there should be discussion before giving judgment and the minor should be protected from all possible harm.

That woman should be considered free and innocent 4
 who has committed adultery with a stranger but who is
 proved to have received no aid from other people to save
 her from the faithless man ; the reason being that she had
 received no help to resist the evil act forcibly done. If
 she be an unmarried woman and become a mother through
 such an act, great regard must be had for her reputation
 and modesty and her child should be held as born in wed-
 lock or through khetiodeth.

(१११) **Exposition in the good religion regarding the** 1
power of the All-merciful God to suppress any
thing which is injurious to the universe
where it may exist.

Be it known that God is intimately connected with 2
 the world and is kind to it as to his own born child. As
 a father does not injure his child and wishes that it should
 not commit any sins and should be virtuous, so God does
 good to his creation and does not injure or defile it. God
 loves his creation and tries to keep it at a distance from
 His opponent and enemy (Ahriman). For it is not by a
 child's loving father that it is injured but by the father's
 enemies. The wise and powerful Lord is not capable of 3
 harmful gifts. Neither does he injure any one without
 cause. Men cannot obtain liberation from the evil and
 restless Ahriman, and eternal happiness except through God.
 By his efforts to obtain final and eternal happiness man is
 saved from the defiled Ahriman, and gets the reward of the
 assistance of God. God has given to all men sufficient ability
 to save themselves from sin as well as from Ahriman the

source of their sins and woes ; owing to which every created being is known to be able to overcome Ahriman of evil origin.

- 4 Those priests who injure and corrupt the world and make all God's creation consonant with the usage of the Jewish faith should be made to know the wisdom of the All-merciful Lord, and should be admonished to desist from doing evil and harmful deeds and to do virtuous deeds.

1 (191) **Exposition in the good religion about immorality which is of evil origin.**

- 2 Be it known that the source of all morality is wise knowledge and of wise knowledge divine wisdom ; and God is the originator of divine wisdom in Creation.

- 3 The source of immorality is false knowledge, and of false knowledge the wrong wit of Angromainyu. The wrong wit of Angromainyu gives birth to immorality, and it does not do good in this world but harm. Again every law of Auharmazd is the originator of morality and by the lustre of morality is the exposers of the evil results of following the Evil One. And this good origin of it increases virtue by its innate goodness.

- 4 That which is of evil origin increases evil by its innate evil. Among various kinds of knowledge that which belongs to divine wisdom is virtuous ; that morality which is connected with divine wisdom is good owing to knowledge. Those things that rise from morality are virtuous in this world and in the next ; and they are useful for the next world. The increase of virtue in this world is owing to morality.

The source in divine wisdom is an excellent thing for 5
all virtues, and man is possessed of all virtues through it;
he becomes good through virtues originating in divine
wisdom.

Man does evil owing to the wrong knowledge of the 6
evil-minded. That which is of false knowledge is immoral
and by this immoral false knowledge does evil. The result
of immorality is a miserable and vicious existence. The 7
evil-doer is miserable in this world and in the next. The
injury and misery of this world and the next (*i. e.* bodily
and spiritual misery) is owing to evil immoral men. The 8
best result of false knowledge which is the origin of all evil
is trouble and annoyance; and an immoral man is subject
to all miseries owing to this; and the cause of all his mis-
eries is this false knowledge.

The religion of those priests who belong to a faith of 9
rich (*i. e.* divine) origin, is moral. The man of evil origin
is owing to his wickedness called wicked. He who is moral
(*i. e.* possessed of the virtues of Spentomaiyu) is called the
vanquisher of Angromaiyu (*i. e.* the curber of Ahriman)
without any evil to himself.

(११२) Exposition in the [good religion regarding the 1
fact that evil is seen among people where
virtue [exists.

Be it known that owing to the man who is obedient 2
to God and of pure thoughts, where there be a man of
impure thoughts, he too becomes pure; and thus impure
thoughts remain nowhere. He who is free from evil has 3

no evil in him. A moral and pure-minded man does not become evil and vicious. As long as creation exists moral vice does not appear in the thoughts of people. That which is of evil origin cannot become pure and virtuous. For how can evil origin be good? And goodness which is the origin of men of divine origin (*i. e.* of Auharmazd) cannot be declared and published by that evil origin. And how can that which is the source of good to all men can be also the source of miseries?

5 Those priests who disseminate vice among men are morally blind. How can the religion defiled by eternal evil be like the religion of the pure in thought? How can the impure thoughts of the demon which make for evil improve into pure and clean virtues? That religion is called free from vice which is moral.

1 (۲۹۴) **Exposition in the good religion about the desire of God that men should everywhere recognise Him and the corresponding desire of men to know Him.**

2 Be it known that God wishes that men should know Him. For this reason the person who has the ability to give men knowledge about God is called in the good religion a chief and excellent adviser. The need of preaching about the knowledge of God is not for immortal men (*i. e.* those who have been saved from the tortures of hell); but to those other men who are defiled by the evil power of greed, lust, sloth and other injurious vices, and who possess no knowledge about their Creator the leaders of the faith

should teach the knowledge about Auharmazd. Divine wisdom gives an idea of the protecting power of the Creator to the man who has been perverted by the devil. And men receive the benefit of this divine wisdom from their preceptor the priest.

On him who teaches divine wisdom to men God bestows for this purpose the strength of knowledge; owing to which strength the teacher is not injured by evil thoughts and other like things. 3

Those priests who injure men and render them unhappy by false ideas and other evils do not possess the ability to teach divine wisdom and to expound morality. But they teach men to live without morality and to commit sins. Their religion is injurious to men. 4

The man who possesses the knowledge about God and does good deeds cannot be called irreligious or ignorant of God and fond of sin. 5

(190) **Exposition in the good religion about the five vices of the Evil One (Ahriman) which destroy virtue among men who should save themselves from them and render them powerless.** 1

Be it known that the five vices of Ahriman are the destroyers of virtue in every man. Men become tyrannical owing to them. These five are, *viz*: the thought of injuring men—of cheating them,—of rendering them miserable—of wishing ill to them—and magic. Men should get rid of these. The thought of injuring men increases through 2 3

- greed; of deceiving them, through the nature of the Demons; of rendering them unhappy through revenge;
- 4 of wishing ill to them through envy; and magic increases through evil intentions. The thought of injuring others is rendered harmless by increasing self-content. Again by increasing the virtue of self-content the vice of greed is removed; and thereby the evil ability of Druj becomes helpless.
- 5 The man who is inclined to deceive others should think much within himself of doing virtuous acts, so that by strengthening the virtue of doing good acts publicly within men, this vice is weakened, and the man's
- 6 inclination to deceive remains dormant within him. The man who is disposed to render men unhappy should give prominence within himself chiefly to the virtue of benevolence and of taking care of others, so that by this the vice of revengefulness is weakened and the power of the vindictive Druj is rendered harmless.
- 7 The man who is inclined to wish ill to others should nourish strongly within him obedience to God; for by the strengthening of the virtue of obedience to God the vice of envy is injured and the evil of the Druj becomes weak.
- 8 The man given to magic should strengthen especially good intentions or the thought of loving people well; for by this the vice of the evil eye or the intention of doing harm to people is injured and the power of the Druj of magic is
- 9 weakened. He who explains the abovementioned things with zeal to wise and religious inquirers injures by his act these five Drujs (*i. e.* the above five vices.) This man deserves well of the good faith by this his religious act. He becomes the saviour from the misery of tyran-

nical darkness, and becomes related to the Supreme Virtuous One (*i. e.* God).

(199) Exposition in the good religion about the supremacy over men. 1

Be it known that the man is noble in person whose desires are ruled over by God. He improves himself by humility when he rises in rank by his wealth and good deeds. (He is like) the rider who by means of the reins takes his horse backwards and forwards, and the skilled rider who is strong in guiding an obedient and trained animal. Again (he is like) a skilled rider whose object is to free himself from his opponent and by skilfully guiding his horse to vanquish him; and a vigilant rider who takes his horse into the fray and brings him back uninjured owing to his skill. On the other hand he who is evil-minded injures himself and benefits his enemies by his evil wishes, and is lowered in the eyes of all; and is like a clumsy rider who takes his horse near the enemy to be killed himself. 2 3

(199) Exposition in the good religion regarding the object of the work of the good religion which consists in believing in Auharmazd. 1

Be it known that the object of the work of the Masdayasnian faith is to prevent unconscientious and disgraceful acts among people by making them conscientious; and by this to free them from hell and render them happy. Again Auharmazd has revealed the Mazdayasnian faith in order to 2

injure Ahriman and thereby to give happiness to the world. It is his object through this faith to make people pure by saving them from Ahriman, and to beautify his Creation in various ways by giving it a knowledge of the final state. Man obtains the honest aid of all the Yazads by thinking of the one God. Those men who have the two vices of Frehibut or unconscientiousness and Aibibut or profanity
 3 possess the evil power of the defiling Ahriman. Auharmazd prevails by this conscientiousness of men. By Frehibut man is unconscientious, by Aibibut he prevents Auharmazd's creation from being conscientious. The man who keeping himself aloof from Frehibut behaves conscientiously, and by conscientiousness keeps Aibibut at a distance from him, saves himself from all harm by his foresight in accordance with the Mazdayasnian faith. Man becomes virtuous through the sacred religion. In this connection it has been asserted by the heads of the faith that conscientiousness creates a liking for the good or Auharmazd's faith. Whilst Frehibut and Aibibut create between them a liking for the faith of Ahriman.

1 (२१४) **Exposition in the good religion about the wisdom which frees men from sin and obtains for them the experience of age.**

2 Be it known that the wisdom by which Auharmazd's entire creation has to obtain freedom from sin and become wise through virtue, consists in understanding the mysterious power of God. Again by obtaining the knowledge about the mysterious power of God they all remain in communion with the Yazads. The defiling Ahriman

diminishes the number of the followers of God's religion. That man shines with the divine lustre who gives men purity and absolution from sin.

(199) Exposition in the good religion about that man 1
 being faultless who on every occasion improves and adorns his fellow men by telling them to believe in the writings of this good faith.

Be it known that the safe man (*i. e.* who lives without 2
 fault in this world) is he who graces and edifies his fellow-men by belief in the writings of the good faith. The benefits of the good faith are owing to the pure ideas of this religion. That man who is a lover of the faith and always keeps it in mind is unselfish, and obeys the commands of the heads of that faith; and by receiving his religious education at the hands of learned doctors of the faith, he sheds lustre upon the sacred writings.

(200) Exposition in the good religion about that man being 1
 unconscientious who possesses the skill of the immoral Druj and fights on the side of the sinful Ahriman. And the man who is connected with the evil one fights with the support of the Druj. Again a man may be connected with the evil Druj but may not be so with Ahriman; a man may not be connected with the immoral (Druj) and may be so with Ahriman; and may not be connected with either the immoral Druj or Ahriman.

Be it known that the man who aids unwise and wicked 2
 conduct like that of the unconscientious Druj and evil

Ahriman fights with the assistance of the defiling Ahriman.

- 3 The man who possesses the power of the demons wages satanic war in this world with the aid of the evil Druj.
- 4 The man who is connected not with the evil Druj but with Ahriman is a still greater cause of disturbance in the world.
- 5 The man who is not connected with Ahriman is charitable to those who deserve charity and does other good deeds.
- 6 The man who is connected neither with the evil Druj nor with Ahriman is a follower of Auharmazd's Mazdayasnian faith and recites the sacred mǎthras.

-
- 1 (२०१) Exposition in the good religion about the man who inspires zeal for religion.
-

2 Be it known that the man who freely gives religious knowledge is the priest of the faith; as long as he inspires zeal for the faith among people he receives a good income from God. But if such a priest withhold the free knowledge of religion and stop such work, he is damned in the next world and goes to hell.

3 As long as a man is possessed by the spirits or minds of the faith, these guide him in this world and provide for him in the next. The man who is possessed by the good spirit or mind reaches through him the realms of Light; whilst he who is possessed by the evil goes through him to the regions of Darkness. Therefore men should propitiate the good mind or Spentomaiyu and injure the evil or Angromaiyu, so that thereby he may obtain the kingdom of bliss.

(۳۰۱) Exposition in the good religion about the ideas 1
of justice of the judge of this world and of
the Judge of the next.

Be it known that the Judge of the other world inquires 2
 into the reason why a man should be saved from hell and
 not damned ; with his penetrating lustrous eyes (or spiritual
 instinct) he sees this, as well as knows the man who cares
 for his soul, and who possesses the evil desire of Angro-
 mainyu, who is thievishly inclined, who speaks the truth
 and who is a liar.

The judge of this world absolves men and acquits 3
 them from punishment after hearing evidence. For he
 does not see everything and has not a perfect understand-
 ing like the Judge of the other world who sees everything
 clearly by his spiritual eyes or instinct. He is thus an
 imperfect judge and is obliged to hear the witnesses of the
 plaintiff and accused, and to decide accordingly by this rule
 of evidence who should be acquitted and who punished
 by law.

(۳۰۲) Exposition in the good religion about the precepts 1
which concern the safety of life.

Be it known how essential to the miserable are the 2
 words about the safety of life. For the kings of Iran used
 to recommend these three things for the benefits of the
 subjects of those kings with whom they were fighting at
 the time.

First the virtue connected with man's life (or pro- 3
 tecting their lives); secondly, giving pasture to cattle; 4

5 thirdly, giving proper food to the soldiers that they might be in good condition.

6 The first to recommend these excellent things was the God-worshipping king Minochehr of Iran. He recommended the philanthropic practice of keeping the prisoners of war well according to the precepts of the faith, of feeding the cattle lest they starve, and of giving proper food to soldiers that may remain in good condition. By this king's charitable recommendations for the benefit of the enemy's soldiers, the Iranians were victorious over other nations.

7 Why should it not be virtuous to save men's lives according to the true precepts of the faith?

8 Why should it not be lawful to feed the cattle to keep them from starving?

9 Why should not the people be held benefited if provisions be bought from the evil forestallers of these things and given to the soldiers who protect the people.

1 (२०४) **Exposition in the good religion about regular virtue.**

2 Be it known that regular morality is through truth. Those who are lovers of truth are doubtless the great helpers of mankind, have foresight and are obedient to the omniscient Lord.

1 (२०५) **Exposition in the good religion regarding the protection and salvation of men.**

2 Be it known that it is not possible for a wary man to lead life in this mortal world without fear. For though he may

live without fear of tigers and other wild beasts, yet he cannot live without fear of robbers, armies, of Ashmog the preacher of the false faith, or of an evil monarch. Supposing that a man may live without fear even of these yet owing to the demon of death and other unseen mortal dangers he cannot live without fear. But mortal man will be enabled by God to live without fear in the endless time of the future Renovation. For the man who becomes free in this mortal world will be so at the time of the renovation. In this world men live good lives by the triumph of godly ideas (that is by the spreading of such ideas in the world.)

(r-v) Exposition in the good religion regarding the protection and salvation of men.

Be it known that a man is saved from hell by his receiving from the doctors of the faith excellent education and instruction about the soul and purity. A man's body is protected in this world by philanthropy and by that good monarch who makes people happy. Philanthropic men are of three kinds as follows:—First, the religious philanthropists who are such owing to their love of the religious reward. Second, the pure philanthropists who do good to their fellow-subjects through love. And third, the philanthropists to trustworthy persons who are so through zeal and love. Those who are philanthropists of neither of these three kinds are called bad philanthropists.

1 (P. v) Exposition in the good religion about best and worst among men.

- 2 Be it known that a person is the best among men owing to his knowledge of the good faith. For purity has been called the best quality of the soul and by it a man is saved from hell; and a man reaches heaven especially through knowledge of the good faith.
- 3 A person becomes the worst among men owing to his ignorance of the good faith.
- 4 Those among the kings of the wicked who are also their priests are considered the equals of Angromainyu. For the same reason the wicked priest who is devoid of the divine knowledge of the Mazdayasnian faith is considered in the faith a man of wicked understanding.
-

1 (P. 8) Exposition in the good religion about remembering the spiritual Yazads for obtaining spiritual assistance.

- 2 Be it known that a man receives signs of favour from the invisible Yazads by remembering them; and such a man assisted by the Yazads remains supreme in both worlds. And we are informed of Zarthust's wish for which he prayed to the Yazads thus: Grant me that I may become a good leader in this world, (and a propagator of the Mazdayasnian religion)!
- 3 By remembering the evil spirits a man gets assistance from the demons and thereby becomes very wicked in both worlds. Thus, for instance Zohak, descended from

the world destroying Taj, having remembered the Dev Heshma, received from Ahriman venomous horn-shaped serpents on the shoulder bones below the neck¹

(۳۰۹) Exposition in the good religion regarding the great power of the chief Zohak who injures men's soul. 1

Be it known that Zohak had greater power over men in these two ways. First he was possessed of the full strength of the knowledge of the false faith. Secondly, he injured men's zeal for diligence. He had a twofold wicked power which assisted him. First, he had the evil genius of his commander Angromainyu, and, secondly, evil slothfulness which destroys diligence, was on his side. 2 3 4 5

(۳۱۰) Exposition in the good religion regarding the fact that all virtues arise in man through the Mazdayasnian religion; and that owing to the evil faith of the Jews all vices arise in man. 1

Be it known that all good qualities continue to arise 2

1 It is mentioned in the Shah-Namah that Satan in human guise became the cook of Zohak who being much pleased with his culinary skill showed his willingness to grant any request made by him. Whereupon Satan desired to kiss Zohak's two shoulders which being kissed, lo! two horn-shaped serpents sprang forth from both of them. Firdusi alludes to this in the following verses:—

بفرمود تا دیو چون جفت اوی همی بوشه داد بر کتف اوی
 چو بوشید و شد بر زمین ناپدید کس اندر جهان این شکفتی ندید
 دو مارسیه از دو کتفش برست غمین کشت و از هر سوئی چاره جست

In the sacred Avesta Zohak is called three mouthed, three-headed and six-eyed, etc. If we do not take these epithets to apply metaphorically to his inherent evil nature, and take it to allude to those two serpents, the Avesta confirms what is said here in the text.

in this world from the Mazdayasnian faith; and all wickedness has been known to arise through the devilish faith of the Jews. Thus the world becomes better through the Mazdayasnians and gets ruined through the Jewish abomination.

3 Men acquire contentment, diligence, zeal, obedience to God, modesty, dignity, power of cherishing, morality, wisdom, courtesy, magnanimity, charity, truth, faithfulness, good intentions and other good qualities by the divine wisdom of the Mazdayasnian faith. And a man possessing this improves the world.

4 Avarice, revengefulness, slothfulness, idleness, pride, obstinacy, insolence, envy, immorality, ignorance, selfishness, disobedience, indifference to religion, miserliness, falsehood, ingratitude, evil intentions and other vices arise through the Jewish abomination which by its false knowledge and weakness injures the world.

1 (२११) Exposition in the good religion about the king who improves his subjects for happiness in both worlds; and the king who injures his subjects.

2 Be it known that the king who improves his subjects or happiness in both worlds is a spotless ruler in this world. That king who for protecting his subjects by the strength of religion propagates indefinitely divine wisdom, renders by this act the universe prosperous; he obtains heavenly bliss, and the renown of age and virtue.

The king, who gives pain to his subjects, diminishes the happiness of this world and is for ever in league with the misery of the next world and the vices of hell.

(२१२) Exposition in the good religion as to the first man who was the beloved of God; and as to His messenger.

Be it known that the spiritual Yazads were the first to
 reveal and expound God's faith to Gaiomard in this created
 world.¹ Again this revelation and exposition were made a
 second time for Mashya and Mashyoi.² And the mes-
 sage of this religious advice was sent to Siamuk the son
 of first Mashya and his descendants through Behman and
 Sarosh. And for the edification of the nations of the earth
 this message of revelation was taken from Persia over the
 seas to other pious men in a regular sea-faring ship of the
 shape of a cow, called "Sarsvak-Gai."³ It was also
 carried by land to various places, so that all mortal men
 inhabiting this entire earth may become perfectly
 acquainted with this religion.

1 *Vide* Farvardin Yasht, 24 para. and 87 Section for the authority of this fact.

2 On the authority of the Avesta it is mentioned in the Bundahish that:—

[illegible]

Ahurmazd said to Mashya and Mashyoi : You being men are the parents of the world ; as I have endowed you with the excellent idea of prayer to me, do religious works with humility, think good thoughts, speak good words, and do good deeds, and do not worship demons.

3 *Vide* for an account of this, the Bundahish ed. Westergaard p. 45.

- 1 (𐬀𐬵𐬌𐬎) **Exposition in the good religion about man's connection with the Mazdayasnian faith being for the acquisition of divine wisdom.**

2 Be it known that the reason of man's accepting the Mazdayasnian faith is respect for divine wisdom. The excellence of divine wisdom is made known by the words of this faith. Likewise this Mazdayasnian faith is the strength of divine wisdom. And for this reason the words of the Mazdayasnian faith are the words of divine wisdom. The words of divine wisdom about those that now exist, those that have existed and those that shall exist in the future, are all contained in this faith. Thus divine wisdom is the Mazdayasnian faith itself. And this faith itself is the divine wisdom about those that are, shall be and have been. The man who is the reformer in this mortal world, by virtue of the strength of the truth and goodness of the Mazdayasnian faith, of those that prevail by the evil faith, is a real participator in the thoughts, words and deeds of the men who are reformed by the good faith. When this mortal world shall reach in every way the state of truth and goodness, the Drujs shall become helpless by this; and the evil power of Angromainyu the leader of these Drujs shall be broken in the world; and at the time of Frishokereti or final renovation the entire creation of Auharmazd shall become virtuous for ever.

- 3 Those priests who do not accept this divine religion do not work for good having not obtained divine wisdom; but having chosen Druj (or the power of false knowledge) their religious precepts depress divine knowledge and spread false opinions. Their faith is devoid of the precepts of

divine wisdom and of the ideas of Auharmazd. They are evidently the servants of the false one (or Varun) and the followers of Druj (or Angromainyu.)

(२१५) Exposition in the good religion about the source of 1
 virtue and vice. The virtuous becomes such by zeal
 for good; whilst the vicious becomes of evil passions
 by evil zeal. The wicked are the followers of the
 evil One or Angromainyu.

Be it known the virtuous man always remains in the 2
 side on Yazad and the vicious always on the side of the
 demon. The Yazads are always for making men virtuous; 3
 and the demons for making them wicked. A man be- 4
 comes wicked by being perverted from the good Yazad to the
 evil Demon. Thus the soul of the follower of Yazad is vir-
 tuous through piety, and that of the follower of the demon
 is wicked through sin. Those that are wicked are the
 followers of that sinful Angromainyu; whilst those that are
 virtuous follow the holy Spentimainyu. For the virtuous
 man is such owing to good health, youth, liberty purity,
 cleanliness, diligence perseverance, charity, truth and other
 good qualities. Whilst the vicious man is such owing to
 illness, senility, wretchedness, filthiness, idleness, want of
 occupation, miserliness, falsehood and other evil qualities.
 For this reason the manner of all wicked men is consi-
 dered opposed to that of the virtuous. Therefore it is in-
 cumbent on men at once to give up this path of wicked-
 ness. And likewise to remove *Guspands* and other kinds
 from contact with this wickedness. The wicked should be

converted to the good faith and the followers of the good faith should be quickly turned away from vice that they may do good deeds.

- 1 (२१०) Exposition in the good religion about the man of fore-
sight being a profitable leader of men by his saying
wise words to him who willingly listens to them.

2 Be it known that the man of foresight is bound to say words required to guide his race with profit in this world to the disciple who comes near him willing to listen to such words. But if the wise man of foresight desist from giving to the world the benefit of his wisdom owing to want of such disciples, he is like the gardener who allows his garden though it is well watered to lie useless and barren without
3 making it yield vegetables and fruit. By the approach of disciples able to learn wisdom towards the wise man of foresight, sweet wisdom continues to flow in this world to the profit of all like beneficent water.

- 1 (२१५) Exposition in the good religion about the soul being kept fresh, and the body being preserved by eating and drinking.

2 Be it known that the soul works for its immortality by improving the mortal body. The body is kept strong by food and food is necessary for the strength of the body¹

1 It is ordained by God in Vendidad III Fargard 33 para. that :—

[illegible]

Indeed every mortal created being lives by food and dies without it ; strength ebbs away without food. Without food none can be fit to do virtuous deeds, be prosperous and have the gift of children.

without food it becomes resourceless and languid. In the 3
 absence of food it is vanquished by hunger. The man
 who keeps it from eating and drinking, which are the
 gifts of Khordad and Amerdad, takes from it the energy of
 movement. Food helps it to resist the attacks of hunger.
 When the body does not get its share of eating and drink-
 ing, the gifts of Khordad and Amerdad, and is not aided
 by food it succumbs to the attacks of hunger and becomes
 languid. And the soul cannot improve the body which
 without this improvement must die.

(r'IV) Exposition in the good religion as to how men's life 1
 becomes eternally unhappy and eternally happy.

Be it known that men's life becomes eternally miser- 2
 able by communion with the evil Ahriman; and their final
 habitation is the infernal regions of Ahriman (or Hell).
 The communion of Ahriman with God's created beings is
 owing to their not being able to resist him. Ahriman's conti-
 nuous intercourse with men in infinite ways is for rendering
 them eternally unhappy. Men may hope to be happy at the
 time of the final renovation (or Frashokant) by resisting
 the evil and damning designs of Ahriman. Thus finally
 Ahriman himself becomes miserable.

Men obtain eternal happiness by leading lives in com- 3
 munion with the Ameshashpands, and by attaining the
 happy regions of Satarpaya, Mahapaya and Khurshedpaya.
 Those who give this boon to the peoples of the world are
 the prophets and kings who always preach to them about
 Frashokereti or final renovation and prepare them for it.

- 1 (२१८) Exposition in the good religion about the power of death and sin to do harm.
-

- 2 Be it known that the harmful powers of death and sin are in this wise. He who is subject to death is acquainted with sin. Death carries on its war in a quiet unobserved way. Every man in this world has a tendency towards death and sin. A notable instance of this is Zohak who in spite of his knowledge of the religion of God was seduced by the guile of Ahriman to death and sin. And he was known to have wilfully, short-sightedly, and unnecessarily rendered men's lives miserable.
-

- 1 (२१९) Exposition in the good religion about the final triumph of Spentomaiyu over Angromaiyu being through his superior strength.
-

- 2 Be it known that the final triumph of Spentomaiyu over Angromaiyu is by his sufficient superior strength. For Spentomaiyu is above Angromaiyu by his superior strength of resources, Angromaiyu not having the knowledge of obtaining his final salvation cannot provide for it in time.
-

- 1 (२२०) Exposition in the good religion about man getting good reward for protecting good men from the harm and injury of bad men, and for keeping them pleased; and about man getting severely punished for patronising and pleasing those wicked men who do harm to the good.
-

- 2 Be it known that the reason of protecting and pleasing every good man is that by keeping many evil men from

doing evil things and by gratifying them these may be made to behave better. And the reason of inflicting pain and punishment upon many a wicked man is that he does not behave properly. Just as the reason of rendering every good man better fitted for future happiness rather than punishing and injuring him is obvious, so the reward of protecting good men from the harm of the evil and of keeping them pleased is very high. Whilst the punishment is great of protecting and pleasing the wicked that they might harm the good.

(३२१) Exposition in the good religion about good wishes or blessings, and evil wishes or curses.

Be it known that the effects of blessings and curses 2
are felt at their proper time. Blessings are for those
works that deserve them; and curses are owing to cursed
works. The effects of blessings or curses are felt at the
proper time by the man who by his works has deserved the
one or the other. Blessings should be given to the man
according to his deeds. Feridun was great among those
that blessed and also among those that cursed. For
before Neryosang¹ he prayed to God as follows:—

1 NERVOSANG—In the Afrin-i-Ardafarus and the sacred book of the Atan-
nyias, the fire Neryosang is reckoned as the most excellent of all. In the de-
scription given in the Bundahish of the five kinds of fires, this fire is not
mentioned.

But in the Atas-nyias it is said to be of royal descent *e. g.*

.နိဝါဏသုတ် .နိဂြိုဟ်နာမ .နိဂြိုဟ်ဗျာဓိသုတ် .ဗျာဓိ .ခါတိယ .နာဋက .ကဗျာသီလက .နိဝါဏ
 ခိ .ကဗျာသီလက .ကဗျာသီလက .နိဝါဏ

" Among all fires the first is the fire of royal descent of Neryosang Ijad the follower of Auharmazd."

O God! make me prevail over those Western rulers, (*i. e.* grant me the valour to defeat Toor and Selum the kings of Turan and China.) May they be deprived of their rule. May the glory obtained by each of my sons through my blessings depart from them!" They felt in due time the effect of this grievous curse.

- 3 The same Feridun had thus given his blessings to these sons in giving them royal authority: "I am your king: and I have bestowed this wealth upon you. As long as you do not depart from the righteousness of the Yazads (or, as long as you act according to my precepts which are God's), so long I shall grant you every thing however rich you may demand. And may you enjoy in peace all the wealth that you may receive hereafter." Thus it is clear he who can bless, may also curse. Again the man who blesses may also feel the effects of curses as well as blessings. The blessings of a good man benefit him who

In the Pahlavi comment on this sacred text the phrase "of royal descent" is thus explained: the family and progeny of dignified and brilliant rulers, kings, and holy and aged men are redeemed from evil state by the Godlike splendour and lustre of the Ijad Neryosang.

۱۵۱ ۱۴۳۳ ۱۳۴۵ ۱۳۲۷ ۱۳۰۹ ۱۲۹۱ ۱۲۷۳ ۱۲۵۵ ۱۲۳۷ ۱۲۱۹ ۱۲۰۱ ۱۱۸۳ ۱۱۶۵ ۱۱۴۷ ۱۱۲۹ ۱۱۱۱ ۱۰۹۳ ۱۰۷۵ ۱۰۵۷ ۱۰۳۹ ۱۰۲۱ ۱۰۰۳ ۹۸۵ ۹۶۷ ۹۴۹ ۹۳۱ ۹۱۳ ۸۹۵ ۸۷۷ ۸۵۹ ۸۴۱ ۸۲۳ ۸۰۵ ۷۸۷ ۷۶۹ ۷۵۱ ۷۳۳ ۷۱۵ ۶۹۷ ۶۷۹ ۶۶۱ ۶۴۳ ۶۲۵ ۶۰۷ ۵۸۹ ۵۷۱ ۵۵۳ ۵۳۵ ۵۱۷ ۴۹۹ ۴۸۱ ۴۶۳ ۴۴۵ ۴۲۷ ۴۰۹ ۳۹۱ ۳۷۳ ۳۵۵ ۳۳۷ ۳۱۹ ۳۰۱ ۲۸۳ ۲۶۵ ۲۴۷ ۲۲۹ ۲۱۱ ۱۹۳ ۱۷۵ ۱۵۷ ۱۳۹ ۱۲۱ ۱۰۳ ۸۵ ۶۷ ۴۹ ۳۱ ۱۳ ۵ ۱

۱۵۱ ۱۴۳۳ ۱۳۴۵ ۱۳۲۷ ۱۳۰۹ ۱۲۹۱ ۱۲۷۳ ۱۲۵۵ ۱۲۳۷ ۱۲۱۹ ۱۲۰۱ ۱۱۸۳ ۱۱۶۵ ۱۱۴۷ ۱۱۲۹ ۱۱۱۱ ۱۰۹۳ ۱۰۷۵ ۱۰۵۷ ۱۰۳۹ ۱۰۲۱ ۱۰۰۳ ۹۸۵ ۹۶۷ ۹۴۹ ۹۳۱ ۹۱۳ ۸۹۵ ۸۷۷ ۸۵۹ ۸۴۱ ۸۲۳ ۸۰۵ ۷۸۷ ۷۶۹ ۷۵۱ ۷۳۳ ۷۱۵ ۶۹۷ ۶۷۹ ۶۶۱ ۶۴۳ ۶۲۵ ۶۰۷ ۵۸۹ ۵۷۱ ۵۵۳ ۵۳۵ ۵۱۷ ۴۹۹ ۴۸۱ ۴۶۳ ۴۴۵ ۴۲۷ ۴۰۹ ۳۹۱ ۳۷۳ ۳۵۵ ۳۳۷ ۳۱۹ ۳۰۱ ۲۸۳ ۲۶۵ ۲۴۷ ۲۲۹ ۲۱۱ ۱۹۳ ۱۷۵ ۱۵۷ ۱۳۹ ۱۲۱ ۱۰۳ ۸۵ ۶۷ ۴۹ ۳۱ ۱۳ ۵ ۱

This fire Neryosang was first enthroned as a sacred element symbol and on a mountain with great ceremony by king Hoshang the first of the Poshdadian line. And this ceremonial feast was called by King Hoshang "Jasan-e-audeh جشن سده ; but this latter phrase is an error in Persian for "Jasan-e-shideh" جشن شیده, as the Persian word شید meaning lustre or light comes from the Avesta word "khshaiti." Ferdusi has mentioned this in his Shah-nameh thus.

همین آتش انکاه قبله نهاد
پرستید باید اگر بخردی
بسی باد چون او دگر شهریار

که او را فروغی چنین هدیه داد
بگفتا فروغیست این ایزدی
زهوشنگ ماند این سده یادگار

deserves them; in the same way his curses are also harmful. When a man from being blessed becomes evil then only he deserves to be cursed. He becomes miserable by the propriety of the curse and has to suffer pain and injury. Whilst a deserving man remains good and pleased.

(۳۲۲) Exposition in the good religion about that prince succeeding to the throne who is the legitimate child of royal blood. And the child that is not of royal descent has no right to the throne. 1

Be it known that the prince born in wedlock of royal blood is very nearly related to the throne. Just as the produce of the ground obtained by the cultivator's own labour and implements belong justly to that cultivator, so the royal house of Feridun the descendant of Athwian is worthy to rule over the world. And a prince not belonging to this house by birth cannot be a king. For how can the produce of a land not belonging to one, be justly called his own? In the same way a natural born son is not legitimate. That man who assists the evil Prince of Darkness (Ahriman) is incapacitated from being a king. Just as the wicked descendants¹ of the house of Athwian are not born to rule over Iran, so also the progeny of the life-destroying Zohak are not of a royal race. 2 3 4

1 i. e. Tur, Solum, Afrasiab, Arjasp and others.

- 1 (۳۲۳) Exposition in the good religion about the lasting happiness and unhappiness of living men; and the evanescent happiness and unhappiness of the lifeless.
-

2 Be it known that the lasting happiness of living¹ men is the happiness in this world related with that of the next. And the evanescent happiness of the lifeless¹ is earthly happiness having no relation to happiness of the next world.

3 The lasting unhappiness of living men is earthly sorrow connected with the uncertainty of the next world. And the evanescent sorrow of the lifeless is earthly sorrow not relating to the uncertainty of the next world (or without any care for the next world.)

- 1 (۳۲۴) Exposition in the good religion about the final effects of the rule of the good ruler and of that of the bad.
-

2 Be it known that the effect of the rule of the good ruler is happiness, freedom and greatness. And through justice the people become good under him as under king Jamshid.

3 The effect of the evil rule of the bad ruler is injury through injustice and repentance. And such a ruler does harm to the people of the world like Zohak mentioned in the sacred writings.

1 By living and lifeless are meant here religious and irreligious men.

(११०) Exposition in the good religion about the evidence that 1
the Mazdayasnian faith is the word of God.

Be it known that of the many evidences of the Maz- 2
dayasnian faith being the word of God these three are the
chief:

First that it contains perfect wisdom. Second, that 3-4
it contains more of the truth than other faiths. Third, 5
that to him who is anxious about religion it gives a com-
plete knowledge about the existence of God.

(१११) Exposition in the good religion about the king's reform- 1
ing and guiding those who have been perverted from
the divine faith.

Be it known that all creation is regular through the 2
gift of the Creator. Anharmazd is the bestower of life to
men in this world. And the good ruler who keeps men
regular and able is the king of cities. About the king's
method of dealing by law with those who have turned
away from both these (*i. e.* God and king) it is expounded
in the religion that the king should aid people with good
intentions and to punish those with evil intentions. And
by creating a taste for wisdom to give these men the
knowledge about immortality. And by doing this and
keeping them from having the evil knowledge of the
wicked Varun to keep them under control. Men have to 3
become glorious by virtuous disposition and religious
knowledge, and by such disposition and knowledge they
have to save themselves from hell and to obtain the happi-
ness of heaven. By the corruption of good disposition 4

and religious knowledge, the man of a wicked disposition
 5 and false religion is damned. A man gets respect and
 glory among men through charity, by which the world
 6 becomes easy and happy. Want of charity and miserliness
 is a vice among men; and through these the world is dis-
 7 tressed. The happiness of the world is increased when the
 king renders his subjects happy; and then the world pros-
 8 pers. By his thought of inflicting pain the happiness of
 9 the world is jeopardised, and the world languishes. A
 liberal and charitable king is like wind, ordinary clouds,
 and clouds charged with rain, in the physical world, which
 do so much good to the earth and keep it fresh. To guide
 all men by the power of this world and the next is by
 "rendering happy those who are miserable," as is said in
 the first paragraph of the Pargard of Spand Nask.

1 (۴۲۷) Exposition in the good religion about the communion
 of men with all the Yazads and about his separation
 from them; and about his connection with the
 demons and the reasons of his separation from them.

2 Be it known that the communion of men with the
 Yazads is through their friendship with these; and they
 separate and their friendship is dissolved when avarice,
 anger, envy and revenge prevail among them and when
 they are deprived by the demons of the wisdom of the
 Yazads.

3 The union of the demons with men is for harming
 mankind. But when these men break their connection
 with those demons for redressing the injuries, and for ob-
 taining the love and favour of their protecting Yazads, these

Kaiyanian, they received wisdom and good advice from the Yazads, owing to which they protected the lives of their subjects virtuously and fearlessly, and preserved those virtues which would be of great use to men for the final renovation. As supreme monarchs are delighted by the ambrosial drink of "arumj," so their subjects are delighted when they receive impartial justice from their kings.

- 1 (۳۲۹) Exposition in the good religion about the power of religion being able to overcome Ahriman from the time of the creation to that of the final renovation.

- 2 Re it known that the power of religion is able to overpower Ahriman by its great goodness. And the man possessing the power leads an exalted spiritual life, and by his communion with the Yazads is connected with the source
- 3 of never diminishing strength (or Spentomaiyu). Owing to his moral wisdom he is not touched by mans' worldly

Kai Kaus the eldest, next after him Kai Ars and Kai Pishin, and Kai Armin the youngest :

که بودند از او در جهان یادگار	بسر بد مراد را خردمذد چار
کی آرش دوم بد سیوم کی بشین	نخستین کوس با آفرین
سپردند کیتی بارام و کام	چهارم کی ارمین کجا بود نام

In the Farvardin Yasht, 29th hâ amongst the names of the holy and illustrious dead, that of "Kai Apivunghu" comes next after Kai Kobad, and after him Kai Kaus, Kai Arsh and Kai Pishin. Guided by this Prof. James Darmesteter calls Kai Apivunghu the son of Kai Kobad. But looking to the fact that Kai Kaus came to the throne as the eldest son we must consider Kai Apivunghu as Kai Kobad's younger brother, and the learned Professor must thus be in error. For from the fact that according to our traditional usage we Zoroastrians couple the names of Kai Kaus and Kai Pishin with that of Kai Kobad, but couple those of Kai Arsh and Urvund with the name of Kai Pishin, we are justified in conjecturing that Kai Arsh and Kai Urvund were the grandsons of Kai Kobad. And Kai Armin mentioned in the Shah-Nameh or "Kai Urvund" was the father of king Kai Lohrasp.

rise and fall, (*i. e.* he does not care for men's worldly dignity, high or low). The power of Ahriman is much diminished in this world by man's disregarding Druj. Druj or vice is absent in this world so long as men disregard and pay no attention whatever to Druj. When vice becomes powerless man possessing the strength of virtue prevails over moral darkness, as the sun of light dispels the dark night, and always lives in an exalted state. By his superiority he keeps the whole world happy, every family becomes prosperous through him. The world remains happy as long as no evil star is shedding his sinister rays upon it and its sky is not overclouded. But when it is covered with clouds it is cut off from the benign rays of the sun; and owing to the disappearance of the sun, darkness (Ahriman) prevails and has the power to suppress all things connected with light. Again as darkness exists with light so the power of Ahriman exists among all those who have the strength of virtue, and the man possessing the power of truth may come to have the strength of falsehood (*i. e.* the follower of Ahurmazd may become the follower of Ahriman). By the evil effect of sin among the followers of Ahurmazd's faith, the man who possessed the strength of virtue is ruined, and does not regain his original strength, (*i. e.* he does not again belong to Spentomaiyu). Through original truth man becomes pure in his wishes; but by neglecting this original truth men become the servants of the demons in this world by evil thoughts, evil words and evil acts. In the same way by good thoughts good words and good acts they become the servants of God. Owing to wickedness sin has appeared in this world for six periods of thousand years. According to the exposi-

tion in the religion the first period of thousand years was Jamshid's and it was full of the glory of virtue, it destroyed
 4 sin in the world and weakened Ahriman. During the
 second period, that of Zohak, Iran was ruined and desolated
 5 by his devil-worship. The third¹ period is called that of
 Zarthusht, in which great wrongs ceased to exist, and the
 great power of Ahriman obtained through the knowledge
 of his false faith deception and falsehood was stopped. In
 it people remembered and believed in God, and by this
 the knowledge of Ahriman's false faith and his deception
 6 were dimmed. The fourth period is called that of Hoshe-
 7-8 dar, and the fifth that of Hoshedar Mah. The sixth is
 said to be that of Socius, during which the demons and
 Drujs will be finally worsted and Auharmazd's creations
 freed from hell, and by a miracle there will be Frashokereti
 or final renovation and men will become immortal.

1 (۳۳۰) Exposition in the good religion about the existence of
 light and darkness.

- 2 Be it known that the existence of light is felt by the
 sight of its spreading rays and by this shining sight being
 reflected in the eyes of man. Darkness is not felt in its
 own nature (*i. e.* it has no nature, being mere negation).
 3 But it is owing to the closing of man's sense of sight, and
 to the source of light being not seen by him. The wise
 man possesses the light of wisdom even though he be
 deprived of mortal sight.

¹ Owing to the inadvertence of the copyist, the Pahlavi Ma. has here instead of the "third," fourth, and this error affects the enumeration that follows. We have kept this error in the Pahlavi text of our work; but have corrected it in the Zend transliteration and the Gujarati and English translations.

(۳۳۱) Exposition in the good religion about the nature of 1
the king and of the priest of Auharmazd's religion
and about that of those of Ahriman's religion.

Be it known that it is the nature of the ruler of 2
Auharmazd's faith to create by his strength of virtue
among people good wisdom, pure justice and the ability to
cherish others. And the habit of the ruler of Ahriman's
faith is to strengthen by his strength the evil genius of
him who injures virtue among men, and injustice and
cruelty.

It is the nature of the priest of Auharmazd's faith to 3
do the virtuous deeds of the good Behman. Whilst the
nature of the priest of Ahriman's faith is to train and
habituate men to do the dark and sinful deeds of the evil
Akoman.

(۳۳۲) Exposition in the good religion about every man's get- 1
ting truth and justice by remaining on the side of
the Good One Auharmazd and by not being on the
side of the evil one Ahriman.

Be it known that Auharmazd by his power of compre- 2
hending everything is truthful and the judge of all. And
every truthful man gets justice at his hands. Those who
cannot comprehend everything, cannot deal out impartial
justice to all. Thus those who do not possess the faculty of
comprehending everything, are helpless in the matter of
the wrong done when pure justice is not given to every
body. But God gives due justice to him who has been
wronged by an unjust judgment. Therefore those should

give a just judgment about criminals, who are able to observe and understand the methods of the spiritual world; so that their judgment may be upheld in the next world. Again the man who is not capable of judging justly but who is God-fearing and conscientious, is considered to behave properly; and his behaviour being then proper, he is saved from hell.

1 (۳۳۳) **Exposition in the good religion about the origin of the good and the bad faith.**

2 Be it known that the good faith is the light about the virtuous nature of Auharmazd; and its origin is known by ideas about Him. And ideas about Auharmazd are obtained by the recitation of Mâthra (or the Avesta prayer) and by doing conscientious deeds. Again the revelation of the good religion giving ideas of the origin of God is like the root of the pomegranate tree which remains invisible under the ground; and like the man who takes for the purpose of worship and ceremony the leaves and fruit of the pomegranate tree which are above ground, knows through them of the seed and root of that tree.

3 The evil faith is the abomination of the dark fiend or Ahriman. And its source is its worshipper, the impostor Ashnog (or the priest of the evil faith) who is possessed with Ahriman. The origin of the evil faith is known by accepting its falsehood. The work of the followers of the false faith is of the kind of Frahibut and Aibibut, of Ahri-man's own nature. And the source of this false faith remains among its evil impostor priests as poison lies within the serpent. And as this poison appears when death

is caused by the bite of the serpent, so the evil designs of the followers of the false faith appear through their love of falsehood.

(۳۳۴) Exposition in the good religion about him who takes 1
care of his soul and about him who injures it.

Be it known that he is to be held as taking care of 2
his soul who preserves his thoughts, words, hands, mouth
and backbone, from evil. And he is to be held to injure 3
his soul who thinks the house of the devil to be superior.

(۳۳۵) Exposition in the good religion about three kinds of 1
superior strength.

Be it known that among various kinds of strength 2
in the world there are three of a superior charac-
ter. The first is the strength of wisdom; and its source 3
is the Dastur (or head-priest) of Auharmazd's faith. The 4
second is the strength of rules and its source is the
monarch who is the splendour of the throne. The third 5
is the strength of work. By means of these three kinds
of strength the world increases in faith. For by wisdom 6
it gets the knowledge of recognising things. By rule
great and heroic acts are done. And by the strength of
work commerce is carried on among people, and the world
is improved by it. Auharmazd has given these three kinds 7
of strength to his servants. The strength given to men 8
by Ahriman is for ruining things that exist and for weak-
ening men guided by wisdom; and by weakening them to
dissuade the priest and make him desist from explaining

- the people the strength that is permanent in things.
- 9 Men in this world are injured by putting 'khrafastras' into fire, water, earth and the vegetable kingdom. And the khrafastras enter into them like the virulent poison of the serpent. In spite of many cures being applied to men for removing the disease of these khrafastras, the weakness and injuries caused by it remains. Auharmazd bestows wisdom on the good ruler renewing the strength of wisdom and of work in the man who believes in the good faith of divine origin. By this the soul continues in the body. The man of the divine faith gets an increase of strength through his divine faith. A man's sins are expiated by his perfect knowledge of the divine faith and by his doing good works for his final renovation. All creation is freed by Auharmazd from Ahriman by men's working in this world for their final renovation and by making them eternally happy.

-
- 1 (੨੨੧) Exposition in the good religion about men having high aims being virtuous leaders; and men having low aims being vicious.
-

- 2 Be it known that the noble nature of heroes and rulers
- 3 has zeal for high aims, such as morality, strength, aid, powerful youth, charity, godly thoughts, truthfulness, courage, perseverance, doing of virtuous public deeds,¹ and

¹ By public deeds must be understood such good religious deeds as are beneficial to the whole community, and as render men happy in this world as well as the next. It is ordained in the Sacred Avesta that "public deeds are for pleasing Auharmazd and injuring Ahriman, (i. e. virtuous deeds for obtaining the love of God and injuring Satan). And these are connected with men's hopes of final renovation."

other good qualities of rulers. The virtues of a priest of 4
 high aims are the noble qualities connected with prayer to
 God,—such as patience of persecution for the faith, firm- 5
 ness of faith in prayer, assisting the respectable, having
 courage for good intentions, preparing food for the soul
 (*i. e.* performing the Yazashne ceremony), charity, speaking
 profitable words, truthfulness, humility, courage, content-
 ment, perseverance, doing public acts, as the leader of the
 faith and obedience of other good kinds.

The nature of the ruler instructing people in the bad 6
 faith are evil qualities of low and base aims; and they are
 as follows. Injuring religious works as their enemy, to be 7
 the foe like Baratrut of him who suffers for religion,
 obtaining the strength of the sinful Baratrut who is against
 humility, the vice of aiding Baratrut in opposing honour
 and respectability, sinful courage for vice which opposes
 a virtuous nature, sinful miserliness in liberally providing
 food for the soul, marring the good intentions of God by
 speaking high things, speaking the truth with the sinful
 motive of benefiting by it, pride which opposes magnani-
 mity, avaricious endeavours that oppose contentment, the
 open gifts and deeds of the sinful for diminishing virtuous
 acts by great sins, and all other vices of the wicked people
 connected with the Baratrut who opposed the virtues of
 Jamshid who belonged to the original faith. Thus the
 two kinds of qualities mentioned above oppose each other.
 The bad qualities of the leaders of base aims are for 8
 injuring virtue, and these are as follows: cherishing 9
 sinful thieves who oppose religiousness, vindictive and sinful
 humility which is opposed to courage, the impudence of
 the sinner which is opposed to obedience to God, secret

vindictiveness of the sinner opposed to open valour, miserliness of the sinner about providing food for the soul which is opposed to liberality, base cringing obedience of the sinner opposed to high and noble ideas, ignoble and slothful contentment opposed to diligence and besides these all other bad qualities of the sinner of base aims are opposed to the good qualities above mentioned of the virtuous.

- 1 (۳۳۷) Exposition in the good religion about the nature of
the Mazdayasnian religion, its foresight, gifts,
wisdom, diligence, work, ideas power and advantages.
-

- 2 Be it known that the nature of the Mazdayasnian
3 religion is the foresight of God; and the gift of this fore-
4 sight are wise acts. Again this foresight is a mine of
superior wisdom for improving those who want it and is an
5 emanation of the entire nature of Auharmazd. Its dili-
6 gence is about the salvation of the sins of the world. Its
work is by its reason and wisdom to distinguish the innate
7 strength of every thing and to take it into proper use. Its
power of work is employed to save men from unhappiness
in this world and the next by keeping men away from the
sinful deeds of Ahriman in order to preserve intact and
8 pure the innate strength of things. Its benefit is derived
from its continuing within finite time to reform creation
by the aid of the knowledge of good works to be done
during that time. And this work of reformation and
renovation is accomplished by recognising the innate
strength of things. And by saving men from the wicked-

ness of Ahriman through this work, they are to be renovated for complete and unmixed eternal happiness.

(۳۳۸) **Exposition in the good religion about the head of the 1**
Mazdayasnian faith and the chief of the religion of
demon-worship.

Be it known that the heads of the Mazdayasnian faith 2
 or its Dastooros are those who having received their education and obtained a knowledge of the saving faith as his disciples at the hands of that holy and true teacher of religious knowledge, the prophet Zarthusht, have the firmness to believe sincerely in him as the prince of their faith, through their faith in God. And the pious disciples who obtain this training are the persons who obtain renown as the holy. Heads of the Mazdayasnian faith by giving to the world the benefit of the true faith through making the good ruler and king of a religious desposition owing to their friendship and influence with him and inducing him to spread over the world the true faith, and by loving and ruling virtuously all living beings, and lastly, by preserving men's souls for the happiness of the final renovation.

The leaders of the demon-worshipping religion are the 3
 leaders of the religion of Zohak. They obtain wicked power by not believing in God; and thus they believe in Zohak the leader of the false faith; and as his disciples give to people evil knowledge connected with Ahriman; and give to people the spuriously brilliant education in the School of the false religion to do wicked deeds. They injure men and spiritual religion by their obtaining the friendship and love of the ruler of the false faith for de-

ceiving people, and by their inducing him to behave wickedly. And finally they make the whole world wicked.

- 1 (२२१) Exposition in the good religion about the religious teacher who can save every man from sin and make him virtuous.
-

- 2 Be it known that to make a man free from sin and to make him virtuous are both done in the same way,¹ that is by making him live without sin and in virtue. The holy priest is the man to explain what is virtue; and by this explanation every soul has to lead a good life. Every man obtains from the Dastoor the knowledge of what to do and what not to do. A man lives in the world without sin by not injuring virtuous men, and then the man obtains the love of God. All men not having the benefit of the Dastoor's true knowledge about every thing, they do not possess the knowledge of God, religion and virtue. How can an ignorant man know of virtue without the aid of a religious teacher? Therefore every one amongst men has the need of a teacher of the salvation from sin and the acquisition of virtue.
-

- 1 (२२०) Exposition in the good religion and advice about keeping the body as much as possible well-clothed; and about not remaining without Sudreh and Kusti.
-

- 2 Be it known that the reformation of all through the good faith is by the wisdom of Auharmazd whose servants we all are. This faith gives us knowledge to know this
-

1 i. e. Living without sin means obtaining salvation from hell, and obtaining salvation from hell is by becoming virtuous.

1 (۳۴۱) Exposition in the good religion about the usage of the good faith and the usage of the evil faith.

- 2 Be it known that the usage of the good faith is to do good and virtuous deeds about the next or spiritual world. The follower of that faith holds Auharmazd as the lord of his conscience and does good work pleasing to the Yazads.
- 3 He makes himself resplendent by the virtuous happiness of this world. He benefits the world and makes it prosperous by doing good public acts, by loving the innumerable peoples of the world and by being charitable to all alike.
- 4 The usage of the evil faith is to work for men's unhappiness and misery in the next world. And thus to tarnish the splendour of the spiritual world, to destroy wilfully the happiness of virtue in the world, and to seduce
- 5 people into liking falsehood. By his secretly injuring people and by robbing them of their happiness, the follower of the evil faith does not know happiness and pleasure and a pure conscience. And thus his nature appears unrighteous.
-

1 (۳۴۲) Exposition in the good religion about the things that are useful for spreading the faith in the world.

- 2 Be it known that there are these four things useful for spreading the faith in the world. A good understanding, knowledge of religion, the faculty of imparting that knowledge to people, and the ability of making people accept the faith. As the head of the community guides its members aright, and they listen to his advice; so the shepherd is the

head of the herd of guspands, and by taking them about skillfully for pasture he is like their leader. As the head of the faith must have knowledge of that faith for his flock of men, so the shepherd has knowledge of the faith for his flock. As the head of the community teaches his men the rules of right conduct in this world, so the shepherd trains his flock to move about properly and to seek pasture ; and by his skill in this he deserves to be held as the leader of his herd of guspands. It is injurious to appoint him the shepherd of guspands who does not possess the proper religious knowledge of training the flock. If the religious head of a community of men is ignorant of the faith, the community cannot be held together and is ruined and dispersed ; as he is not obeyed.

If the sheep have no shepherd they have no control, move listlessly about, and have no help for pasture.

If men have no Dastur learned in the faith they obtain no power of divine knowledge and become godless.

On the other hand if the Dastur learned in the faith have no community under him he remains isolated, and has no one to whom to impart religious knowledge ; and there is no one to accept his religion.

If there be no flock of guspands, the shepherd becomes poor and loses his dignity of guide. And pasture become useless. If the guide of the faith does not possess divine knowledge, he is useless without the power of religious knowledge and without followers of the faith. For if the head of the faith himself is not fit to teach the faith, the people remain in an unprofitable state without getting any reward of virtue.

12 If the shepherd is not able to guide his flock of guspands, they live lawlessly without control like prisoners and have no aid for their pasture.

13 If there be no head of the faith to make people believe in it, divine wisdom becomes useless, there is a dire want of religious knowledge of which the people remain in ignorance. The venerable dignity of such a head and his advice become useless. And the community derive no benefit from them.

15 If cattle have no pasture they are annoyed without food, become unhappy and prisoners as it were; and their movements are to no purpose.

1 (۳۴۳) Exposition in the good religion about men of supreme dignity; and about very wicked men.

2 Be it known that according to the good religion the persons of supreme dignity are the illustrious rulers and monarchs of men and the Dasturs of the age possessing
3 divine wisdom. Very wicked persons are the evil rulers and ancient priests of false religion.

4 Among great and good monarchs king Jamshid was the greatest and best. This king gave the people of this world knowledge about their bodies and soul (*i. e.* about this world as well as the next).

5 Among the great Dasturs the greatest Dastur was Spitaman Zarthusht, who gave men the best knowledge about the soul (or the spiritual world).

6 Among wicked monarchs the most wicked was Zohak who killed Jamshid.

Among wicked priests the most wicked was Tur-e- 7
Baratrut of evil nature and desirous of destroying Zar-
thusht's faith.

Among the great and good rulers and Dasturs to 8
come in future, doing good works for Frashokant (or final
renovation), the greatest will be Soshios. And among his
friendly colleagues in the work of final renovation will be
Kaikhoshro.

Among the most wicked men to come at the time of 9
the final renovation there will be Gadaros of the family of
the wicked Tur-e-Baratrut. And among the most wicked
priests will be Zohak. It is said in the good religion that
Soshios will be their vanquisher and destroyer.

(۳۴۴) Exposition in the good religion about those who accept 1
the faith and who dissuade men from sin.

Be it known that it is advised in the faith that men
should have zeal for good deeds. And those that are
advanced in virtue should dissuade men from loving sin
and wickedness.

(۳۴۵) Exposition in the good religion about the three cala-
mities that will befall the Mazdayasnian faith,
during the millennial period of Zarthusht, through
three rulers of the false faith and three priests of
the same.

Be it known that during the millennial period of 2
Zarthusht (*i. e.* in the interval between the time of Zarthusht

and that of Hoshedar) the Mazdayasnian faith shall be
 3 severely shaken by rulers of the false faith. The Turki
 prince Arjasp and his followers is to give the first blow.
 4 The second calamity will come from the ill-famed prince
 5 Alexander Rumi and his followers. And the third from
 the bare headed Sâad the Arab leader and his companions.
 6 Likewise shall the faith suffer during this period of
 Zarthusht from three priests of the false faith of whom the
 first is of the white race,¹ the second is Mazdak who aids
 evil in the world, and the third is Mahmutê.

1 (۳۴۹) (Exposition in the good religion) about the connection
 between it and divine wisdom.

2 Be it known that the words of the excellent wisdom
 of God were communicated to the good learned men of all
 countries before and after the preaching of the Mazdayasnian
 faith in this world. And these learned men of various
 continents were connected with the truth of this faith in
 this manner that they became acquainted with the precepts
 and writings of the good religion like the followers of the
 Mazdayasnian faith themselves.

1 (۳۴۷) Exposition in the good religion about very good times
 and about very evil times.

2 Be it known that when the peoples of all the kingdoms
 of the earth are reformed rightly by the true faith, and

¹ The priest of the white race is probably Mani.

when the good religion is powerful, by faith in it, owing to its connection with the state, then virtue prevails among men, the earth prospers, all living beings enjoy lasting happiness, lead fearless and healthy lives, become advanced in wisdom, and shine by good manners, then also the virtues of charity, veracity, fidelity as well as other excellent qualities are to be found in men.

When the peoples of evil kingdoms are *deformed* by the training in the false religion and guide themselves by the light of this false faith, then they spread immorality. And the earth becomes desolate, its inhabitants lead wicked lives, suffer pain, lose dignity through evil intentions, become destitute, and owing to wickedness appear of evil mien. And by the spread of sin, miserliness, ungratefulness and wicked intentions among men they become very defiled and vicious. 3

(२१८) Exposition in the good religion about the fear which the righteous have about sin; and the tendency of the evil to commit sin. 1

Be it known that a righteous man has to guard himself against (moral) sin. And the evil men are inclined to commit sin. Therefore the former should, bearing this in mind, think of the soul for the safety of the body, should obey God, and should utter mysterious thoughts about the most essential parts of the body. Those that are evil have no hope of saving their souls in the other world from God. Thus without any thought of spiritual faith they become strong for evil through the power of the latent animal 2 3

- 4 passions. Man obtains salvation (from sin) by the thought of spiritual virtue and control of the soul. Whilst by the wisdom of the demons man becomes endowed with the strength of all the wicked and sufficiently harmful through
- 5 this strength. Man recognises what is wise and obtains power through the aid of the Yazads. He is also emboldened to speak out unhesitatingly for the good of the people; and for this boldness the demons feel sorrow and evil men feel hurt. By the wisdom of the Yazads man becomes illustrious, honourable through virtue, and is blessed by the good wishes of God.
-

- 1 (۳۴۹) **Exposition in the good religion about the man connected with the Mazdayasnian faith making the rule of virtue to prevail and the faith in the false religion to disappear.**
-

- 2 Be it known that owing to this (*i. e.* by being connected with the Mazdayasnian faith and by keeping aloof from the false faith) man obtains courage, blessings and earthly happiness, intelligence and splendour. He, who is connected with the Mazdayasnian faith, obtains the good strength of that faith, viz. virtue, prosperity, improvement, reputation, intelligence and pomp, which all tend to happiness. The Dastur in this world like the ruler makes men religious, civilized, glorious, intelligent, blessed and, finally, happy; and encourages the rule of conscience in man. The Mazdayasnian faith is the strength of the kingdom of such subjects. The kingdom that has the strength of this faith enjoys a high rank among kingdoms, and improves by its permanent strength.

The followers of the false faith use their strength to 3
 deceive people and wreak their vengeance upon them.
 This being the case the state should reform its subjects and
 rule them liberally; it should reform its unworthy and
 contemptible subjects into civilized, clever, well-meaning,
 and praiseworthy and happy beings, and should keep
 thereby their miserable and nude body from harm.

If the world is to be saved from the injury of terrible 4
 wild beasts, the state should always be anxious to reform it
 on every occasion.

Man's happiness and well-being in this world depends 5
 on removing the difficulties which harass him. The
 subjects of the monarch of the evil faith labour under
 difficulties and are weakened through restraint; and thus
 this rule proves fatal in a certain way. It is improved
 by severing its connection with the evil faith and by avoid-
 ing conformity with it. For it is through religious im-
 postors and malefactors that the subjects prevail over the
 state and disobey authority, as well as the empire is shaken
 at times to its foundations. The evil faith must be
 abandoned by men as it leads to misery in the world, and
 misery kills even wild beasts. The evil faith exists owing
 to miserable men. Its rule is useless to men and its autho-
 rity is diminished.

(२००) Exposition in the good religion about the abode of 1
 freedom for mortals.

Be it known that the abode of freedom for mortals is 2
 reached by the soul when it becoming pure through virtue
 and obtaining salvation from hell, goes to 'Hamestagan.'

3 A higher abode is attained when by the aid of the spiritual Yazads it goes from 'Hamestagan' to Heaven.

4 The third and highest abode is obtained by entering 'Garothman' through the aid of the Ameshaspands.¹

1 (ꠑꠐꠑ) Exposition in the good religion about the connection between the rulers and the ruled being kept up by the virtuous power and favour of the Almighty.

2 Be it known that the good ruler remains in communion with God owing to his virtuous power and favour. And his subjects should be connected faithfully with him in order to be in communion with God. It is owing to his virtuous power that the subjects' bodies and property are looked after by the just rulers. Likewise the ruler is kind owing to his connection with God. The ruler who is just has the protection and favour of God; and he is the lord of his subjects' bodies and wealth. The people of the world derive great benefit by following his faith and obeying his rule.

1 (ꠑꠐꠒ) Exposition in the good religion about the virtuous and wise among men obtaining through the Yazads spiritual wealth; and about the wicked not obtaining it.

2 Be it known that the wise among men sometimes get from the Yazads wealth which is useful to his existence. When they do not get it from the Yazads, high and virtuous thoughts, and the work done through this wealth are

1 From this text it is clear that the soul can be saved from hell by good deeds done for him here after death and can attain 'Hamestagan.' If more good deeds are done for him, the soul can go from Hamestagan to Heaven. And finally by still more good deeds done the soul reaches the highest Heaven or 'Garothman.'

prevented. Man does not get the idea of obtaining food for strengthening the soul, himself without the agency of the Yazads. The strength which comes of this spiritual wealth and the desire for it being wanting, he thinks of degrading thoughts. But spiritual strength and wealth which is from the Yazads, being not in his possession, he does not enjoy contentment and peace of mind. The wicked 3 among men sometimes get wealth through the wordly Yazads (or the heavenly spirits.) But thereby they do not get the good and timely thoughts of the spiritual Yazads. Therefore the obtaining of spiritual wealth from these Yazads is always attended with pain and misery ; and their not obtaining it renders their souls discontented and displeased.

From these above mentioned causes then it is clear 4 that all wise men are zealous and worthy of obtaining good recompense from the Yazads. And the wicked have neither the zeal nor the merit of obtaining such good rewards.

(२०२) Exposition in the good religion about the wishes of a 1
dishonest and wicked man.

Be it known that a man's honest wish is about doing 2 worthy and solid dignified acts about his mind ; and all these dignified acts are through virtue ; and by these we should try to obtain spiritual satisfaction and salvation for the soul.

The chief wish of a dishonest man is to lead himself 3 blindly to vain things and to give vain and empty dignity to his kind. Everything sinful tends to spiritual dissatisfaction and perdition.

The chief wish of the wicked man is not to dignify his 4 mind in a solid way, but to undermine the desire for digni-

fed virtuous deeds. And this wish is of evil injurious origin and connected with the resources of vice.

1 (२०४) Exposition in the good religion about the advice given by Jamshid to men.

2 Be it known that King Jamshid has thus advised men.
 3 First to repent of having showed contempt to the Creator.
 4 Secondly, that the deeds which can aid them in obtaining
 5 happiness in the next world are virtues. Thirdly, that if
 they set their heart in obtaining material wealth, they can-
 6 not obtain reverence and honour. Fourthly, that if they are
 wise and veracious, their glory will increase and be lasting.
 7 Fifthly, not to tell lies at all, lest their honour and glory be
 8 tarnished. Sixthly, that all men have to reach heaven by the
 aid of the Yazads,—if these do not aid men the latter cannot
 obtain heaven. Man sees the way to heaven by the virtuous
 aid of the Yazads, and he does not lose the path of righteous
 ness and become miserable. For Jamshid lost his virtuous
 and solid happiness when he was deceived by the Devs and
 preferred that happiness which ruined his rule. He used
 his truth-speaking tongue by which he had obtained glory
 for telling lies which injured his honour. When he be-
 haved presumptuously towards God, Who had created him,
 and given him splendour of protection, he was deprived of
 the intercourse with the good Yazads.

1 (२०५) Exposition in the good religion about what preserves splendour and what destroys it.

2 Be it known that every servant of God preserves his
 soul (from harm) by thinking of Him, Who bestows

splendour. Thus it is meet that mortals should thank Him and remain zealous in their work.

Man is deprived of splendour (of faith) by contemning 3
the Creator, by being ungrateful to Him and by becoming
lazy in work.

(۳۵۹) Exposition in the good religion about the man's soul 1
being the master of his own person and its adviser.

Be it known that God has created the Creation for its 2
appointed work; and every part of creation is rendered visible
by its work. And this work is continued in the world by the
soul of each such part. The soul advises man about his
appointed work. A man guides and improves himself in this
world by one of the kinds of spiritual wisdom. This kind
pertains to the One (Auharmazd), and thereby many are
wise. Just as a man from owning one house comes to own 3
many houses, from owning one street has many, from one 4-6
village and city owns many villages and cities, from one 7
continent or region several regions. As this universe 8
and its land is moulded by the reformed and wise created
beings moving upon it, so the wise people of this whole
universe are created by God for reforming by the splendour
of virtue His creation. This good work is hindered by an evil
kind of chief of men (or the evil priest or king). As the
earth supports the whole system of buildings upon it, so by
a bad chief people are encouraged in false ideas.

(۳۶۰) Exposition in the good religion about the power of rule 1
benefitting as well as injuring men.

Be it known that Ahriman possesses the soul of wicked 2
men connected with him; and thus the man attracted to the

evil one for the perdition of his soul. The saviour of the soul
 3 from this desire is the divine instinct in man. The desire
 is strong enough to obtain as much of worldly goods as the
 sinner wants ; and hence the sinner has wealth and power.
 When this desire is very strong in a man, he needs propor-
 tionately strong divine instinct for saving his soul from it.

4 When a man is devoid of the desire for power and wealth,
 he is conscientious. And thereby he always possesses the
 divine instinct for preserving his soul. And this desire being
 thus absent, that man obtains beneficial power and wealth.

5 The man who possesses proper virtuous courage, keeps
 the divine instinct till the end, and thereby is very strong and
 resplendent. As long as a man possesses requisite divine
 instinct, he can preserve the soul by the assistance of the
 Yazads. But when he becomes immoral through wicked
 power and wealth, his soul is injured and he becomes
 inglorious ; and his power and wealth are destroyed.

1 (३०८) Exposition in the good religion about one's doing works
 for the benefit of his soul himself ; and about not do-
 ing anything which is injurious to the soul.

2 Be it known that a man must do himself personally
 good deeds for his soul's benefit. If a man does not do a deed
 required for his spiritual welfare, no other man can do that
 3 for him. The explicit explanation of it is that the chief of hell
 does not allow man's soul to keep away from sin and to throw
 off the noose from his neck for doing virtuous deeds (*i. e.*
 he does not allow the noose which is round man's neck
 for the above purpose, to fall away from the neck by doing
 virtuous deeds.) And the Demon of Death hurries him away
 from this world by killing him. That is the chief of hell carries

away his soul to hell by seizing hold of this noose.¹ And then he has to suffer punishment and misery till the day of judgment. And this sinful soul can relieve itself from hell and obtain higher bliss and pleasure through lasting faith like the holy men. He is kept apart from his relatives and kindred 4 in the lowest apartment. He keeps his soul there solitary and uncontrolled. Just as a man loses in this world power, wealth and happiness, and is alone and desolate. The men who are under the good Yazads, are so much aided by them owing to their faith in them, that they become virtuous and are highly benefitted.

(२९९) Exposition in the good religion about man's glory disappearing by tarnishing the glory of the resplendent God. 1

Be it known that God has created the world for work ; 2 and thus by the aid of the Yazads the whole Creation does good works relating to God. Man continues to work owing to diligence of soul. Diligence consists in thinking the soul 3 subordinate to God. By diligence the work of the Creator is continued. And the Creator's work is to be done according to his wish. (That is, wish is to be done after knowing what would be pleasing to Him and give him a return from Him.) Those who are wrongly diligent and disobey 4 the Creator, lose their glory ; and their desire of obtaining recompense from Him by doing His work, dwindles away.

(३००) Exposition in the good religion about the protection 1 and care of the world.

Be it known that towards God, the Creator of the soul 2 and its Protector, the soul shows its true love by praise and

1 In Vendidad (Farg. 19, para 29) it has been revealed that the sinner who dies without repentance and salvation, has a noose round his neck, holding which the Dev Vijaresh carries him off to hell.

3 gratitude. But if men forget the praise and gratitude due to the Creator of their souls, these souls are given up by Him and no longer cared for. And when they are not cared for by God, the Druj injures them; and they are rendered miserable through this injury of the Druj.

1 (२११) Exposition in the good religion about the superior or inferior value of men.

2 Be it known that a man is valued according to his spiritual wisdom. And this spiritual wisdom is obtained through diligence. This wisdom which shows diligence is given him by his best superior Yazads. And by this he is himself valued; as a man is valued by his deeds above and below water, land, the animal and vegetable kingdoms.

3 His medium actions are on a par with land, water, the animal and vegetable kingdoms. And a deed greater by a third than these four, is to remove the injury done to the earth
4 by the opposite revolution of the sky and the earth. And a deed greater by two-thirds is to bring up animate beings
5 without disease. And the best and most valuable deed is the care taken of the people of the world by the holy man and righteous ruler as ordained in the good religion.

6 Man's low state is owing to the evil desires of his soul and its evil diligence. He who shows evil diligence to man and injures his spiritual happiness, is the evil leader Ahriman. As long as the wisdom about the eternal happiness and the soul is wanted by the soul of a man, he is held in low estimation.

7 The bodies of those men who injure the strength of the world by wicked deeds, are lifeless owing to their destructive deeds, and their dead bodies being rotten are infernal.

દીનકર્દ કેતાબનાં સાતમાં દફતરના અગત્યજોગ લોગતાના શબ્દ કોષ.

GLOSSARY OF SELECT TERMS.

—

قطن = فریدون نا. પેશદાદી ટો-
જાના પાદશાહ ફરેદુનનો નાધણો દીકરો,
મીનોચેહર પાદશાહનો મમાવો. (અવં
... , ૩૧૦ فریدون). *n.* The young-
est son of king Feridun of the
Peshdadian line; father of
king Minocher's mother.

خطبة = خطبة نا. ભાષણ,
વાચન. (અવં ... , ૩૧૦
خطبة — خطبة). *n.* Sermon, lecture.

جذع = جذع نا. દારમનાં
જાડની જડ, મુલીઠિ. *n.* Root of
the pomegranate tree.

ثواب = ثواب نا. નેક બદલો,
શારાં કામનો અવેચ. *n.* Reward for
good deed.

ایمان = ایمان نا. એતેકાદ,
વીસવાસ, બરોશો. (૩૧૦ ایمان). *n.*
Faith, Confidence.

عقرب = عقرب نا. ગરદનની નીચે-
નું હાડકું. (૩૧૦ آخر). *n.* Collar-
bone.

تلمذ = تلمذ نا. શાગેરદ, ચેલો, નીશાલીઓ. *n.* Dis-
ciple, pupil.

همان = همان કિ. વિ. ત્યાંસુધી,
ત્યાંસુધી, ત્યાંવેર. *adv.* As long as,
so long.

سلطان = سلطان نا. બલી દીનવાલો હાકમ, પાદશાહ. ૨.
પેહલવાન. (અવં ... , ૫૧૦
سلطان). *n.* The Ruler of the
good faith, hero.

بدون کسلی = بدون کسلی વિ. કુસ્તી
વગરનું, વગર કુસ્તીવાલું. *adj.* Not
having the *kusti* on.

مهربان = مهربان نا. વિ. દયાલું, માયાવન, રેહમ નજરનું.
adj. Merciful, kind.

شربت = شربت - نام - شربت
عاج نا. આરંજનું શરબત. (૩૧૦
شربت). *n.* Orange syrup.

غریب = غریب વિ. હીનાએલું,
બદનામ યાએલું. (અવં ...),
adj. Despised, ill-known.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

ના. મોતનો દેવ, અજલ, જમ. (અવં
𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀
استوان). *n.* The angel of death.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. ઘોડ-

સવાર, ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર. (અવં
𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀). *n.* Rider.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. પેશ-

દાદિઆંન પાદશાહ ફરેદુનના બાપનું નામ.
(અવં 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀). *n.*

The name of the father of
Feridun of the Peshdadian line.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના.

ફરવાકના તરીજ છોકરાનું નામ. *n.*
The name of the third son of
Fravak.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. દેવ-

પ્રસ્તી દીનનો પેશવા, એહરેમનની દીનનો
ધરમપુર. (અવં 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀).
n. The chief of demonolatry;
priest of Ahriman's religion.

૭—૭

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

ના. કેકાઉસની ઓલાદનું, કેકાઉસની
વંશનું. *n.* A scion of the family
of Kai-Kaoos.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. પેહલા

કેયાંની વંશના પાદશાહ કેકાબાદનું નામ.
n. The name of king Kai-

Kobad the first ruler of the
Kaianian line.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. કેયાંની

ઔલાતા તરીજ દીનદાર પાદશાહ કેઅસર-
નું નામ. (અવં 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀
کيخسرو). *n.* The name of the
saintly king Kai-Khosro the
third ruler of the Kaianian line.

—૮

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. પશ્ચિમ દશા, આઠમણ. *n.* The west.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ના. વેરી વીચાર, વેરભરેલું મન. વિ. કપટી

દીલનો, વેરભાવી. *n.* Revengeful thought. *adj.* Revengeful, vindictive.

૯—૯

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 વિ. કારતીયાન, ઈન્જતદાર, માનવન્ત. *adj.* Glorious,

honorable.

𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀=𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 (કિ. (સુતર) કાંતવું, યા (ઉન) કાંતવી. (કિ. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀).

v. To spin.

૯—૫

۱۰۰۰=۱۰۰۰۰ વિ. ઉત્તર આપનાર, ઉત્તેજન આપનાર. (۱۰۰+ ۱۰ ઉપરથી.)
adj. Encouraging.

۱۰۰۰=۱۰۰۰۰ ના. હીમત, ઉત્તર. વિ. હીમતવાલું, ઉત્તરબરેલું.
n. Courage, zeal. adj. Courageous, zealous.

૧—૩

۱۰=۱۰ વિ. શોક ઉત્પત્ત કરનાર, ઉત્તર આપનાર. (શોક ۱۰). adj. Encouraging.

۱۰=۱۰ ના. પેશદાદીઆન પાદશાહ હોયંગે તખ્તનશીન કરેલા આતશનું નામ. (અવળ ۱۰). પાદશાહ ફરિદુનના ભત્રીજા અને મીનાચેહરના આપનું નામ. (શાહનામેહમાં એને

۱۰ નામે જણાવેલો છે.) n. The name of the fire established by the Peshdadian king Hushang; also the name of king Feridun's nephew & Minocher's father. (In the Shah-Nameh he is called ۱۰).

۱۰=۱۰ ના. બદ દુવા, મરાય. (ફરિદ ۱۰). n. Curse.

૧—૧૦

۱۰=۱۰ ના. બરસમનો તાબે.
૨. લાકડાનો કટકો. ૩. માથાનો પાદાહીનો બાળ. (ફરિદ ۱૦, ૫૦ ۱۰).
n. Barsom. 2. A piece of wood.
3. Hair of the head or of the beard.

۱۰=۱۰ નાં ફરવાકના ચોથા દીકરાનું નામ. ફરિદ ૧૦, એની બોલાદ અરબસ્તાનમાં વસી હતી અને તે ત્યાંના હાકમ હતો. એનાં નામ ઉપરથી અરબસ્તાનને તાજનો દેશ કરીને કહે છે, અને આરબને તાજી ۱૦ નામે બોલે છે, તાજનો દીકરો મરદાસ ۱૦

અને તેનો દીકરો જોહાક ۱૦ હતો.
n. The name of the fourth son of Fravak. Pers. ۱૦ His family having settled in Arabia & he being the ruler of that country, it is called the land of Taj, & the people Tajis ۱૦ after him. Taj had a son called Mordas ۱૦ who had for his son Zohak ۱૦.

۱૦=۱૦ ના. ચત્રકાત, રેશમી, પ્રકાશ. ૨. હજત, આબર. n. Lustre, Reputation.

૩—૭

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. ગણતરી. કિ. ગણવું. (અવં ۱۳۰۹). *n.*
Enumeration. *v.* To recite.

૭—૭

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. ધારતી, દેહશત,
ખીણક. (અવં ۱۳۰۹, ۱۳૦). *n.*
Fear.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. એશારત,
ગેળી એતવણી. (અવં ۱۳۰۹ + ۱۳۰).
n. Mysterious warning.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. આયો, આયો.
૨. ઢાંકણ. *n.* Protection, cover.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. રેવત,

રેહવાસી, રહસ. *n.* Subjects, in-
habitants.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના.
જેહરકાતેલ, વીક્ષત જેહર. *n.* Viru-
lent poison.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના.
કેલવણી આપનાર, તરખીઆત કરનાર.
૨. ઉસ્તાદ શીક્ષક. *n.* Master, pro-
fessor, educator.

૭—૭

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. ગુર, રાશની,
ખારેહ. (અવં ۱۳۰۹, ۱૩૦).
n. Lustre.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. પેશદાદી-
આનના પેહલા પાદશાહ હોશંગના આપનું
નામ છે. એના ચાર દીકરામાં પેહલો
હોશંગ—મીન્ને વહુદાતે—તરીન્ને અશોદાતે

અને આયો તાજે ઇતીવાદી નામના હતા.
n. The name of the father of
the first Peshdadian king Ho-
shang. Among his four sons
Hoshang was the eldest; next
was Vahudatê, then Ashodatê;
& the youngest was Taj.

૩—૭

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. પાયો. ૨. મકાન. (કાં ۱۳). *n.* Foundation. 2. Building.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. ડગનાર, ફરિય દેનાર. (કાં ۱۳). *adj.* Decep-
tive, enticing.

۱۳۰۹۱۰=۱۳۰۹۱۰ ના. ચોરી, લુટ. (અવં ۱૩). *n.* Theft, plunder.

૬—૬

ગજસ્તે=ગજસ્તે વિ. આ એ એમલો
૧૧૭ મી બાબદની અંદર આપણને મળેછે
અને તેનો ઉચ્ચાર એ રીતે હમાએ કરેલોછે,
પણ 'ગજસ્તે અબાલિશ' ના પેહલવી
રેસાલામાં એવાજ એમલો મામુન બલી-
કાના સેફતી નામ તરીકે વપરાયેલો આપ-
ણને મળેછે જેમકે:— ગજસ્તે ૧૧૭ ૧૧૭
તેનો અર્થ 'હમાનદારનો સરદાર મામુન'
કરીને થાયછે, માટે દીનકર્દના ૧૧૭ માં
પ્રકરણમાં વપરાયલા ગજસ્તે ને ગજસ્તે કરી
વાંચેલા. *adj.* This word occurs
in ૧૧૭ chapter, where we have

spelt it thus. But we find that
in the Pahlavi essay 'Gajaste-
Abalish' the same word is
used as an epithet of the
Mamun Caliph in ગજસ્તે ૧૧૭ ૧૧૭
'Mamun the commander of
the Faithful.' Therefore in
૧૧૭ chapter of the Dinkard
instead of ગજસ્તે read ગજસ્તે.

માન=માન ના. મકાન, રહેઠાણ,
ઘર. (અવન ૧૧૭, ૧૧૭).
n. House, residence.

૧—૧

સુપ=સુપ ના. હાંકનાર, ચલાવનાર. *n.* Director, leader.

પાડ=પાડ ના. મુલીક, જડ. *n.* Root.

લડ=લડ ના. હાંમે, અકાશ. *n.* Expression of sorrow
and pain.

૫—૫

કોત=કોત ના. (ધોડાની) રેણુ, (બાદના) અછોરા. (કાં ૧૧૭). *n.*
Reins of the horse, leading strings.

૧—૭

જાણ=જાણ વિ. મહમજદાર, જાણુ-
નાર. *adj.* Experienced, knowing.

જાણ=જાણ વિ. હાનિ
થવી, નોકસાન પામવું, હલાક થવું. (અવન
૧૧૭). *v.* To be hurt, annoyed.

જાણ=જાણ વિ. દુઃખ
દેનાર, દુખી કરનાર. *adj.* Injuri-
ous, harmful.

જાણ=જાણ વિ. વણવું.
(કાં ૧૧૭). *v.* To weave.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. આતશનો
ભજુકો, અગ્નિ. (ફાં ﺩﺭﺍﺧ). *n.* Flame
of fire.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. પાતર, પાછ, જાડવું
પાતર. (ફાં ﺑﯩﺮﻙ). *n.* Leaf of
a tree.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. લોભની કેલ-
વણી. (ફાં ﺩﺭﻧﺞ). *n.* 'Training
to ambition.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. સુગંધ, સુગંધ

કિ. ફુટવું. (ફાં ﻛﺴﺘﻜﻲ). *v.* To
break.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. ચાસી
તપાસ રાખનાર, ચાસી રીતે જોનાર. *adj.*
Vigilant.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. દિવાનાગી, દિવાનાપણું. (ફાં ﺍﻟﻪ, અથવા
ﻭﺍﻟﻜﻲ). *n.* Madness, insanity.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. થવું, હોવું,
અનવું. ૨. ફરવું, ઉતારાવ જવું. (ફાં
ﻛﺸﺘﻲ). *v.* To be. 2. To be
changed.

—૭—

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ અથવા ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. ગોવાલીઓ, ઠાર
ચરાવનાર. (ફાં ﺷﺒﺎﻥ). *n.* One who herds cattles.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. મીઠાસ. વિ. મીઠું. (અવં ﺍﻟﻪ, ફાં ﺷﻴﻮﻩ). *n.*
Sweet Taste. *adj.* Sweet.

—૭—

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. The name of one of the
Avesta Nasks.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. યાહુદી ધર-
મનું લખાણ. (Hib. ﺷﺮﻳﺖ, Ar. ﺷﺮﻳﺖ). *n.* The Jewish scrip-
tures.

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. અવસ્તાના
૨૧ ગુરુકોમાનાં એક ગુરુકવું નામ. *n.* evil faith.

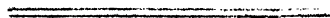
—૭—

ﻻﺳﻖ=ﻻﺳﻖ ના. વસીલો. ૨. તરીકો, કાએદો. *n.* Medium.
2. Rule, manner.

આચાર્ય પુરાતત્વ સાતમાને ધ્યાતાં યાચેલી ભુલને લગતું નંદ શુદ્ધી પત્રક.

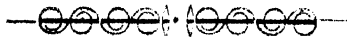
સં.ક્ર.	સં.ક્ર.	અર્થ.	શુદ્ધ.
૪૦૬	૧૯
૪૦૭	૧૩
૪૦૭	૧૩
૪૧૬	૨૨
૪૨૦	૧૪
૪૨૦	૧૬
૪૨૨	૧૯
૪૨૩	૧૧
૪૨૩	૨૦
૪૨૪	૪
૪૨૪	૧૩
૪૨૬	૪
૪૨૭	૨
૪૨૭	૩
૪૩૦	૬
૪૩૦	૨૦
૪૩૨	૭
૪૩૪	૭
૪૩૭	૨
૪૪૨	૬
૪૬૦	૩
૪૬૪	૨૦
૪૬૭	૮

၁။ အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန် (၁၈၈) { ၁ }
 ၂။ အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန် - အမေရိကန်

၂၂
 ၂၃
 ၂၄
 ၂၅
 ၂၆
 ၂၇
 ၂၈
 ၂၉
 ၃၀
 ၃၁
 ၃၂
 ၃၃
 ၃၄
 ၃၅
 ၃၆
 ၃၇
 ၃၈
 ၃၉
 ၄၀
 ၄၁
 ၄၂
 ၄၃
 ၄၄
 ၄၅
 ၄၆
 ၄၇
 ၄၈
 ၄၉
 ၅၀
 ၅၁
 ၅၂
 ၅၃
 ၅၄
 ၅၅
 ၅၆
 ၅၇
 ၅၈
 ၅၉
 ၆၀
 ၆၁
 ၆၂
 ၆၃
 ၆၄
 ၆၅
 ၆၆
 ၆၇
 ၆၈
 ၆၉
 ၇၀
 ၇၁
 ၇၂
 ၇၃
 ၇၄
 ၇၅
 ၇၆
 ၇၇
 ၇၈
 ၇၉
 ၈၀
 ၈၁
 ၈၂
 ၈၃
 ၈၄
 ၈၅
 ၈၆
 ၈၇
 ၈၈
 ၈၉
 ၉၀
 ၉၁
 ၉၂
 ၉၃
 ၉၄
 ၉၅
 ၉၆
 ၉၇
 ၉၈
 ၉၉
 ၁၀၀

[illegible][illegible]

[illegible]

سید احمد داند. فاضل. مدرس علمای داند. و مدرس علمای.

၁၀၀၀ - ၁၀၀၀၀

၃၂} - ခေမာရ . မဂရော့ . ငမုဗြဟ္မ . သာသနာ့ဗဟို . နေမဂရော့

[illegible]

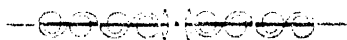
سید و سکا اددند. فاند. ی ددسو-د. ددسد سد اددند. وسلسل مد. لخدو سد سو.

[illegible]

3. } ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

والله اعلم بالصواب. والحمد لله رب العالمين.

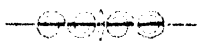
وہوئے ہندو۔ ہندوئے ہندو۔ ہندوئے ہندو۔ ہندوئے ہندو۔

(۳۳۲) عود عود. عود عود. وود عود. عود عود عود. عود عود عود.

מדינת ישראל. תל אביב. רמת השרון. וירא. (מדינת ישראל). מדינת ישראל.

မိမိတို့အား နာမည်ပေးသော အမည်များကို ဖော်ပြပါ။

[illegible]

၃၂ } မြန်မာ့အလင်း၊ ၁၉၆၆-၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့

[illegible][illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

اسماء بنت عبد مناف. زوجه. ابو طالب. اجداد. بنو عبد مناف. بنو عبد مناف.

[illegible]

[illegible]

{^۱_۱} (۳۳۰) عود. اودی دد. فایه. سالی ودد. لیلی دد.

၆၆။ သမ္မုပ္ပါဒ်-ဗျာကိယ

[illegible]

* આપ્યે જગોણે પેદાવીમાં જાણ નખવું છે.

† आर्ये ऋग्ये ऐद्वीमां ह्यः चामेवुः.

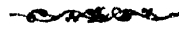
† આએ વસાયામાં લખેલી એપારત અમલ પેદુલવી નકલ કરનારની નજર ચુકથી નીકળી ગયલીછે. (તરણુમાં કરનાર.)

[illegible]

၁၂ } .၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ (၁၂၃၄၅)
 .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀
 .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀ .၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀

[illegible][illegible][illegible]

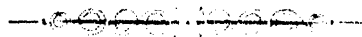
આએ પુસતક સાતમાને છપાતાં થાએલી બુલને લખતું પેહલવી શુદ્ધી પત્રક.

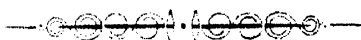
મર્ક.	મતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૩૩૪	૧૩	૧૨૯	૧૨૯
૩૪૦	૧૪	૧૪૦૭	૧૪૦૭
૩૪૧	૧૪	૭૭૭	૭૭૭
૩૪૧	૧૫	૫૫	૫૫
૩૪૨	૧	૧૭૯	૧૭૯
૩૪૨	૭	૧૪૭૫૫૫૫	૧૪૭૫૫૫૫
૩૪૨	૧૬	૧૪૭૭૫	૧૪૭૭૫
૩૪૩	૧૧	૬૬	૬૬
૩૪૩	૧૪	૧૫૫૫	૧૫૫૫
૩૪૪	૩	૧૬	૧૬
૩૪૮	૧૨	૧૫૫૫૫૫	૧૫૫૫૫૫
૩૪૯	૧	૧૧૧૫	૧૧૧૫
૩૪૯	૧	૫૫૫	૫૫૫
૩૫૦	૨	૫૫૫૫	૫૫૫૫
૩૫૦	૧૬	૧૫૫૫ ૫	૧૫૫૫ ૫
૩૫૨	૬	૧૭૭	૧૭૭
૩૫૨	૧૨	૧૧૫૫૭૫	૧૧૫૫૭૫
૩૫૨	૧૭	૧૫૭	૧૫૭
૩૫૭	૧૫	૫૭ ૭૫૫	૫૭૫૫
૩૫૭	૨૧	૬૫૫	૬૫૫ ૬૫૬
૩૬૦	૧૪	૫૫૫	૫૫૫૫૫
૩૬૧	૧૫	૭૫૭	૭૫૭
૩૬૭	૧૬	૫૫૫૫	૫૫૫૫
૩૬૮	૭	૧૬૫૫૫	૧૬૫૫૫
૩૭૨	૩	૧૭૫૫૫	૧૭૫૫૫
૩૭૨	૧૭	૫૫૫૫૫૫	૫૫૫૫૫૫ ૧૧૫
૩૭૨	૨૦	૧૪૭૭	૧૪૭૭ ૭

૧. સમસ્ત ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલો
 {૩} ૨. સમસ્ત ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલો
 મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 {૪} ૩. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 {૫} ૪. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 {૬} ૫. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 {૭} ૬. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.
 મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે. ઓલોસો કોડ મુસદ્દા સંપૂર્ણ થયેલું છે.

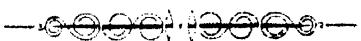
૨. ૧) ૬. એ. વાલી નક્કીમાં જે મળેલું.

1}

$$\left. \begin{matrix} 2 \\ 12 \end{matrix} \right\}$$

21 }

$$\left. \begin{array}{l} 2 \\ 2 \end{array} \right\}$$

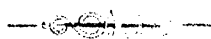
11

22 }

{ ૧ } (૩૮૧) ક્રમ કોડ મુસમદ અલ્લખો લેસ રાલ્લખો વાલ્લખો વાલ્લખો કોડ શો વાલ્લખો

કા રાલ્લખો લાલ્લખો મુસમદ અલ્લખો વાલ્લખો વાલ્લખો વાલ્લખો

{ ૨ } મુસમદ કોડ મુસમદ અલ્લખો લેસ રાલ્લખો મુસમદ વાલ્લખો કોડ

કા રાલ્લખો અલ્લખો લેસ લેસ અલ્લખો મુસમદ મુસમદ અલ્લખો લેસ

{ ૩ } વાલ્લખો લેસ વાલ્લખો વાલ્લખો મુસમદ મુસમદ અલ્લખો લેસ વાલ્લખો

લેસ લેસ (વાલ્લખો) વાલ્લખો મુસમદ અલ્લખો લેસ વાલ્લખો લેસ વાલ્લખો

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

{ ૪ } લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ લેસ

૨. ૧) ૬. એ. વાલી નકલમાં ગણા મળેલું.

૪. ૧) અધિકારી નકલમાં મળેલું મળેલું.

(૩૦૦) ક્રમ ક્રમ લક્ષ્યલક્ષ્ય, લક્ષ્યલક્ષ્ય

{ 1

કા અવગત અવગત

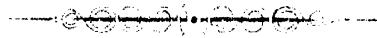

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 2

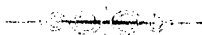
લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 3

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

(૩૦૧) ક્રમ ક્રમ લક્ષ્યલક્ષ્ય, લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 1

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 2

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 3-4

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 4-5

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય { 5-6

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

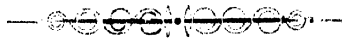
લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય લક્ષ્યલક્ષ્ય

૨. ૧) આપણે જાણીએ છીએ કે સુનીતી મંથનની એવારત દ. એ. વાલી નકલમાં લખનારની નજર સુધારી રહી ગઈ છે. અને તેની જગ્યાએ તેની નીચેનાં મથાનાં જગ્યાએ વાલી ખાખત લખેલી છે.

וּמִכֹּהֵן עָלָיו נִשְׁפָּט דְּכִי אֵין עֲשֵׂה מִלְּפָנֵי הוּא
 אֲמַרְתִּי וְעָלָיו נִשְׁפָּט וְעָלָיו נִשְׁפָּט וְעָלָיו נִשְׁפָּט
 וְעָלָיו נִשְׁפָּט וְעָלָיו נִשְׁפָּט וְעָלָיו נִשְׁפָּט

[illegible]

אָ טעגן מײַנעמאָן אַ וועג וועגן (1)

2 } מלאו טעמו ממש לך ו צאלתלך טעמו ממש ו טעמו
 טעמו ממש ו טעמו? כד טעמו טעמו כד דלעטו ו טעמו
 טעמו טעמו טעמו טעמו ו טעמו ו טעמו ו טעמו
 טעמו טעמו טעמו טעמו ו טעמו ו טעמו ו טעמו
 טעמו טעמו טעמו טעמו ו טעמו ו טעמו ו טעמו
 טעמו טעמו טעמו טעמו ו טעמו ו טעמו ו טעמו
 טעמו טעמו טעמו טעמו ו טעמו ו טעמו ו טעמו

(302) $\frac{d}{dx} \left(x^2 + y^2 \right) = 2x + 2y \frac{dy}{dx}$

[illegible]

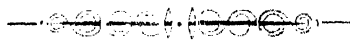
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

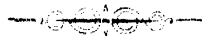
૨. ૧) સુધારી નકલમાં ૧૪૭૧૭૭ મળેછે. ૨) દ.તે. વાલી નકલમાં ૧૪૧૧૭૭ મળેછે.

૧. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં અમુક નથી. ૨) દ. તે. વાલી નકલમાં અમુક મળેલું.

મુખ્યત્વે અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 ૪} ભાગ્યશાળી અને કાલકાળ સમયોમાં જે અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 ૫} બાલકામ અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને

૧} (૨૪૧) જે મળે છે તેમજ અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને

૨} મુખ્યત્વે અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 ૩} અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને
 અને અમુક ના નામો અને અમુક ના નામો અને

૪. ૧) ૬. એ. વાલી નકલમાં મળે છે.

૨. ૧) અધલી નકલમાં મળે છે. ૨) અધલી નકલમાં મળે છે.

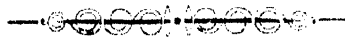
૩) અધલી નકલમાં મળે છે.

૩. ૧) અધલી નકલમાં મળે છે. ૨) અધલી નકલમાં મળે છે.

૧} (૨૧૬) સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 દુઃખ-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.

૨} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૩} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 ૪} મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.
 ૫} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૬} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.
 ૭} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૮} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.

૧} (૨૧૭) સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે

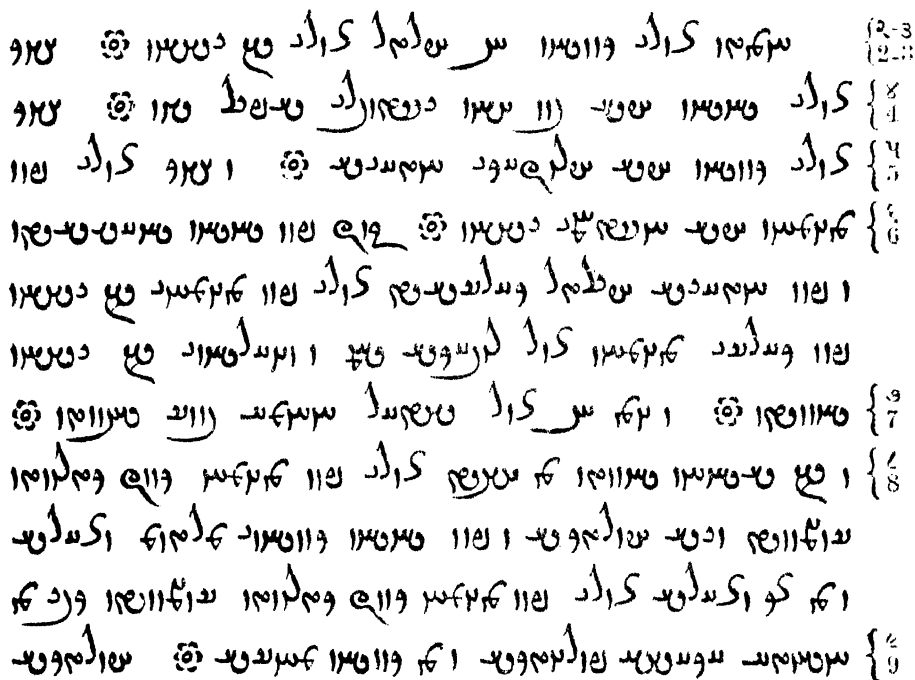
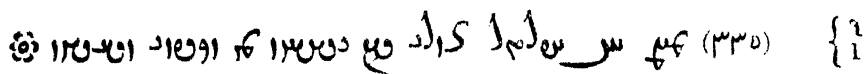
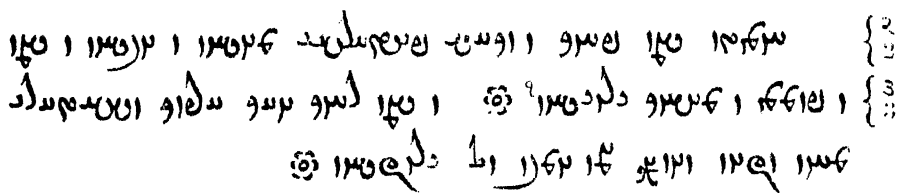
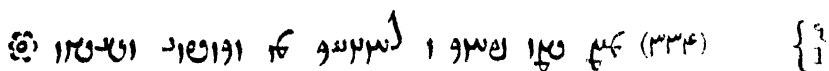
૨} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૩} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 ૪} મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.
 ૫} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૬} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.
 ૭} સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે
 ૮} જ્ઞાન-મુક્તિ અને સ્વ-વિદ્યાનું જ્ઞાન
 મહત્ત્વ જાણવા માટે જાણવું જોઈએ.

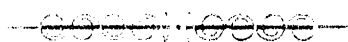
૫. ૧) સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે.

૬. ૧) સ્વ-વિદ્યાનું મહત્ત્વ જાણવા માટે.

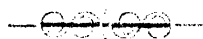
[illegible]

[illegible]

(333) 400 שנה עולם - שנה, וכלל שנה

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં ૧૦૦ નથી.

૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં ૧૨૫ મલે છે. ૨) સુવલી નકલમાં ૧૨૫૦૦ મલે છે.

૩) દ. તે. વાલી નકલમાંથી જેલું છે 11) સુનીની એઆરત નીકલી ગઈ.

[illegible]

$\frac{1}{2} \log_2 \frac{1}{\frac{1}{2}} = 1$

ע-לעוואמאד וקעגן ע-לעוואמאד וקעגן ע-לעוואמאד

3
 3
 3

[illegible]

אשר שמעתי לך מעשה ויחזקו רגלי

ଡି-ସମସ୍ତ କ୍ଷମ-ସମସ୍ତ ୪ ୩୫୫

(331) 46 מלכות-המלכות, מלכות-המלכות, מלכות-המלכות {1}

1. 4-5-5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 10

[illegible]

1. 1945-1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626,

১. ১৯৩০-৩১ ২. ১৯৩১-৩২ ৩. ১৯৩২-৩৩ ৪. ১৯৩৩-৩৪ ৫. ১৯৩৪-৩৫

٣٥
٣٤
٣٣
٣٢
٣١
٣٠
٢٩
٢٨
٢٧
٢٦
٢٥
٢٤
٢٣
٢٢
٢١
٢٠
١٩
١٨
١٧
١٦
١٥
١٤
١٣
١٢
١١
١٠
٩
٨
٧
٦
٥
٤
٣
٢
١

1. 1000 2. 1000 3. 1000 4. 1000 5. 1000

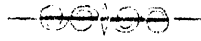
[illegible]

۱۵۱۰ و ۱۵۱۱ - لیسون مورا ۲۴۷۱۳ - سمیسمم ۲۴۷۱۴ - لیوویا ۲۴۷۱۵

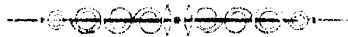
[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

טענהטן וואס לעצטן שטענדיג פאר אים און אים אנטהאלטן

[illegible]

22 } ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 33 } ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים
 ספרים אלה הם ספרים שונים וספרים שונים

(۳۲) $\frac{1}{x} = x^{-1}$ எனில் $\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right) = -x^{-2} = -\frac{1}{x^2}$

[illegible]

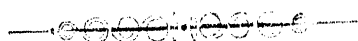
קודם כנסת חג וצ"ל שנה וסדר השנה וסדר
 { ³/₃ } (שנה) שנה שנה וסדר שנה וסדר
 שנה שנה שנה שנה שנה שנה שנה שנה
 וסדר שנה שנה שנה שנה שנה שנה שנה
 שנה שנה שנה שנה שנה שנה שנה שנה

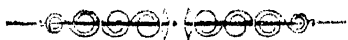

{₁⁹ (318) $\frac{1}{2}$ טענות ודליות סגור וסגור $\frac{1}{2}$ וסגור וסגור $\frac{1}{2}$

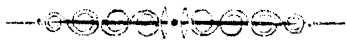

১২২
 ১২৩
 ১২৪
 ১২৫
 ১২৬
 ১২৭
 ১২৮
 ১২৯
 ১৩০
 ১৩১
 ১৩২
 ১৩৩
 ১৩৪
 ১৩৫
 ১৩৬
 ১৩৭
 ১৩৮
 ১৩৯
 ১৪০
 ১৪১
 ১৪২
 ১৪৩
 ১৪৪
 ১৪৫
 ১৪৬
 ১৪৭
 ১৪৮
 ১৪৯
 ১৫০
 ১৫১
 ১৫২
 ১৫৩
 ১৫৪
 ১৫৫
 ১৫৬
 ১৫৭
 ১৫৮
 ১৫৯
 ১৬০
 ১৬১
 ১৬২
 ১৬৩
 ১৬৪
 ১৬৫
 ১৬৬
 ১৬৭
 ১৬৮
 ১৬৯
 ১৭০
 ১৭১
 ১৭২
 ১৭৩
 ১৭৪
 ১৭৫
 ১৭৬
 ১৭৭
 ১৭৮
 ১৭৯
 ১৮০
 ১৮১
 ১৮২
 ১৮৩
 ১৮৪
 ১৮৫
 ১৮৬
 ১৮৭
 ১৮৮
 ১৮৯
 ১৯০
 ১৯১
 ১৯২
 ১৯৩
 ১৯৪
 ১৯৫
 ১৯৬
 ১৯৭
 ১৯৮
 ১৯৯
 ২০০

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

2 } ספרים אלה הן ספרים שיש להם חשיבות גדולה
 שיש להם חשיבות גדולה והם נחשבים
 ספרים חשובים ויש להם חשיבות גדולה
 3 } ויש להם חשיבות גדולה והם נחשבים
 4 } ספרים חשובים ויש להם חשיבות גדולה
 ויש להם חשיבות גדולה והם נחשבים
 ספרים חשובים ויש להם חשיבות גדולה

(۳۰۸) هم و اوستاوت کاهناتو او ط من سلسله نامونه

{ $\frac{2}{1}$ }

א ורעב וט-טז

[illegible]

שווייץ, טעמאסא, פאראייניקטע שטאטן, און
 אונטערשטע, און אונטערשטע, און אונטערשטע, און
 אונטערשטע, און אונטערשטע, און אונטערשטע, און
 אונטערשטע, און אונטערשטע, און אונטערשטע, און

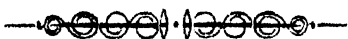

(3-3) $\frac{1}{1}$ } אָפּטאָגראַפֿישע פֿאַרשטייבונג פֿון דער שווערער

[illegible]

૩. ૧) સુધલી નકલમાં ૩૫-૪૦ મળે છે.

૨. ૧) દ. તે. વાલી નકલમાં ૧૫ મળે છે.

{ ૫ } કોડ કોડ-મનુષ્યો લેવા-સમયે એક મહાસભ્યને એક સભ્ય વાળો છે
 { ૬ } કો કોડ-લેખકો મનુષ્યો એક લેખક મહાસભ્યને એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય છે

{ ૧ } (૩૦૧) એક મહાસભ્ય મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય છે

{ ૨ } મહાસભ્ય મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 { ૩ } મહાસભ્ય મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય

{ ૧ } (૩૦૨) એક મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય

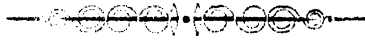

{ ૨ } મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય
 { ૩ } મહાસભ્ય મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય એક મહાસભ્ય

૧} (૨૧૧) હમ્મ મુદિયલો હો સ્થાન મલ્લદત્તો, ડલ્લદત્તો લેખ
 મુખો નો અને ડલ્લોસ હો વોલો અને નો ઉ

૨} મુખો મુદિયલો હો સ્થાન મલ્લદત્તો, ડલ્લદત્તો લેખ મુખો
 નો અને ડલ્લોસ? નો અને નો મુખો મલ્લદત્તો હો
 વોલ્લો મુખો અને નો મુખો મલ્લદત્તો, મલ્લદત્તો અને
 નો મુખો મલ્લદત્તો અને હો મલ્લો મલ્લદત્તો અને વોલો
 ડલ્લદત્તો હો અને ઉ

૧} (૩૦૦) હમ્મ કોદ ને? અને લેખો હમ્મ લેખો હો મુખો
 ડલ્લદત્તો, કો ને મુખો હો લેખો ડલ્લદત્તો
 કો ને (હો) લેખો મલ્લદત્તો લેખો કો
 લેખો લેખો મલ્લદત્તો અને કો કો લેખો
 મુખો મલ્લદત્તો હો વોલો અને નો ઉ

૨} મુખો અને લેખો હમ્મ કોદ અને હો અને મલ્લો નો નો
 અને ને ને ને ને લેખો ડલ્લદત્તો હો
 ૩} મુખો ઉ અને કો મુખો? અને હમ્મ મલ્લદત્તો
 ૪} મુખો ડલ્લદત્તો હો લેખો મલ્લદત્તો ઉ કો કો
 લેખો લેખો મલ્લદત્તો મુખો ડલ્લદત્તો મલ્લદત્તો ઉ

૧. ૧) મુખો નકલમાં નો મલ્લો.

૨. ૧) મુખો નકલમાં નો મલ્લો. ૨) મુખો નકલમાં હો.

૧. ૧) મુખો નકલમાં નો હો.

૩. ૧) મુખો નકલમાં નો મલ્લો.

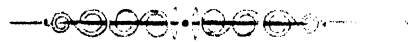
[illegible]

מקראו מקדלם עד ועלד שם עלד אדכדכו שמו שלמיו ו
מקראו על שם למעל וט שלמיו שם שלמיו ושלמיו שלמיו

૧. ૧) સુધલી નકલમાં ૪૦૦ મલિછે.
૨. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૫૬ છે. ૨) સુધલી નકલમાં ૪૭ મલિછે.
૩) ૬. એ. વાલી નકલમાં ૯૫૫૧ છે.
૩. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૧૦૦ છે.
૧. ૧) આએ મથાલાની આગલ ૪૦૬૫ ૧૧૬૫ ખોલો સુધલી નકલમાં ભુલથી લખાએલાછે. તે ખોલો હમાએ કાઢાડી નાખીઆછે. ૨) આએ ખોલ સુધલી નકલમાં નથી.

{ ૧ } (૨૧૩) હું જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જે અગાધ અને અગાધ છે

{ ૨ } મનુષ્યોનાં અને જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
{ ૩ } જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
કોઈ જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
મનુષ્યોનાં જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
{ ૪ } જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
{ ૫ } જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે

{ ૧ } (૨૧૪) જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે

{ ૨ } મનુષ્યોનાં જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે
જલજલિત થઈ જાય છે અને તે જલજલિત થઈ જાય છે

૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં જે મળે છે.

૫. ૧) દ. તે. ની નકલમાં જાણ છે, પણ દ. એ. નકલમાં અજ્ઞ છે.

[illegible]

מן המעשרות אשר נתת לנו יהוה אלהינו
 ונתת לנו יהוה אלהינו ונתת לנו יהוה אלהינו
 ונתת לנו יהוה אלהינו ונתת לנו יהוה אלהינו

[illegible][illegible]

૧} (૨૮૮) ૧ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૨ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૩ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ

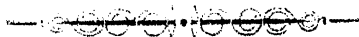

૨} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૩} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૪} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૫} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૬} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૭} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૮} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ
 ૯} યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ યુદ્ધ

૨. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૫૦૦ ૧૫૦૦ મેલે છે.

૪. ૧) ૬. તે. વાલી નકલમાં ૧૧૦૦ મેલે છે.

૬. ૧) આએ લોગત નકલ કરનારની નજર ચુકવી પેહલવી નકલમાં નહી
 હોવાથી સુધલી નકલમાં મળતો નથી. ૨) આએ વજાયામાં લખેલી
 એવારત અમલ કેતાબમાંથી નજર ચુકવે લીધે નીકલી ગઈ છે.

[illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible]

૨. ૧) સુધત્રી નકલમાં ૭૫૭૩૧૧ મળેછે. ૨) સુધત્રી નકલમાં ૭૫ મળેછે.

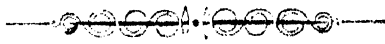
૩. ૧) મુદ્રાત્રી નકલમાં ૧૧૭૧૧૭ છે.

૨. ૧) મધ્યલી નકલમાં સ મલેછે.

ਅਮਰਿਕਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ

[illegible]

૩) મુખતી નકલમાં ૫૫ ૫ મલિત્તે.

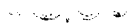
[illegible]

(۲۸۰) هم دینار و اربعه و شصت و سه دراهم و یک ربع و یک دانگ و یک کسره

מאכלו דמיו ורובו של המלך ושל המלכה
 ושל המלכה ושל המלך ושל המלכה ושל המלך
 ושל המלכה ושל המלך ושל המלכה ושל המלך
 ושל המלכה ושל המלך ושל המלכה ושל המלך

(281) عَمَّ مَسْأَلُكَ ، دَلِيلُكَ مَسْأَلُكَ وَفَوَاحِشُكَ مَسْأَلُكَ وَفَوَاحِشُكَ مَسْأَلُكَ

۲۱ } مَنْ دَلَّ عَلَى عَدُوٍّ فَهُوَ كَقَاتِلِهِ وَمَنْ دَلَّ عَلَى وَلِيٍّ فَهُوَ كَمُؤْتِلِهِ
مَنْ دَلَّ عَلَى عَدُوٍّ فَهُوَ كَقَاتِلِهِ وَمَنْ دَلَّ عَلَى وَلِيٍّ فَهُوَ كَمُؤْتِلِهِ

૨. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૫૫૫ છે. ૨) સુધલી નકલમાં ૧૫૫૫ મળે છે.
૩. ૧) સુધલી નકલમાં ૧૫૫૫ ૧૫૫૫ મળે છે. ૨) ૬. એ. વાલી નકલમાં ૫૫
મળે છે. ૩) સુધલી નકલમાં ૧૫૫૫૫૫ છે. ૪) સુધલી નકલમાં વ્યાખ્યા
માલ મલતો નથી.
૨. ૧) સુધલી નકલમાં ૫૫૫૫ છે. ૨) સુધલી નકલમાં ૧૫૫૫ છે.
૧. ૧) સુધલી નકલમાં ૫૫૫૫ છે.
૨. ૧) સુધલી નકલમાં ૫૫૫૫૫૫૫ છે.

20377

ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL LIBRARY

Author *Dinkard*

Title *Dinkard - (vol.7.)*

Call No. *295. D. 586. S.*

Date of Issue	Issued to	Date of Return

Library of the
ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
Call No *295. D. 586. S.*
Accession No *20377*